

LA UNESCO DECLARA PATRIMONI DE LA HUMANITAT LA BASÍLICA DE LA NATIVITAT
I LA RUTA DE LA PEREGRINACIÓ DE BETLEM

Patrimoni protegit

Satisfacció per a uns, preocupació per a altres. Així ha estat rebuda la notícia que la Unesco hagi inclòs a la llista de Patrimoni de la Humanitat la Ruta de la Peregrinació, la Ciutat Vella de Betlem i la basílica de la Nativitat, a petició de les autoritats palestines. En declaracions a *Catalunya Cristiana*, el vicari custodial Artemio Vítors mostra el temor per aquesta pèrdua de sobirania sobre els Llocs Sants que implica el reconeixement d'un indret com a patrimoni de la Unesco. «No obstant això, tenim confiança que tot anirà bé perquè mantenim molt bones relacions amb el president Abu Mazen, que ens ha garantit el respecte per aquests llocs sagrats», ha afirmat el franciscà. Pel que fa al Patriarcat Llatí de Jerusalem, la declaració ha estat rebuda com una bona notícia: «La decisió de la Unesco mostra que els palestins s'interessen pels Llocs Sants cristians i que tenen, a més, el desig d'animar les peregrinacions i el turisme religiós.»

P 3-4

L'Església de Girona inaugura un centre social per a gent gran

Al barri de Fontajau, el Patronat Santa Creu del bisbat de Girona ha aixecat el Centre Joan Suñer, que inclou 105 habitatges de lloguer per a persones autònomes de més de 65 anys. El bisbe de Girona, Mons. Francesc Pardo, acompanyat dels membres del Patronat, en un recorregut inaugural ha dit que aquesta iniciativa compleix una de les finalitats de l'Església: ajudar la gent gran a millorar la seva vida quotidiana. P 17

«El gran repte que tenim avui és tornar a l'Evangelí»

Entrevista a Álvaro Rodríguez, superior general dels Germans de les Escoles Cristianes

P 8

Al [CatCristEstiu] d'aquesta setmana

- I Nou capítol de guspies d'espiritualitat
- III Pelegrins a Terra Santa
- VIII Santuari de la Mare de Déu de Pedra

Editorial

Església i esport

Caldria preguntar-nos si l'Església és prou present en el món de l'esport. Vam tenir un Papa esportista, el beat Joan Pau II, a qui li agradava esquiar, fer llargues caminades i nedar en una piscina al mateix Vaticà. Hi ha bisbes que no amaguen la seva preferència per al futbol, o fins i tot per un equip en concret, i que sovint acudeixen a l'estadi. Fa poc a Barcelona es va buscar la complicitat de dos destacats equips de futbol per a una campanya de solidaritat contra l'atur en el món juvenil. I cal dir que molts religiosos han promogut l'esport al llarg de la història. El bàsquet va arribar al col·legi dels Escolapis de la ronda de Sant Antoni de Barcelona de la mà del pare Eusebi Millán, l'any 1921, que havia entrenat els seus alumnes de Cuba i havia assolit gran popularitat. A les escoles regides per religiosos i en algunes escoles parroquials no manquen les instal·lacions ni els equips esportius. Són curioses les antigues fotografies de seminaristes jugant a futbol amb sotana. Però tot això quedaria en pura anècdota si avui no hi hagués una preocupació seriosa pel món de l'esport per part de la comunitat creient. També la praxi de l'esport és un lloc on donar testimoni dels valors humans i cristians, amb el joc net, amb la sana competitivitat, amb la capacitat d'assumir una derrota... Són lamentables els partits de futbol escolars en els quals els pares insulten l'àrbitre o inciten els seus fills a un joc brut.

Fa vint anys que Barcelona va viure els Jocs Olímpics. Amb la construcció del Centre Abraham de la Vil·la Olímpica (avui parròquia); aleshores, de la mà del Dr. Salvador Pié-Ninot que encapçalava tot un equip de professionals, es va fer un esforç notable per tal que els esportistes poguessin practicar les cinc confessions i tradicions religioses reconegudes pel Comitè Olímpic Internacional: catòlics, protestants, jueus, islamistes i budistes. El centre, en forma de peix, distintiu dels primers cristians, es va construir per un acord en virtut del qual l'Ajuntament cedia el solar i l'arquebisbat es feia càrrec de la construcció del temple. La iniciativa va plaure a molts que després es pregunten què n'ha quedat, de tot allò. Ja se sabia que passats els Jocs havia d'esdevenir una parròquia catòlica, però hom hauria desitjat que mantingués sempre un segell de positiu diàleg interreligiós. En aquest número de *Catalunya Cristiana* publiquem un article sobre els valors en l'esport arran de la celebració dels Jocs Olímpics de Londres. La resposta a la pregunta que inicia aquest editorial no és gaire positiva: l'Església, els cristians, podríem estar molt més presents com a tals en el món de l'esport tant practicant-lo sanament com participant amb dignitat en les grans manifestacions esportives, o acompanyant els esportistes. Tot un repte.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Javier Molina, EGIPT

Col·laboradors d'aquesta setmana: Ana Alba, Pilarín Bayés, Agustí Codinach, Joan Guiteras, Elisabet Juanola, Dani Majà, Alfred Matas, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Josan Montull, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Jesús Renau, Josep Rius-Camps, Anna Robert, Juanjo Rodríguez, Lluís Solà, Lluís Serra, Valentí Serra, Sebastià Taltavull, Pere Tena, Francesc Torralba, Marc Vilarassau, Bàrbara Virgili, Miquel A. Violan, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 124,80 €

Gibraltar i Portugal: 124,80 €

Resta d'Europa: 199,85 €

Amèrica i Àfrica: 237,86 €

Àsia i Oceania: 315,81 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Un nou llinar

Per què un Any de la Fe?

Segurament perquè el necessitem i molt! Qui no necessita en aquests moments un reforçament de la vida cristiana? Qui no necessita retrobar-se amb un mateix i esbrinar quin lloc ocupa Déu en la pròpia vida? Qui no necessita demanar-se seriosament si creu o no creu en Déu? Amb sinceritat i humilitat, crec que som tots, sense exclusió, que estem en aquesta situació de recuperar aquella frescor inicial, quan el do de Déu rebut en el Baptisme i en la Confirmació ens va obrir a l'aventura de la vida cristiana i, de forma conscient o inconscient, vam dir «sí» al seguiment de Jesús.

Un Any de la Fe pot significar tot o res; depèn del grau d'acceptació i de disponibilitat de cadascú a «traversar aquest llinar quan la Paraula de Déu s'anuncia i

el cor es deixa modelar per la gràcia que transforma». Avui no resulta gens fàcil donar resposta a preguntes d'algú que desconfia de la vivència de la fe o posa en qüestió la seva mateixa existència. Tanmateix, és encoratjador veure que són molts els qui cerquen i experimenten el goig de compartir quan algú els acull com Jesús i els parla.

Per què un Any de la Fe? Perquè necessitem que algú ens recordi que Déu hi és i que cal fer-li confiança sense complexos, sentir de nou que ens acompanya, que ens estima i que ens perdona; perquè necessitem saber que ens ha creat per amor i amb aquest mateix amor ens ha donat el seu Fill, Jesús, perquè ho aprenguéssim tot sobre Ell; perquè no podem oblidar que ens ha donat el seu Esperit que ens inspira a fer el bé

i ens fa dir *Abbà, Pare!*, un Esperit que és força per al testimoni d'amor que ens farà no sols més creients, sinó sobretot creïbles. No ho dubtem, la crisi que vivim és una crisi sobre Déu i només des de la trobada d'amistat amb Ell, que fonamenta la mateixa trobada d'amor amb els altres, podrem dissenyar noves vies de solució i d'encontre. Un Any de la Fe —conseqüentment tota la vida— és un temps per a la vivència, l'aprofundiment i la celebració de la fe, un temps privilegiat de pregària i d'estudi dels continguts de la fe de l'Església, un temps d'experimentar joiosament que la vida té sentit quan el seu rumb s'orienta cap a Déu, que és amor; un temps que també pot fer-nos enormement feliços!

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

Betlem ja és patrimoni universal oficialment

La Unesco ha inclòs a la llista de Patrimoni de la Humanitat la basílica de la Nativitat i la Ruta de la Peregrinació

Ana Alba
Jerusalem

Betlem és una ciutat petita on es respira un aire tranquil. Situada només a nou quilòmetres al sud de Jerusalem, arribar fins als seus carrers de pedra clara des de la Ciutat Santa seria un llarg i agradable passeig si no fos perquè, ja a l'entrada de la localitat, topes amb un mur que el Govern israelià va aixecar per envoltar Cisjordània. En un tram, el gegant de formigó gris, infranquejable per a molts palestins, fins i tot arriba a la porta d'una església.

El mur està ple de pintades a favor de la llibertat i perquè l'enderroquin. «La ciutat on va néixer Jesús s'ha convertit en una mena de presó», diu el propietari d'una botiga de records de la plaça del Pessebre, en ple centre de Betlem, que en àrab significa la «casa de la carn» i en hebreu, la «casa del pa». «Estem envoltats pel mur, si els Mags d'Orient vinguessin ara a Betlem, haurien de passar pel control militar israelià per arribar a veure el nen Jesús», afegeix el botiguer amb humor, intentant treure ferro a la situació diària que pateixen els palestins, en el marc de l'ocupació israeliana.

Els tres Mags d'Orient van seguir una ruta per arribar a la cova de pastors on va néixer Jesús que dies abans havien seguit Maria i Josep i que centenars d'anys més tard es va batejar com el Camí de l'Estrella o la Ruta de la Peregrinació, que ara passa pel mig de la ciutat vella de Betlem. Aquest camí és el que segueix el Patriarca Llatí de Jerusalem quan va a Betlem, cada Nadal, a celebrar la missa de Gall a la basílica de la Nativitat.

Aquesta església, un dels temples cristians oberts al culte més antics del món, es va aixecar l'any 325 dC sobre l'indret on la tradició diu que es trobava la cova on Maria i Josep es van refugiar per passar-hi la nit i on Jesús va veure la llum per primera vegada. El lloc exacte, sagrat per als cristians i també per als musulmans, està marcat per una estrella de plata de 14 puntes situada en una cripta on es baixa per unes escales estretes, sempre plenes a vessar de pelegrins d'arreu del món i de turistes curiosos.

La basílica, administrada per l'Església catòlica, l'ortodoxa grega i l'armènia

«La Custòdia té cert temor per aquesta pèrdua de sobirania sobre els Llocs Sants que implica el reconeixement d'un indret com a patrimoni de la Unesco»

Basílica de la Nativitat de Betlem.

apostòlica, va ser construïda pel bisbe Makarios de Jerusalem per ordre de l'emperador romà Constantí i alberga l'església catòlica de Santa Caterina, on se celebra cada 24 de desembre a la nit la missa del Gall, presidida per les autoritats eclesiàstiques de Terra Santa i també pels dirigents palestins, entre els quals es troba el president, Mahmud Abbas, conegut popularment com Abu Mazen.

La Ruta de la Peregrinació, la Ciutat Vella de Betlem i la basílica de la Nativitat són des de fa unes setmanes Patrimoni de la Humanitat en perill, a petició de les autoritats palestines. El Comitè del Patrimoni Mundial de la Unesco, integrat per 21 països, els va incloure el 29 de juny en la seva llista seguint un tràmit d'urgència. Tretze dels països que integren el Comitè hi van votar a favor, sis en contra i dos es van abstenir en una reunió celebrada a Sant Petersburg per examinar 34 candidatures diferents. Betlem ja és per sempre més patrimoni del món sencer de manera oficial.

Les autoritats palestines ja havien presentat el gener del 2011 la sol·licitud de patrimoni al·legant que tant la basílica de la Nativitat com la Ciutat

Vella estaven en perill. El Govern palestí va adduir que, malgrat que Betlem es troba en una zona de Cisjordània sota control de l'Autoritat Nacional Palestina (ANP), l'Exèrcit israelià manté ocupada Cisjordània i pot entrar en qualsevol moment i en qualsevol zona dels territoris. El 2002, en plena Segona Intifada, els tancs israelians van ocupar la plaça del Pessebre, on es troba la basílica de la Nativitat, i van assetjar-la perquè a dins s'hi van refugiar uns 240 palestins armats. La basílica va patir greus danys provocats per impactes de bala i petits incendis. La primera sol·licitud palestina va ser rebutjada, però la darrera va ser acceptada pel fet que Palestina va ser inclosa entre els membres de ple dret de la Unesco el desembre de l'any passat, malgrat no ser un estat.

Institucions, representants de la societat civil i esglésies de Betlem van enviar una carta al Comitè de la Unesco per demanar la inclusió de Betlem en la llista de patrimoni. «Han passat més de 2.000 anys des que el missatge de la pau va néixer a Betlem. Encara que no hi ha pau, el poble de Palestina continua portant el missatge d'esperança, justícia i pau que ens va portar

Jesucrist», deia la carta. «Després de 45 anys d'ocupació il·legal israeliana, s'ha obert una finestra d'oportunitats: països com vosaltres podeu marcar la diferència i invertir en la pau reconeixent l'estat de Palestina en les fronteres de 1967 i recolzar el nostre esforç per protegir Betlem (...) perquè la seva ciutat vella i esglésies han estat víctimes d'atacs militars israelians deliberats el 1967 i novament el 2001 i el 2002», afegia la carta, que subratllava «la responsabilitat moral i legal de protegir els nostres indrets, els Llocs Sants i del poble».

Els palestins van sol·licitar la declaració de Patrimoni Mundial pel procediment que s'utilitza per a llocs que es troben en situació de perill al·legant que en els últims deu anys la basílica de la Nativitat i el centre històric de Betlem han patit un greu deteriorament. Les autoritats palestines esperen que amb el nou reconeixement de la Unesco serà més fàcil recaptar els milions d'euros necessaris per restaurar la Nativitat, un projecte que està aturat des de fa temps perquè molts dels països que es van comprometre a posar-hi diners no han complert la seva paraula.

El triomf de la petició palestina a la

Unesco va omplir d'alegria els palestins, que el mateix 29 de juny van celebrar la notícia amb focs artificials a Betlem. El 7 de juliol van tornar a manifestar la seva joia en un espectacle de música i dansa a la plaça del Pessebre al qual va assistir el primer ministre palestí, Salam Fayyad. «Avui és un gran dia de felicitat que passarà a la història, un dia en què el poble palestí ha reafirmat el seu compromís amb la protecció dels seus llocs importants que es troben en risc», comentava Xavier Abu Eid, un dels portaveus de l'Organització per a l'Alliberament de Palestina (OAP).

Segons Abu Eid, la sol·licitud a la Unesco «no tenia motivacions polítiques en primer lloc», però a ningú no se li escapa que la iniciativa té un rerefons polític.

Davant de l'estancament de les negociacions amb els israelians, que es troben en un punt mort des de fa tres anys, les autoritats palestines encapçalades per Abu Mazen van decidir demanar a l'ONU el reconeixement de Palestina com a Estat membre, però no van aconseguir que la seva petició prosperés. Aleshores, van iniciar una campanya amb la intenció que Palestina fos acceptada com a membre de diverses institucions de les quals formen part els estats, com és el cas de la Unesco. Abans ja havia començat la campanya de peticions perquè la Unesco reconegués Betlem, iniciatives que han contrariat profundament Israel.

Una part de l'estratègia dels palestins ve motivada perquè el fet que un monument o un lloc s'inclogui en la llista de Patrimoni de la Humanitat implica que automàticament passa a estar tutelat per la Unesco, però també passa a mans del Govern del territori on es troba. En el cas de Betlem, comporta «una pèrdua de sobirania dels custodis actuals sobre els Llocs Sants, com és el cas de la basílica de la Nativitat, les esglésies catòlica, grecoortodoxa i armènia», tal com va assenyalar el custodi de Terra Santa, fra Pierbattista Pizzaballa.

«La Custòdia de Terra Santa (dels franciscans) no és gaire entusiasta del fet que Betlem sigui patrimoni de la Unesco. Creiem que no és necessari perquè per a nosaltres, per a un cristià, si hi ha un lloc que és patrimoni de tota la humanitat és Betlem, on Déu es va fer un de nosaltres, de tots els homes. Si hi ha una cosa que fascina tothom és el Nen Jesús de Betlem a qui tots podem mirar i que és tan gran, però que alhora cap en un pessebre perquè s'ha fet el més senzill», comenta a *Catalunya Cristiana* el vicari custodial, fra Artemio Vítors. «El problema concret és polític. Van voler que Palestina fos una nació, un Estat que entrés a formar part de l'ONU, però no va ser acceptat i aleshores es va intentar amb la Unesco, que no té el mateix valor, però sí que té un valor simbòlic. I Betlem té un valor simbòlic molt gran per als palestins, el Nadal va ser declarat festa nacional palestina en temps de l'asser Arafat (el líder històric palestí)», diu el pare Artemio.

La Custòdia té cert temor per aquesta pèrdua de sobirania sobre els Llocs Sants que implica el reconeixement d'un indret com a patrimoni de la Unesco. «No obstant això, tenim confiança que tot anirà bé perquè mantenim molt bones relacions amb el president Abu Mazen, que ens ha garantit el

Cova dels Pastors.

respecte per aquests llocs sagrats. Amb aquest govern palestí no hi ha cap problema, la majoria són musulmans, però tenen un gran respecte pels cristians», indica el vicari custodi.

Els temors que va suscitar a la Custòdia de Terra Santa la inclusió de Betlem a la llista de patrimoni de la Unesco, en un primer moment, es van diluir una mica, segons explicava en una entrevista amb el diari digital Zenit, el custodi Pierbattista Pizzaballa. «Pensàvem que la mesura es referia només a la basílica de la Nativitat i això era motiu de preocupació. Ara, en canvi, hem vist que també està inclosa la Ciutat Vella de Betlem (...) Com a Església havíem expressat preocupacions perquè no volíem que els Llocs Sants es tornessin espais culturals o que les autoritats civils entressin en la gestió d'aquests llocs, que són principalment religiosos», destacava el custodi, tot i que reconeixia que la declaració de la Unesco sobre Betlem era en si un fet positiu i bonic.

La Custòdia de Terra Santa opina que els Llocs Sants han de ser exclosos de la política, però a Israel i Palestina tot s'acaba convertint en un tema polític. De fet, la qüestió de la designació de Llocs Sants com a Patrimoni de la Humanitat de la Unesco no s'ha acabat amb Betlem. Els palestins tenen una llarga llista d'indrets—alguns d'interès purament artístic i cultural— que inclou Llocs Sants situats en territoris que, segons el dret internacional, pertanyen als palestins, però que segons Israel, es troben en disputa. I hi ha Llocs Sants en zones tan problemàtiques com la Ciutat Vella de Jerusalem. És el cas del Sant Sepulcre, temple dividit també en diferents esglésies, que tant palestins com israelians volen incloure en la llista de monuments i llocs que haurien de ser Patrimoni de la Humanitat.

La Ciutat Vella de Jerusalem va ser inscrita en la llista de Patrimoni de la Humanitat de la Unesco el 1981 a petició de Jordània, però no està adscrita a cap país, tot i que el 2011 aquest organisme de l'ONU que vetlla

«El Patriarcat desitja subratllar que Betlem, abans de ser el primer lloc palestí inclòs en la llista de la Unesco, ja pertanyia al Patrimoni de la Humanitat»

per l'educació, la ciència i la cultura va emetre un comunicat en què deia que Jerusalem est (on hi ha la Ciutat Vella) és «part del territori palestí ocupat i l'estatus de Jerusalem s'ha de resoldre en negociacions sobre un futur estatus permanent». Israel té entre les seves futures peticions a la Unesco Natzeret, Cafarnaüm i el mont Tabor.

La inclusió de la basílica de la Nativitat i la Ruta de la Peregrinació de la Ciutat Vella de Betlem va ser considerada una «bona notícia pel Patriarcat Llatí de Jerusalem. En un comunicat emès el 29 de juny, el Patriarcat va afirmar que «s'alegrava» per la decisió de la Unesco, la qual va qualificar de «molt positiva en si mateixa». «El Patriarcat desitja subratllar que Betlem, abans de ser el primer lloc palestí inclòs en la llista de la Unesco, ja pertanyia al patrimoni de la humanitat perquè dos mil milions de cristians veneren aquest lloc, així com mil milions de musulmans que reconeixen Jesús com un profeta. És a dir, la meitat de la humanitat», afirmava el comunicat.

«El fet que l'Autoritat Nacional Palestina (ANP) hagi treballat per aconseguir aquesta declaració també

revela una victòria diplomàtica. Betlem forma part dels territoris palestins i, per tant, això era un dret i un deure per a l'ANP», afegia el text. «La decisió de la Unesco mostra que els palestins s'interessen pels Llocs Sants cristians i que tenen, a més, el desig d'animar les peregrinacions i el turisme religiós. Betlem és el primer lloc turístic dels Territoris Palestins, el 2011 hi van passar dos milions de visitants», destacava el comunicat.

El Patriarcat va emfasitzar el fet que la designació de Betlem com a Patrimoni de la Humanitat posa de manifest la intenció (internacional) de protegir aquests Llocs Sants contra el pas del temps o qualsevol altra mena de risc. «Hi ha un reglament intern, un *statu quo* que regula les relacions entre les diverses comunitats cristianes i els seus drets i deures en relació amb el funcionament i el manteniment de la Nativitat. És desitjable que la Unesco i l'ANP respectin aquesta particularitat i no intervinguin si no es tracta d'un cas excepcional», indicava el comunicat del Patriarcat.

La decisió de la Unesco va ser valorada per molts mitjans de comunicació com una victòria internacional dels palestins, ja que la Nativitat de Betlem i la Ruta de la Peregrinació són els primers monuments o indrets importants palestins que aconseguixen l'estatus de patrimoni de la humanitat en perill.

Sovint, les autoritats palestines i especialment les de Betlem, es queixen que la ciutat del Rei David—segons la Bíblia—rep moltes visites, però passatgeres, de turistes que no pernocten a localitat sinó que dormen a Jerusalem i van a passar el dia a Betlem. El tinent d'alcalde de la ciutat, George Saade, d'una família cristiana, expressa el seu desig que amb l'impuls de la Unesco, «que ha donat a la ciutat una nova condició, s'incentivarà l'afluència de turistes i es recuperarà l'economia local». Amb la decisió de la Unesco, els ciutadans de Betlem esperen que l'estel que va guiar els Reis fins al pessebre els il·lumini amb molta més força.

El Papa assenyala que l'amor de Déu s'ha de difondre amb alegria

Visita el Centre Ad Gentes dels Missioners Verbites a Nemi (Roma)

ACI
Nemi

Quan va visitar el 9 de juliol passat el Centre Ad Gentes dels Missioners Verbites a Nemi (Roma), lloc on fa 47 anys Benet XVI va participar en el treball del Concili Vaticà II, el Papa va assenyalar que la llum de l'amor de Déu, que és la bondat mateixa, s'ha de difondre amb alegria. Així ho va indicar en recordar la seva participació com a perit teòleg en la redacció del decret *Ad gentes*, entre el 29 de març i el 3 d'abril del 1965, com a part dels treballs de la Comissió Conciliar de les Missions.

La visita va tenir un caràcter privat, igual que les que van fer Joan XXIII el 23 d'agost del 1962 i Pau VI el 6 de setembre del 1965. Tots dos van deixar com a obsequi un calze.

A la capella del Centre Ad Gentes, el Papa va adorar el Santíssim i va adreçar unes paraules als presents: «Estic veritablement agraït per la possibilitat de tornar a veure, 47 anys després, aquesta casa a Nemi. En tinc un record molt bonic, potser el més bonic de tot el Concili.»

Benet XVI va recordar el superior general dels Missioners Verbites en aquell temps, «el pare Schütte, que va patir a la Xina, que va ser condemnat i després expulsat. Era un home ple de dinamisme missioner, de la necessitat de donar un nou impuls a l'esperit missioner. I allà era jo, un teòleg sense gaire rellevància, molt jove, convidat no sé per què, però era tot un gran do per a mi».

El Papa va assenyalar que també hi era present el bisbe nord-americà

«Estic veritablement agraït per la possibilitat de tornar a veure aquesta casa a Nemi. En tinc un record molt bonic, potser el més bonic de tot el Concili»

Fulton Sheen, «que ens fascinava al vespre amb els seus discursos (...). Tot apuntava a un únic dinamisme de la necessitat de portar la llum de la

Paraula de Déu, la llum de l'amor de Déu al món i oferir una nova alegria amb aquest anunci».

Benet XVI va indicar que el decret *Ad gentes* és un complement d'un altre document conciliar, la *Lumen gentium*, sobre l'Església en el món, «perquè manifesta una eclesiologia trinitària, que parteix sobretot de la idea clàssica del *bonum diffusivum*, el bé que té necessitat de comunicar-se, de donar-se perquè no pot quedar-se en ell mateix. La cosa bona, la bondat mateixa és essencialment *communicatio*». «I això apareix en el misteri trinitari, a l'interior de Déu, i es difon en la història de la salvació i en la nostra necessitat de donar a altres el bé que hem rebut», va agregar.

El Bisbe de Roma va assenyalar que «clarament el dinamisme missioner viu, i viu només si és que hi ha l'alegria de l'Evangeli, si restem en l'experiència del bé que ve de Déu i que s'ha i es vol comunicar».

Benet XVI demana buscar la pau amb el diàleg

ACI / Castelgandolfo

El Papa va fer una crida especial a cercar la pau en el món a través de l'harmonia del diàleg i evitar sempre el recurs a la violència i les armes. Així ho va assenyalar en el seu discurs després del concert en honor seu celebrat el dia de Sant Benet ofert pel mestre Daniel Barenboim i els músics de la West-Eastern Divan Orchestra, que va tenir lloc a Castelgandolfo. El Pontífex va reflexionar sobre el missatge de la música, concretament quan és un grup de persones el que toca: «No us podeu imaginar quina alegria em provoca acollir una orquestra com aquesta, que ha nascut de la convicció o, millor encara, de l'experiència que la música uneix les persones, per damunt de qualsevol divisió, perquè la música és l'harmonia de les diferències. (...) Es realitza sobretot gràcies a l'esforç del director i de cada músic. Un esforç pacient, feixuc, que exigeix temps i sacrifici en l'esforç d'escoltar-se mútuament, evitant el protagonisme excessiu i prioritzant l'èxit del conjunt.»

El Bisbe de Roma va assenyalar que «mentre expresso aquests pensaments, la ment contempla la gran simfonia de la pau entre els pobles a la qual encara no hem arribat. La meua generació, com també la dels pares del mestre Barenboim, ha viscut la tragèdia de la Segona Guerra Mundial i la Shoah. I és molt significatiu que el mestre, després d'haver aconseguit les fites més altes per a un músic, hagi posat en marxa un projecte com el de la West-Eastern Divan Orchestra: un grup en el qual toquen músics israelians, palestins i d'altres països àrabs; persones de religió jueva, musulmana i cristiana». Després de ressaltar l'excel·lència professional dels músics que van executar les simfonies cinquena i sisena de Beethoven, Benet XVI va dir que totes dues tenen un significat molt interessant ja que expressen dos aspectes de la vida: «El drama i la pau; la lluita de l'home contra el destí advers i la seva immersió serena en l'ambient bucòlic. El missatge d'aquestes peces és que per aconseguir la pau cal, deixant de banda la violència i les armes, comprometre's en la conversió personal i comunitària, amb el diàleg i la recerca pacient de possibles acords.»

Sanció per a un bisbe ordenat il·lícitament a la Xina

Gaudium Press
Ciutat del Vaticà

El Vaticà ha publicat un comunicat oficial com a resposta a l'ordenació il·lícita del pare Joseph Fusheng com a bisbe de Harbin el 6 de juliol. El document ratifica les sancions previstes en una nota urgent emesa prèviament a la cerimònia. El comunicat oficial, fent referència a l'article que estableix la pena d'excomunió per als bisbes ordenats sense mandat pontifici, assenyala que «la Santa Seu no el reconeix com a bisbe de l'administració apostòlica de Harbin, i està privat d'autoritat per governar els sacerdots i la comunitat catòlica de la província de Heilongjiang».

El document aclareix que el prevere havia estat degudament advertit d'aquesta situació i que havia rebut la

sol·licitud expressa de no acceptar el nomenament de les autoritats xineses a través de l'anomenada Associació Patriòtica. Els bisbes legítims que van assistir a l'ordenació «han d'informar a la Santa Seu pel que fa a la seva participació en la cerimònia religiosa», amb l'objectiu d'establir si van incórrer en les greus sancions previstes. El clergat i l'episcopat van ser fortament pressionats per les autoritats, que a més van establir fortes mesures de seguretat al temple durant la cerimònia. Dos bisbes van aconseguir excusar-se per problemes de salut per tal de no prendre part en el nomenament i dos sacerdots van ser retinguts durant la celebració per evitar que duguessin a terme alguna acció per evitar-la.

L'Església va fer també un reconeixement a la ferma oposició dels catòlics

xinesos, tant els membres del clergat com els religiosos i seglars, que es van negar obertament a cooperar amb la cerimònia i van organitzar jornades de pregària per evitar-la. «S'expressa agraïment als sacerdots, persones consagrades i fidels laics que han dejunat i pregat perquè el reverend Yue Fusheng replantegés la seva actitud, per la santedat dels bisbes i per la unitat de l'Església a la Xina, especialment en l'administració apostòlica de Harbin.» Gràcies a aquest rebuig generalitzat, l'ordenació va ser retardada inicialment i no va tenir lloc el dia 29 de juny, festa de Sant Pere i Sant Pau.

El Vaticà ha reiterat la crida a la unitat de tots els catòlics a la Xina, per «defensar i preservar el que pertany a la doctrina i la tradició de l'Església». A més, va demanar a les autoritats que,

d'acord amb el seu desig de diàleg, «no fomentin accions contràries» a aquest procés. «Els catòlics xinesos també esperen passes concretes en la mateixa direcció, en primer lloc el d'evitar les celebracions il·legítimes i les ordenacions episcopals sense mandat pontifici, que generen divisió i fan patir les comunitats catòliques a la Xina i a l'Església universal», afirma el text.

El Vaticà també va expressar «afecte i ànims» al bisbe auxiliar de Xangai, Mons. Thadeus Ma Daqin, que va ser ordenat vàlidament el 7 de juliol i vetat per les autoritats després de la seva renúncia pública a càrrecs oficialistes. El bisbe Ma Daqin va evitar amb astúcia que el bisbe il·legítim participés en la imposició de mans durant la seva ordenació, per prevenir una més gran confusió entre els fidels.

Sudan del Sud

Càritas reforça l'ajuda a les víctimes de la violència

Ara fa un any de la independència del país

Redacció

Juba

Quan se celebra el primer aniversari de la independència del Sudan del Sud, la situació humanitària a la regió es continua deteriorant, especialment al nord del Sudan. Aquesta és la raó per la qual Càritas espanyola manté el seu suport al treball d'assistència humanitària a les poblacions en situació més vulnerable que desenvolupen les Càritas i l'Església local.

La darrera de les partides aprovades per Càritas espanyola a la regió és un fons de 150.000 euros per donar suport al funcionament de l'hospital Mother of Mercy a Gidel, a la regió de les muntanyes Nuba i que gestiona la diòcesi de l'Obeid. Aquesta és, fins ara, l'única institució a la zona que ofereix assistència mèdica i tractaments quirúrgics als ferits pels bombardeigs i la violència armada. En els darrers temps, a més de duplicar el nombre de llits disponi-

bles, en els terrenys d'aquest hospital s'han habilitat tendes de campanya per proporcionar acollida temporal a més de 30.000 persones desplaçades com a conseqüència dels enfrontaments. A més de l'assistència mèdica, l'hospital ha esdevingut un centre vital de distribució d'aliments i altres productes de primera necessitat.

El juny del 2011 la població de les muntanyes Nuba es va alçar en armes contra el govern del Sudan davant de l'incompliment del dret de referèndum establert als acords de pau del 2005 per decidir-ne l'annexió al Sudan o la nova República del Sudan del Sud. El Govern del Sudan manté forces d'artilleria que bombardegen indiscriminadament la població, fet que molts denuncien com a intent de neteja ètnica que ha obligat més de 300.000 persones a fugir de casa seva per refugiar-se a les muntanyes o al Sudan de Sud, on ja hi ha 45.000 refugiats.

Juntament amb el conflicte de les

muntanyes, cal afegir el clima de violència que es viu a les regions de Kordofan del Sud i del Nil Blau, on continuen els enfrontaments entre el Govern de Khartum i el Moviment d'Alliberament del Sudan nord. La població d'aquestes zones del Sudan, ètnicament i políticament més properes al recent independitzat Sudan del Sud, es va aixecar en armes el juliol de l'any passat per la qual cosa és objecte de la resposta del Govern sudanès amb bombardejos i accions armades. Nacions Unides calcula que hi ha més de 600.000 desplaçats interns en aquestes

regions i més de 200.000 refugiats que han fugit al Sudan del Sud i a Etiòpia. L'accés de les organitzacions humanitàries a aquestes zones és molt restringit, mentre es disparen les alertes d'emergència alimentària a Kordofan del Sud davant de l'augment de casos de malnutrició.

Un altre escenari de conflicte és la regió del Darfur, on més d'1,7 milions de desplaçats interns continuen vivint en camps, assistits per Càritas i altres organitzacions humanitàries, als quals cal afegir gairebé 300.000 refugiats del Txad. Càritas espanyola dóna suport des de fa més de set anys a l'assistència humanitària a la població desplaçada en diversos camps del sud i oest del Darfur, als quals garanteix ajuda alimentària i nutricional, accés a l'aigua potable i sa-

nejament. Entre el 2011 i el 2012 els programes desenvolupats, als quals Càritas espanyola contribueix amb 443.000 euros, atenen més de 540.000 desplaçats a la regió. Així mateix, Càritas Txad atén els refugiats procedents del Darfur en camps propers a la frontera. Càritas espanyola dóna suport amb 50.000 euros a les activitats d'aigua i sanejament per a 4.700 persones.

**CAMPANYA «CÀRITAS
AMB EL SUDAN»**

Telèfon de donacions:

902 339 999

"la Caixa"

2100 2208 31 0200184102

**Sorteig de la rifa de l'Associació
d'Amics de Catalunya Cristiana**

El dimarts 3 de juliol va tenir lloc a la seu de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel el sorteig de la rifa 2012 de l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana. El sorteig es va fer davant notari.

1r premi: **17306**

2n premi: **02233**

3r premi: **13773**

Premi especial per al talonari núm. **145**

Kènia

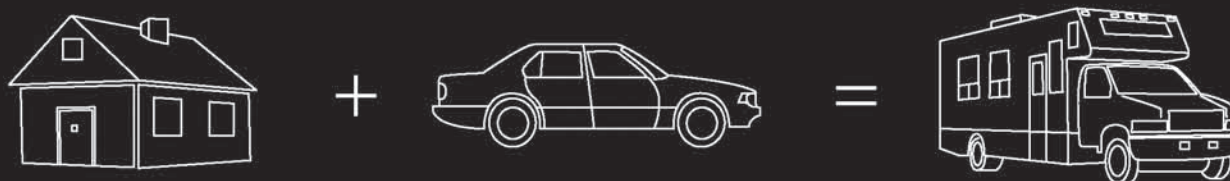
**Joves musulmans protegiran
esglésies cristianes**

AICA / Nairobi

«Hi ha persones que volen fer de Kènia una altra Nigèria. Però no permetrem que en aquest país es produeixi una divisió religiosa. Qui ho intenti fracassarà.» Així ho ha declarat Adan Wachu, líder del Consell Suprem de Kenyans Musulmans (SUPKEM), que van afirmar que no estan disposats que els atacs terroristes perpetrats el diumenge 1 de juliol contra una església catòlica i una altra de protestant a la ciutat de Garissa donin lloc a un enfrontament entre cristians i musulmans. Wachu,

que també dirigeix el Consell Interreligiós de Kènia, ha explicat que aquesta institució no ha dubtat a qualificar de «terroristes» els atacs amb granades i trets a les esglésies cristianes. Wachu va assenyalar que, l'endemà dels atemptats, els líders locals de la SUPKEM van tancar files al voltant dels cristians. «Hem decidit per solidaritat que joves musulmans ofereixin un servei de vigilància no només a Garissa, sinó també a altres punts on pugui ser necessari.» I va afegir: «Precisament perquè els cristians són una minoria allà on viuen, han de ser protegits costi el que costi.»

¿y ahora?

DISEÑO + SOSTENIBILIDAD = W + W

W+W es el resultado de la ambición de Roca a la hora de incorporar soluciones nuevas, únicas e innovadoras en los espacios de baño. Una solución que combina diseño y sostenibilidad al unir el inodoro y el lavabo en una sola pieza. Su sorprendente diseño lo hace ideal para espacios reducidos, pero su gran aportación es la tecnología que permite reutilizar el agua usada en el lavabo para llenar la cisterna del inodoro. Un producto único que Roca ha hecho realidad.

Roca

THE LEADING GLOBAL
BATHROOM BRAND
www.roca.com

«La nostra prioritat sempre és la persona»

Gmà. Álvaro Rodríguez Echeverría, superior general dels Germans de les Escoles Cristianes

Samuel Gutiérrez

Fa més de dotze anys que és al capdavant de l'Institut de Germans de les Escoles Cristianes (La Salle), una congregació amb més de tres segles d'història que avui compta amb 5.000 religiosos i 80.000 educadors en més de 80 països. Álvaro Rodríguez, natural de Costa Rica, ha estat a més, entre el 2001 i el 2006, president de la Unió de Superiors Generals. Tot aquest bagatge li ha donat una visió panoràmica de l'Església i de la vida consagrada, una mirada àmplia i plena d'esperança que el porta a reivindicar la primacia de l'Evangeli en tota obra educativa.

Acaba d'inaugurar a Andorra la Universitat Oberta de La Salle, que és el 75è centre educatiu integrat en la xarxa d'universitats La Salle. Gairebé es podria dir que és un esdeveniment històric...

Així ho vivim. La nostra primera missió va ser amb els nens d'escola primària. Responíem d'aquesta manera a una necessitat urgent a la França de fa tres segles, on només els nens de famílies riques gaudien de la possibilitat de rebre una educació. Posteriorment la nostra missió es va ampliar amb l'escola secundària i, més tard, amb la formació superior. La primera universitat que van tenir va ser fa 150 anys als Estats Units. Des de llavors els centres universitaris i d'educació superior s'han multiplicat. Jo crec que també això és respondre avui al carisma lasal·lià. Per a molts joves, la universitat és un camp que amplia la seva capacitat de servei, una actitud que considerem fonamental dins del nostre carisma. No es tracta d'una educació de tipus bancari, és a dir, d'omplir el cap de coneixements, sinó de crear també actituds de cara als altres. Per això vam concebre la Universitat no només com a aprenentatge, sinó també com a recerca i compromís amb les realitats noves que vivim. La Universitat d'Andorra respon a aquest projecte, una universitat que és oberta en un doble sentit: d'una banda, perquè ofereix cursos en línia, i de l'altra, perquè vol ser oberta a aquells que tenen o han tingut menys possibilitats. La Universitat Oberta La Salle és una aventura, una nova forma educativa que neix en un món cada vegada més globalitzat, on les fronteres desapareixen i el coneixement sembla que esdevé gairebé el més important.

Les noves tecnologies són molt presents en la seva proposta educativa. Hi ha el perill de despersonalització?

A les escoles i centres educatius La Salle la prioritat sempre és la persona. No podem confiar únicament en les noves tecnologies. És important aprofitar-les i veure'n els valors positius, però alhora cal equilibrar-ho amb la dimensió humana i cristiana. En aquesta aposta per la persona, mirem de tenir una sensibilitat especial amb aquelles persones més fràgils, més febles, que han tingut menys oportunitats... Hem de formar els joves amb una gran sensibilitat humana davant les necessitats dels altres. No podem formar els joves únicament per a ells mateixos i les seves famílies, sinó que el gran repte és

formar persones per als altres. Això és una manera indirecta també de posar-se al servei dels pobres, que va ser un dels ideals del nostre fundador.

Quin és el segell de qualitat dels centres educatius lasal·lians?

El nostre tret decisiu és la fraternitat, és a dir, el fet de sentir-nos germans. Davant d'un altre tipus d'educació més individualitzada, als centres lasal·lians s'aposta clarament pel grup, per la comunitat. En realitat, el nom germà que portem els consagrats és una característica del tot lasal·lià. Ens sentim amb un cor sense fronteres, obert als altres, i això ho he pogut constatar especialment als països on conviuen diferents religions o cultures, sobretot a l'Àsia i al Pròxim Orient. Enguany, per exemple, vaig visitar una escola a Jaffa, a Israel, on conviuen plegats alumnes musulmans, cristians i jueus sense cap problema. És realment meravellós que, enmig d'un país que pateix tantes dificultats i que no aconsegueix trobar el camí de la pau, hi hagi una escola on es viu realment la fraternitat. El caràcter lasal·lià és crear fraternitat, aprofundir en la qualitat de les relacions. Aquest és el nostre element més específic.

Què ens pot explicar del necessari *aggiornamento* que en les darreres dècades segur que també han hagut de dur a terme les seves escoles?

El meu antecessor en el càrrec, que era nord-americà, solia dir que hem passat de l'escola dels germans a l'escola lasal·liana. Això vol dir que fins al Vaticà II l'escola estava pràcticament en mans dels germans. Hi havia mestres que treballaven a les nostres escoles però les decisions i el pensament era dels germans. Avui vivim una realitat ben diferent. A l'escola lasal·liana actual

germans i seglars ens sentim junts corresponsables del procés educatiu. Això és un enriquiment perquè tot i que, com ha passat en altres congregacions, també a la nostra institució ha disminuït el nombre de germans, en aquest moment tenim més alumnes que mai, amb gairebé un milió distribuïts en 80 països. La clau és que mai havíem tingut un nombre de seglars compromesos com el que tenim ara, compartint el carisma i la missió dels germans. Per això vivim el moment actual com una oportunitat. És l'hora que els religiosos i seglars continuem responant plegats a l'ideal de sant Joan Baptista de La Salle, que no és cap altre que ser instruments de salvació per als joves. En aquest sentit, l'escola lasal·liana és cridada a ser un mitjà de salvació. Jo crec que ho continua essent, tot i que de manera diferent. La nostra missió continua essent important i junts, germans i seglars, en podem assegurar el futur.

Un futur que sembla assegurat si tenim en compte que continuen obrint centres com el d'Andorra...

En els moments de dificultat, és molt important continuar oferint signes

«El caràcter lasal·lià és crear fraternitat, aprofundir en la qualitat de les relacions. Aquest és el nostre element més específic»

de vida. Les noves fundacions, com la d'Andorra, són signes de confiança que la nostra vocació i la missió lasal·liana tenen ple sentit.

Hi ha moltes maneres d'entendre avui l'educació... Com l'entén la família lasal·liana?

La majoria de les nostres obres s'emmarquen en l'àmbit de l'educació formal, amb escoles i centres d'estudis superiors, però també comptem amb altres iniciatives educatives que superen el marc de la mera educació formal. Un bon exemple és la Ràdio San Gabriel que impulsem a Bolívia, una ràdio destinada a la població aimara i que té un doble objectiu: alfabetització i evangelització. És un instrument que serveix a gairebé un milió d'aimares. Un altre exemple és el telèfon de l'esperança que hem posat en marxa a Austràlia, per a joves que tenen problemes i volen fer una consulta. Avui aquest projecte s'ha ampliat a l'àmbit d'internet. Prop de 800.000 joves acudeixen a aquest servei. Més enllà que sigui educació formal o no formal, l'important és descobrir què és el que respon més bé a les necessitats que avui tenen els joves.

La nova evangelització passa també necessàriament per les escoles i centres educatius?

Jo crec que sí. Nosaltres també sentim fortament aquesta crida avui perquè es correspon molt bé amb la primera crida, la dels orígens, vinculada a l'educació cristiana. El gran repte que avui tenim és tornar a l'Evangeli, fer de l'Evangeli el centre fonamental del nostre procés educatiu. Precisament el fonament de la nova evangelització és l'Evangeli. En l'àmbit educatiu es parla avui molt d'excel·lència, de cercar acreditacions, i tot això té molt d'empresarial... Cal cercar l'excel·lència, i la qualitat, però no és el més important de les nostres escoles. El nostre criteri principal és respondre als criteris evangèlics. Per això no només hem de cercar l'excel·lència acadèmica, sinó sobretot l'excel·lència evangèlica.

Durant cinc anys, del 2001 al 2006, va exercir la presidència de la Unió de Superiors Generals. Com va viure la tensió, potser més mediatitzada que real, entre la jerarquia i la vida consagrada?

A la Unió de Superiors Generals es parla amb gran llibertat i es viu una bella fraternitat. El tema de la relació amb la jerarquia és abordat sovint, però no com apareix en els mitjans. És cert que pot haver-hi casos puntuals de conflicte i que la vida religiosa, per vocació, té un important paper profètic, però ens uneixen moltes més coses que les que ens en separen. La vocació comuna és el baptisme, i això és el més important. Després hi haurà altres carismes, cadascun amb la seva especificitat, amb l'objectiu d'enriquir l'Església. Jo crec que l'actitud de la vida religiosa, des de la seva major llibertat davant de la de la jerarquia, no ha estat prepotent, sinó humil. Simplement ha dit el que sentia que havia de dir en defensa dels valors evangèlics. Malgrat totes les incoherències que es puguin tenir, el criteri que ha prevalgut és el de la fidelitat a l'Evangeli.

Punt de vista

Juanjo Rodríguez

Professor d'Educació Física a la Facultat de Ciències de l'Educació Blanquerna-URL

Els Jocs Olímpics de Londres

L'any 1896 el baró Pierre de Coubertin veia com es complia el seu somni de restaurar els antics jocs olímpics amb el propòsit de contribuir mitjançant l'esport a la pau i a la unió entre els diferents pobles. A les portes d'uns nous Jocs de l'Olimpíada, els de Londres 2012, socialment la paraula que millor defineix la situació actual és la de crisi, però quan hem deixat d'estar en crisi? Per a molts, la causa principal de l'actual crisi econòmica, és una crisi més profunda i que sempre ens ha acompanyat, la manca de bondat en el mateix ésser humà. Avui dia parlem d'una crisi de valors, però de quins valors? Jo diria d'aquells valors que porten a la pau, a la justícia i a l'esperança. I sens dubte el valor més preuat de tots és el valor de l'amor que, segons l'apòstol Pau (Cf. 1Co 13,4-7): «És pacient, és bondadós, no té enveja, no es vanagloria, no s'enorgulleix; no és insolent, no busca el propi interès, no s'irrita, no té en compte el mal, no s'alegra de la injustícia sinó que s'alegra amb la veritat.»

Quins valors reflecteixen els jocs olímpics? Jo diria que els jocs olímpics reflecteixen els valors de les persones. Socialment què valorem d'un esportista que tan sols guanyi la cursa? Si és així, tan sols donem importància al reconeixement i al prestigi, a la vanitat i l'orgull. Si al contrari valorem l'esforç, la tenacitat, la determinació, la valentia, l'honradesa, la bondat, la generositat..., estem donant valor a allò que realment ens humanitza.

Mirant enrere sembla que era ahir que celebràvem els jocs olímpics de Barcelona 92. Són només vint anys, però què en queda de les medalles, dels rècords i dels reconeixements rebuts pels esportistes? Què els ha passat als esportistes, què se n'ha fet de la seva vida? Les medalles aconseguides i els reconeixements rebuts han fet que siguin persones més

satisfetes i plenes? Em ve a la memòria l'escena de la pel·lícula *Carros de foc*, en la qual Harold Abrahams, corredor britànic que va participar en la cursa dels 100 metres llisos de l'olimpíada de París del 1924, després de guanyar la tan desitjada medalla d'or no va aconseguir que desaparegués la insatisfacció i la buidor que sentia, ja que els sentiments i l'emoció per la victòria duren un instant, però la cursa de la vida continua. D'altra banda, en la mateixa pel·lícula, Eric Liddel, missioner protestant escocès, després d'una

trobadura atlètica, va recordar que la veritable victòria no s'aconsegueix guanyant en unes olimpíades, la veritable victòria s'aconsegueix en la cursa de la vida, i el camí per aconseguir la gran victòria és Jesús. Això fa que em recordi de la conversa que Jesús va tenir amb la samaritana (Cf. Jn 4,13-14): «Qui beu d'aquesta aigua tornarà a tenir set, però qui begui de l'aigua que jo li donaré, mai més no tindrà set, sinó que l'aigua que li donaré esdevindrà en ell una font que rajarà fins a la vida eterna.»

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

Reflexionar i decidir

M'agrada, de tant en tant, fullejar els llibres de l'Antic Testament referits a la saviesa. Són escrits magnífics. Tenen un gran sentit comú. Com una gran filosofia, de vegades, agosarada, a la llum de la revelació veterotestamentària. En llegir aquests conjunts de sentències, s'ha de tenir present el Nou Testament. No és lícit oblidar la gradualitat de la revelació. La plenitud de la Llei la posseeix el missatge del Senyor.

M'he deturat, avui, en un fragment del capítol 22 del Siràcida o Eclesiàstic. Tracta d'una manera d'actuar recta: primer cal reflexionar i, després, decidir. Ho diu així: «Quan l'embigat d'un edifici és sòlid, si ve un terratrèmol no es destrava; igualment, qui pren una decisió ben reflexionada no trontolla a l'hora de la veritat. Una decisió que recolza en un raonament intel·ligent és com un esgrafiat encastat en una paret

ben rascada.» Mostra també el revers de la medalla: «Els palets de riera que es posen dalt d'una paret no aguanten l'envestida; igualment, l'home poruc amb els seus pensaments estúpids no resistirà cap amenaça.»

El text és clar. Primer, reflexionar i, després, actuar. Expressió d'un bon sentit comú. No sempre ens guia aquesta manera ajustada de fer. Llegia, recentment, un article de periòdic, on s'escribia que, força vegades, actuem sense haver pensat abans; ens deixem endur només pels sentiments. Un amic meu solia dir que les accions les decidim amb el «fetge» i després pensem com les podem justificar. Invertim el procés. Actuem i després pensem. Malament!

En efecte, les decisions requereixen, abans, una bona reflexió. Sempre ha de precedir-les el raonament intel·ligent. Les decisions han d'estar, com un bon esgrafiat en una paret ben rascada. Els palets de riera eren elements de protecció per als camps i les vinyes. «Quan els xacals o les guineus saltaven la paret, les pedres queien i el soroll era un senyal d'alerta per al guardià» (Bíblia interconfessional).

L'experiència ens dona la validesa de la reflexió abans de decidir. Alerta també amb els pensaments estúpids! Expressió forta a fi de recordar la força del raonament sòlid, per tal que el nostre pensament sigui humà. I per evitar qualsevol estupidesa.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà

(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Blat (2)

L'alimentació a la conca mediterrània suposa sempre el blat en forma de pa. En qualsevol dels àpats, és un acompanyant. Dic això perquè abans, quan convidava a dinar un llatinoamericà i li oferia tot el que tinc a casa: vegetals, pasta de sopa, carn o peix. A continuació li preguntava: «Et sembla bé? Vols alguna altra cosa?» La resposta era: «Està tot bé.» «Vols res més?» «Bé, una miqueta de pa.» «El pa no compta», li deia jo. Un seminarista d'aquelles terres, que estudiava aquí, em va dir: «Tingues en compte que allà no necessàriament es menja pa en cada refecció.»

Si la ingesta de pa és una cosa comuna, la de blat és el rei. La seva blancor i el preu li confereix un valor superior al dels altres cereals. A l'Apolipsi (6,6) es diu que una mesura val un denari, en canvi, si es tracta de l'ordi, pel mateix preu, en tens tres. Avui dia, entre nosaltres, crec que el preu de l'ordi dobla el del blat.

El blat s'esmenta explícitament a la Bíblia 95 vegades; el pa, 273, tot i que, avanço, el més freqüent, és el d'ordi.

Vull referir-me a dues ocasions en les quals el blat té un protagonisme particular. Un d'anecdòtic, el relat evangèlic que ens diu: «Un dissabte, Jesús passava per uns sembrats. Tot caminant, els seus deixebles arrencaven espigues, en treien el gra amb les mans i se'l menjaven. Alguns dels fariseus van dir: "Per què feu això que no és permès en dissabte?"» (Lc 6,1). La llei permetia al viatger menjar-ne, del que se'ls acusa era de la feina d'esmicolar les espigues, la qual cosa segons ells, estava prohibida.

En aquesta segona ocasió, que ocupa força extensió del llibre del Gènesi, el blat modifica el recorregut de la Història de la Salvació, que havia començat a Siquem. S'inicia per la traïció dels germans de Josep, que el venen a uns mercaders i, aquests, a la vegada, el revenen a un egipci ric. En la rocambolesca història de fidelitat servil al seu amo i respecte fidel a la seva esposa, el besnét d'Abraham va a parar a la presó. Allà dona proves dels seus dots d'interpretació de somnis a dos companys de tancament. Més tard el mateix Faraó acudeix a consultar-li el sentit d'unes visions nocturnes que el turmenten: el text parla de vaques i, tot seguit, afegeix: «Va somiar una altra vegada que sortien set espigues d'una mateixa tija, grosses i plenes. Però darrere d'elles en naixien unes altres set, esquifides i cremades pel vent del desert. Les espigues esquifides van engolir les espigues grosses i plenes.» Els consells que dona l'hebreu, l'alliberen del seu tancament i l'eleva a gran categoria en el govern. El patriarca Jacob, pare del nostre protagonista, pateix carestia de blat i ordena als seus fills comprar-ne del que el mandatari té guardat al seu graner, sense saber qui era. Com a conseqüència de les anades i tornades, del reconeixement de Josep i la reconciliació familiar, el clan es trasllada a la terra de Gosén i hi viuran; primer, hi prosperen, però, després, cauen en l'esclavitud fins que han de fugir al desert. Al Sinai rebran una Llei, tindran consciència de poble i recobraràn l'esperança sembrada al cor del seu antecessor. El blat peculiar dels somnis devia ser el *Triticum compositum* que té set espigues per tija, i que, segons llegeixo, encara es conrea a l'actual Egipte. Les vulgars i esquifides, en canvi, devien pertànyer al *Triticum durum*.

En la vida quotidiana d'Israel, el blat ocupa un lloc fonamental i imprescindible. És objecte privilegiat d'ofrena a Déu, de les seves primeres espigues al temple de Jerusalem, i ocupa el lloc central a la festa de les Setmanes o la Pentecosta.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Ser català i catòlic és mal assumpte

M'imagino que les maniobres de distracció que sovint utilitzen els polítics deuen donar bons resultats, perquè insisteixen a promoure-les amb motiu i sense. Dos exemples paradigmàtics, ocorreguts fa unes setmanes, protagonitzats per Aguirre i Rubalcaba.

La presidenta de la Comunitat de Madrid estava acorralada per l'enfonsament de Bankia i pel bluf de presentar-se com a model de contenció autonòmica amb un desequilibri fiscal de l'1,13 del PIB, quan després amb les cartes cap per amunt arribava al 2,2%. En comptes d'afrontar els fets, amb sinceritat i transparència, es va produir una maniobra de distracció, amb un èxit mediàtic notable. El gran problema era un altre, a més hipotètic. Si a la final de la Copa del Rei, el públic xiulava la monarquia o l'himne, el partit «s'ha de suspendre i celebrar-se a porta tancada en un altre lloc», segons criteri d'Esperanza Aguirre. Bankia i la manipulació de xifres del seu govern autònom passaven en un segon lloc. D'aquesta manera, el problema era per als catalans i els bascos que, en proporció desigual, omplirien l'estadi Vicente Calderón. La mesura era inviable. Posar-la en pràctica hauria estat demencial i els conflictes d'ordre públic haurien arribat a quotes imprevisibles. Fins i tot es va comentar que no s'ha de barrejar política i esport, principi que, pel que s'ha vist, ha estat perfectament observat en el Campionat Europeu de seleccions. La maniobra de distracció va fer efecte. Les persones més reflexives se'n van adonar, però les tertúlies i els debats es van centrar en el futbol. Els grans defensors de la monarquia van deixar el Príncep sol a la llotja. En resum, la dreta troba en l'anticatalanisme el seu millor argument per construir una maniobra de distracció amb garanties màximes d'èxit. Atiar els catalans sempre surt bé i se n'obté una rendibilitat assegurada.

Alfredo Pérez Rubalcaba, també esquitxat per Bankia, i incapaç de promoure polítiques econòmiques d'esquerra, després d'haver estat còmplice del desgovern de Zapatero, ha de marcar perfil. Hi ha una manera barata per construir una maniobra de distracció, que l'esquerra utilitza cíclicament. Ficar-se amb l'Església sempre surt bé. La proposta: que tots els ajuntaments presentin mocions perquè l'Església pagui l'IBI. Després de ser vicepresident del Govern sortint, que no va afrontar gens aquesta mesura, exigeix des de l'oposició tot el que ni tan sols li va passar pel cap aplicar. Afrontar el problema de l'IBI, en cas que existeixi com a tal, seria una mesura política que caldria dialogar, però posar l'Església a l'ull de l'huracà com si fos l'única que no el paga o que fos una privilegiada sense més ni més és una altra cosa. Veus assenyades del socialisme català es van desmarcar de la iniciativa. Rubalcaba va repetir el tic, com va passar després de la seva elecció pels pèls al Congrés celebrat a Sevilla. Chacón no es va voler quedar enrere. Un discurs, sempre cíclic, que dóna una pàtina d'esquerra davant de la incapacitat d'actuar en l'àmbit de l'economia, presa de bancs i mercats. La dreta (i altres forces extremes del mateix àmbit, com UPyD, etc.) es mostra agressiva contra els catalans. L'esquerra (amb els partits més bel·ligerants en l'extrema esquerra) es fica contra els catòlics (malgrat que un corrent intern vol compatibilitzar-ne el credo religiós amb la seva opció política). En resum, ser català i, a la vegada, ser catòlic és un mal assumpte. Et bufetegen totes dues galtes, per l'esquerra i per la dreta. En el fons, es tracta de maniobres de distracció.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Cercar el nostre lloc al món

Fa uns dies vaig sentir un programa a Catalunya Ràdio que de seguida em va cridar l'atenció. Uns joves emprenedors parlaven d'una nova empresa d'inserció laboral amb un sentit que agafa cada dia més empena en el pensament i l'acció d'una part de la nostra societat. Són aquells inconformistes que no en tenen prou amb la protesta i la contestació i que han optat pel compromís.

Segurament es van asseure a la plaça Catalunya i van enlairar pancartes. Però ara fan alguna cosa més efectiva. Estan convençuts que el model de societat capitalista actual i, fins i tot, de l'estat de benestar, s'ha ensorrat. Les ONG tenen la missió d'arribar on aquests sistemes no arriben. Però potser ha arribat l'hora de menys ONG i d'engendrar més riquesa solidària. És a dir, pensar en empreses que no tinguin com a objectiu l'enriquiment sinó engendrar recursos solidaris. La beneficència tapa els forats de la pobresa que engendra la riquesa injusta. L'empresa social crea riquesa compartida i recursos humans. En una paraula, té una visió social.

Fa unes setmanes també vaig veure l'últim programa de Jordi Évole, *Salvados*, amb el mateix tema i la mateixa preocupació. Fenomenal i engrescador.

La germana més jove de la meua comunitat forma part d'aquest col·lectiu d'emprenedors solidaris i acaba de crear, amb gent tan utòpica com entusiasta, una d'aquestes empreses: Verdallar, per donar feina, i fomentar, al mateix temps, l'ecologia: producció, distribució i venda a domicili, de productes de l'hort amb aquestes característiques ecològiques.

Quan tornava encisada de la presentació del projecte, vaig recordar el programa de ràdio que havia sentit al matí i aquell altre de televisió, *Salvados*, que havia vist feia un temps. Les imatges d'alguns d'aquests joves, entusiastes amb la decisió de fer aquests canvis en la societat, em van omplir el pensament. Anava tan distreta que no vaig veure l'home que corria al meu darrere, fins que en vaig sentir els crits: «Viqui, Viqui...» Era un d'aquells captaires amics meus, amb una discapacitat evident que, quan em troba, sempre em demana alguna cosa: tant se val una moneda com un petó. Ens vam aturar i el vaig convidar a una coca-cola —que és el seu deliri— conscient de la meua insignificant aportació a una part mig oblidada de la societat. Però ara, en aquest moment de la meua vida, el meu lloc al món és donar suport a les tasques renovadores autèntiques d'una societat en crisi.

Com diu l'Eclesiastès, hi ha un temps per sembrar i un altre per recollir, un temps per plorar i un temps per riure... I jo hi afegiria: un temps per crear i un temps per donar suport...

Vaig pensar en l'alegria que fa passar la torxa de la solidaritat creativa a les noves generacions, als més joves!

Però també, quina alegria quan hi ha joves que l'entomen!

Zoom

Eduard Brufau

El 12 de juliol passat, mentre Mariano Rajoy compareixia al Congrés per explicar el paquet de dràstiques retallades socials, els carrers de Madrid bullien. La marxa dels miners en protesta per la retirada dels ajuts al sector arribava a la capital espanyola enmig d'un gran suport popular i amb xocs amb la policia. El malestar social augmenta i per desgràcia sembla que això només és el començament.

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

Des del monestir

Nebiah

Vol dir profetessa. El llibre de l'Èxode presenta amb aquest nom la germana de Moisès, Maria, encarregada de dirigir la gran litúrgia d'acció de gràcies de la Pasqua, després del pas del mar Roig (Ex 15,20). Però no vull escriure sobre això. Alguns voldrien els monjos i, sobretot, les monges, quietes en els seus monestirs, enfilant salms o desgranant rosaris. Diuen que som religiosos de vida contemplativa (!?). Fins i tot n'hi ha que afirmen que som els encarregats de la pregària en l'Església, com si Jesús hagués lliurat el Pare nostre només a uns quants. I, tanmateix, els qui diuen això no s'adonen que la vida monàstica, amb el pas del temps, ha perdut l'alè profètic que sí que l'havia caracteritzada dins l'Església. Per no parlar dels primers segles del cristianisme, pensem per exemple en un Bernat de Claravall (segle XII), que no es quedà per a ell tot sol la

Paraula que li cremava les entranyes, o, en els nostres dies, en un Roger de Taizé, que va fer del seu monestir un signe profètic de reconciliació. Avui la vida monàstica a casa nostra ha retrobat el seu alè profètic per boca de dues profetesses: la germana Teresa Forcades, benedictina del monestir de Sant Benet de Montserrat, i sor Lucía Caram, dominica del convent de Nostra Senyora dels Àngels i Santa Clara de Manresa. Cadascuna, amb matisos diferents, són portadores d'una paraula de foc, clara i intel·ligent, una paraula que neix de la fe i de la raó i que es verifica en els fets, en la línia del «dabar» (paraula-esdeveniment) de la Bíblia.

La paraula profètica sempre és incòmoda, principalment per als dirigents de la mateixa institució de la qual brolla i a la qual va adreçada. Déu ens

hi parla, per mitjà d'aquesta paraula, en moments delicats o crucials de la història, per recordar-nos que l'Absolut és l'altre, el petit amb el qual Ell s'identifica. L'altre és la bardissa encesa on el misteri de Déu se m'ofereix i em reclama, fent esclatar els àmbits esquifits del dogma i del magisteri.

Agraïm-la, aquesta paraula profètica. No siguem sords! Acol·lim-la en tots els seus matisos! És Déu mateix, el Senyor, qui ve a trobar-nos en la paraula dels profetes: «Sigues rebuig, digué la Veu, sigues escàndol / per a virtuts corcades en l'aconcentament. / [...] dona mal d'ull a la bella clara / i infecta de misèria la joia i el desig, / car ja tota mirada, o radiant o llosca, / s'aclarirà de sobte, bleïda per la fe: / vindré com terratrèmol o com gropada fosca / perquè Jo sóc, Jo sol, Jahvè!» (Nabí, Josep Carner, cant I).

Lluís Solà
Monjo de Poblet

La sal de la terra

Un Déu que dansa

El darrer llibre de Josep Maria Rovira Belloso, *Déu fa créixer les persones*, editat pulcrament per Edicions Saragossa, és un text essencial, clar, nítid, ple de suggeriments i de peces de saviesa que l'autor ha anat bastint en els darrers temps. Hi explora la noció de persona, dialoga obertament amb Joseph Ratzinger i amb Jaume Bofill, s'endinsa en l'ésser humà entès com un oient de la Paraula, però també investiga el misteri de Déu i el significat de l'Església. No és un tractat, tampoc no és un diari espiritual, ni un diagnòstic del nostre temps. El prestigiós i conegut teòleg ens regala un nou llibre en la tardor de la vida, un text que obre noves finestres i en el qual ens mostra vivències expressades en primera persona del singular.

Cada lector hi farà les seves troballes. A mi m'ha

resultat especialment rellevant una resposta que Rovira Belloso articula a una objecció de Friedrich Nietzsche. El sorrrut pensador alemany reconeix que solament podria creure en un Déu que dansés i el teòleg barceloní li mostra que la fe cristiana té com a centre un Déu que és comunitat de persones en l'amor, que es donen mútuament l'una a l'altra. Escriu Rovira: «Em seran permeses dues observacions sobre el que acabo de dir: la primera, com una nota sense gaire importància, però que és en el fons una pregària per Nietzsche: ell deia precisament que si hagués de creure en Déu, només seria en un Déu dansant.» I respon Rovira: «La persona del

Pare té un dinamisme inesperat: "dansa" tot fent lloc al voltant de la persona del Fill, amb el qual l'Esperit Sant el fa "u". No és estàtica, la Trinitat de Déu: som portats admirativament a contemplar un dinamisme en el qual l'U fa lloc a l'Altre i el circumda: *circuminsessio*» (p. 95). L'amor requereix l'alteritat. És moviment cap allò que no sóc; és donació i reconeixement de l'altre. La relació de les Persones de la Trinitat entre si es basa en l'amor, però Déu ha volgut també vessar el seu amor fora de si i fer néixer l'ésser del no-res. La creació solament és possible d'entendre com un do lliure i generós, com l'expressió d'un Déu dinàmic la naturalesa del qual és estimar, és a dir, donar-se infinitament a l'altre, però per a poder-ho fer, abans, ha de crear l'altre i donar-li entitat.

Francesc Torralba
Professor de Blanquerna-Universitat
Ramon Llull
Consultor del Pontifici Consell
de Cultura

Mirada al món

Dormir 63 anys agafats per la mà

Sembla el títol d'una novel·la romàntica i podria ser-ho, però d'aquelles que es basen en fets reals, que sempre són millors. És la història d'un home rialler de nom Ricardo, pare de deu fills i avi de 26 nets i 6 besnets, compartits aquests amb la seva estimada Inés, que des de fa uns dies és vídua després de 63 anys de vida matrimonial. Don Ricardo, nascut al nord de Xile, va radicar-se des de nen a Rancagua, una ciutat a 80 quilòmetres al sud de Santiago; estudià i exercí odontologia i, al llarg de tota la vida, va ser una persona molt compromesa amb la seva ciutat i país, molt actiu també políticament. Sociable i rialler, amb ànima de nen, va tenir càrrecs de gran responsabilitat abans i després d'estar fora del seu país durant els disset anys del pinochetisme. Un

dels seus millors amics comentava: «Ha estat un home feliç i això em fa feliç a mi.» I altres recordaven que mentre li va ser possible va assistir a la missa dominical a rebre la comunió i, quan per salut i anys no va poder ser, l'hi portaven a casa, cosa que ell celebrava i festejava moltíssim. La vida de Don Ricardo Tudela Barraza és certament exemplar i és per això que s'ha de conèixer i compartir. Animen i engresquen aquestes històries que hem conegut i que són tan quotidianes que de vegades no les expliquem, però que en canvi fan més fàcil el dia a dia. Segurament, no li devia ser tot fàcil a la vida, però ell hi posava

un somriure sempre que podia. Però és que, a més, no estava sol, sempre acompanyat de la seva estimada companya, esposa, amiga Inés. A l'homilia del seu funeral el mossèn va voler mencionar, segurament a petició d'Inés, que Don Ricardo havia dormit totes les nits dels 63 anys de matrimoni agafant la mà de la seva esposa. Donar a conèixer un fet com aquest és regalar-nos una perla, amb aquesta declaració està tot dit: es van estimar sempre. Potser va haver-hi dies en què van fer l'esforç de donar-se la mà, no ho sabrem; no ens cal. El que sí que ens cal a tots nosaltres és saber que van fer-ho, van estimar-se, i la prova d'aquest amor tan gran ha estat dormir agafats de la mà sempre, i quan un amor és tan gran s'ha de compartir.

Elisabet Juanola Sòria
Periodista. Institut de la Pau
Armando de Ramón. Murtra
Santa Maria dels Àngels (Xile)

La ciència no sempre és capaç de respondre

Benet XVI es va adreçar als més de 200 participants en l'Assemblea de la Pontifícia Acadèmia per a la Vida, que enguany va tractar sobre el tema «Diagnosi i teràpia de la infertilitat». Davant del problema de la infertilitat de la parella —va explicar el Pontífex— és imperatiu considerar amb atenció la dimensió moral, buscant un diagnòstic correcte i una teràpia que en corregeixi les causes.

Benet XVI va reconèixer que «la ciència no sempre és capaç de respondre als desitjos de tantes parelles, per això va recordar als esposos que viuen la condició d'infertilitat que «aquesta condició no ha de constituir un motiu de frustració en la seva vocació matrimonial». Així, «els esposos, per la seva vocació baptismal i matrimonial, són cridats a col·laborar amb Déu en la creació d'una humanitat nova. La vocació a l'amor, de fet, és vocació a la donació d'un mateix i aquesta és una possibilitat que cap condició orgànica pot impedir. Per tant, on la ciència no troba una resposta, la resposta que dóna llum ve de Crist».

També va parlar del camp de la investigació mèdica i científica on a vegades, com diu el Pontífex: «La veritat resulta ofuscada.» «La gent té confiança en vosaltres que serviu la vida, té confiança en el vostre compromís i suport als qui necessiten consol i esperança. No cedi mai a la temptació de tractar el bé de les persones reduint-lo a un mer problema tècnic. La indiferència de la consciència davant de la veritat i del bé representa una amenaça perillosa per a un autèntic progrés científic.»

ENRIC BARRULL CASALS
Girona

Álvaro del Portillo, declarat Venerable

El 28 de juny passat Benet XVI va signar el decret que reconeix les virtuts heroiques d'Álvaro del Portillo, el principal col·laborador del fundador de l'Opus Dei sant Josepmaria Escrivà i el seu successor. Es tracta d'un pas fonamental en el seu procés de beatificació, amb ell, el Papa ha reconegut que Álvaro del Portillo va viure heroicament les virtuts cristianes.

L'any 1991 encara no coneixia personalment Don Álvaro, només pel que havia llegit; tanmateix, ja hi veia una persona fidel, humil, un exemple de fortalesa i de confiança en la Providència divina. Per tot això, no vaig dubtar a escriure-li demanant-li que encomanés un tema molt delicat que vivíem a la meua família, perquè jo estava segura que intercediria el Senyor. N'estava segura! Però el que no hauria pensat mai és que em contestés dient-me que en la seva pregària diària havia tingut present la meua petició. Va arribar el dia esperat i el que era previsible que passés, perquè els mitjans humans no podien fer-hi cap altra cosa, sense que ningú no

Betlem, Patrimoni Mundial de la Humanitat

El bressol de la cristiandat i el camí que, segons la tradició, van recórrer Maria i Josep per arribar al lloc on va néixer Jesús, es va convertir el 29 de juny passat en el primer lloc que ha estat reconegut com a Patrimoni Mundial per la Unesco a petició dels palestins. La primera candidatura de Palestina, com a flamant membre de l'organització, inclou la basílica de la Nativitat, el nucli històric de Betlem i la Ruta del Pelegrinatge. La decisió va ser presa pel Comitè de Patrimoni Mundial de la Unesco a Sant Petersburg (Rússia).

La candidatura de Betlem té un llarg recorregut el procés del qual va començar formalment l'any 2005, encara que va quedar finalment en no-res, «ja que es van al·legar problemes administratius pel fet de no ser un Estat». Palestina va ser reconeguda l'octubre del 2011 com a estat membre número 195 de la Unesco, si bé la seva adhesió es va rubricar al desembre, després de superar obstacles importants i fer un gran pas internacional. Actualment, l'entorn de Betlem es troba en una situació de deteriorament visible, tant pel que fa al pas del temps, com pels efectes del conflicte palestino-israelià. Ara es podrà reconstruir i visitar amb més garanties que les actuals. Considero que es tracta d'una bona notícia. En els darrers anys Betlem ha batut el rècord de turistes —2 milions l'any 2011—, encara que la ciutat ha de canalitzar les visites, que acostumen a ser curtes i deixen pocs beneficis.

JESÚS D. MEZ MADRID
Olot

ho pogués entendre, el gran problema que teníem es va resoldre favorablement.

Com que «és de bon nascut ser agraït» no vull deixar passar l'ocasió de donar-li públicament les gràcies —encara que ho faig diàriament adreçant-me a ell— per tants i tants favors rebuts i tantes peticions que no han estat desateses.

Gràcies, també, Don Álvaro, perquè ens has deixat un exemple de servent fidel i prudent que, com escriuria després de la seva mort el pare John O'Connor, agustí irlandès: «Quan advertia la seva presència amable i discreta al costat de la dinàmica figura de Mons. Escrivà, em venia al pensament la modèstia de sant Josep.»

I, gràcies a tu, Senyor, que ens vas donar aquest pastor exemplar que tant va estimar l'Església i va procurar en tot moment buscar el compliment fidel de la voluntat de Déu.

ELENA BAEZA
Màlaga

Historietes de sant Pere

L'església parroquial de Sant Pere de Figueres va ser reconstruïda de les runes de la persecució religiosa del 1936 per Mn. Pere Xuglà. Sant Pere és el patró de la parròquia i de Figueres. En la seva festa, el 29 de juny, s'oficia una missa lluminosa, concelebrada pels mossens de l'arxiprestat i enriquida amb la música del cor parroquial.

Gran nombre de figuerencs tenen el goig d'anar a missa cada diumenge, però molts d'ells, per l'edat o malaltia, tenen dificultats per arribar caminant amb bastó o crosses fins a la porta de l'església parroquial.

Sant Pere, però, no bada mai. Quan veu venir els avis, d'un bot salta de l'altar major i amb la clau

que el Mestre li va confiar per obrir les portes del cel, obre el pany de la piona o pivot del carrer Maria Àngels Vayreda perquè les persones impossibilitades puguin arribar amb cotxe fins a la porta del temple i gaudir amb placidesa de la festa dominical. Sant Pere diu que al barri hi va arribar primer ell i no el regidor que mana tancar el carrer amb pilones.

Sant Pere, des de l'altar major, beneeix els familiars i amics que ajuden a fer feliços els avis i àvies que de joves anaven lleugers com fulles empeses per la tramuntana, i actualment tenen dificultat per moure's. Sortosos els avis que tenen el goig d'estar envoltats de nés, que corren i ballen, i els fan petons. Sant Pere no els oblidarà. Té sempre a punt les claus del cel per quan els arribi la seva hora.

FRANCESC A. PICAS
La Jonquera

Al pa, pa, i al vi, vi

Sóc un lector assidu de *Catalunya Cristiana*. Vaig començar a ser-ne per l'atracció que em provocaven els articles de Mn. Francesc Nicolau, i ara en sóc pel conjunt del setmanari. Però hi ha una cosa que em fa posar molt nerviós i em desagrada. Per què, per exemple, quan es parla de qualsevol tema s'evita la paraula *Espanya* i es canvia per l'eufemisme «Estat espanyol»? Espanya no és encara un estat federal. Quan ho sigui, si això arriba a passar, potser el espanyols assumirem que l'esència «Espanya» resti en un segon pla. Potser Catalunya també serà un estat algun dia, però, de moment, tots els periodistes i el seu llibre d'estil haurien de deixar-se de subterfugis i dir les coses pel seu nom.

ENRIC SÁNCHEZ COSTA
Barcelona

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Els bategem?

...he assistit a batejos de fills de moltes parelles que, tot i que es poden casar, no ho fan. Quan accepta batejar-ne els fills, l'Església no dóna a entendre que és el mateix casar-se com no casar-se?

Reprenç avui la segona part de la pregunta formulada al número anterior i que fa referència als batejos d'infants de parels catòlics que no estan casats quan ho podrien estar. En primer lloc cal dir que el bateig d'aquests nens no suposa cap aprovació per part de l'Església de la situació anòmala que viuen els pares. Ja vam dir que el camí pastoral més correcte és ajudar aquestes parelles a madurar el seu amor en el compromís matrimonial. En la meua experiència he tractat diversos casos i constato que, normalment, moltes d'aquestes parelles s'acaben casant. Ho fan amb convicció, després de constatar que és el camí més adient i correcte. El fet de coaccionar-los a fer-ho sense que n'estiguin convençuts pot ser molt perjudicial i, en molts casos, pot donar lloc a matrimonis invàlids. I més encara si es posa com a condició per al bateig dels seus fills que es casin immediatament. Seria un impediment de coacció, de manca de llibertat en els contraents i això no s'ha de fer mai. Molts d'aquests pares encara que no han madurat prou per assumir el compromís matrimonial, desitgen sincerament que els seus fills siguin batejats, i ho volen sincerament. Cal prohibir aquest bateig? El baptisme, sens dubte, és un gran bé per a l'infant. Un baptisme només s'ha de retardar si consta amb certesa una voluntat clara de no educar en la fe aquell nen. Si els pares es comprometen a posar els mitjans perquè rebi una educació cristiana, jo crec que cal autoritzar el bateig del nen. En alguns casos potser caldrà sol·licitar la col·laboració d'uns padrins responsables que ajudin els pares en la seva missió i garanteixin l'educació cristiana de l'infant. Quan m'he trobat amb pares amb aquestes característiques, s'imposa una trobada tranquil·la. De fet, hauríem de dedicar més atenció a la preparació del baptisme dels pàrvuls. En la conversa i acollida pastoral jo insisteixo a fer veure als pares que la seva situació no és normal. Ells volen per al seu fill un estil de vida que, d'altra banda, ells no viuen. Però no pressiono mai. Els convido que considerin la conveniència de contraure matrimoni i preparem junts el baptisme. Abans del segon fill, molts ja s'han casat. Són fills d'un temps i una cultura que ha ignorat la fidelitat i el compromís. Però, així ho crec, la paciència tot ho pot i s'agafen més mosques amb una mica de mel que no pas amb un barril de fel.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 -
25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

[CatCristEstiu]

SUPLEMENT D'ESTIU CULTURAL I SOLIDARI

NÚM. 4

Guspires d'espiritualitat

La porta

Marc
Vilarassau i
Alsina

Què hi ha darrere d'aquella porta?
És la primera vegada que la veus?
«Hospital de dia. Sala d'oncohematologia.»
Doncs sí. Ja fa temps que hi és?
Molt de temps.
Què hi ha allà dins?
Hauràs de travessar-la i comprovar-ho tu mateix.
Travessar-la? Però...
El seu seient és el número 7, endavant, posi's còmode que vinc de seguida a posar-li la via... Amb permís... és que vaig al servei, amb la màquina i tot, sí, al final t'hi acostumes, ja veuràs.
M'assec a la butaca taronja que m'han assignat, la número 7. He portat un llibre, l'ordinador, una ampolla d'aigua de litre i mig. En tinc per estona.
Desitja auriculars per sentir la televisió? Li podem posar el canal que prefereixi, només ho ha de demanar.
A la meva esquerra, a la número 6, hi ha una

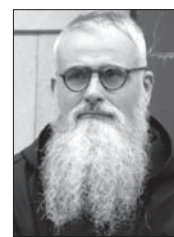
noia jove, no més de 16 anys, porta un mocador al cap, sembla que ha vomitat, avui no li poden posar la quimio, plora. El seu nom és Estefania. Déu meu!
Hola cariño, hoy el cóctel me lo sirves frío ¡y bien sacudío!
A la número 2 acaba d'asseure's una dona gran, té la meitat del rostre paràlitzat. Fa riure la infermera mentre li col·loca el goter.
¿Cómo nos hemos de ver? ¡No se puede estar más escacharrá!
Vaig descobrint què hi ha darrere aquella porta misteriosa que el Senyor m'ha convidat a travessar. Aquí no hi ha res a fer, tret d'esperar en silenci, com en una capella ignota amb el Santíssim exposat.
Ho vas entenent?
Per què ara?
Per què no fins ara?
Per què jo?

Per què no tu?
Només tinc 44 anys.
I l'Estefania només en té 16.
Tens raó, per què fins ara tants i jo no?
Per què tants?... Per què tant?
Per què fins ara tu a la creu?
Acosta't, au.
No puc acostar-me a la creu, ho sento.
Pots, si sóc jo qui t'hi porta.
Puc recolzar-hi el meu rostre?
És clar.
Quantes vegades he recolzat el meu rostre en el teu pit!
Però ara és diferent, oi?
Abans em preguntava: què puc fer per tu?
I ara, què et preguntes?
Com has pogut estimar tant, patint d'aquesta manera?
Darrere d'aquesta porta, amb paciència, ho aprendràs.

Curiositats històriques

Vilafranca acollí la visita de Carles IV amb un correfoc

Fra Valentí Serra
de Manresa
Arxiver dels caputxins
de Catalunya

La visita que l'any 1802 efectuà el rei Carles IV a Catalunya ha estat àmpliament estudiada per la Dra. Maria-Àngels Pérez Samper. Tanmateix, sempre resten notícies disperses sobre l'impacte del pas que suscità la comitiva reial per diverses poblacions del Principat. A tall d'exemple, en aquesta breu nota històrica volem assenyalar la importància del pas de la comitiva reial per Vilafranca del Penedès, població on els frares caputxins tingueren convent des de l'any 1582 fins a la supressió del 1835, junt amb la presència de framenors i trinitaris.

A Vilafranca el rei Carles IV rebé l'obsequi festiu d'unes grans lluminàries acompanyades de l'escenificació d'un espectacular correfoc que tingué lloc quan la família reial, procedent de Martorell i anant de camí cap a València, hi féu nit el 10 de novembre del 1802 per tal de prosseguir el camí l'endemà.

Seguidament oferim un fragment força significatiu de la crònica dels fets que redactà un atent observador vilafranquí qui, tot posant en relleu l'antiguitat de la popular tradició catalana del correfoc, explica detalladament en què consistí la festa popular dedicada al rei quan, en aquella vesprada tardor, en presència del rei, a la població de Vilafranca del Penedès hi hagué una solemne cercavila:

«Siguieron luego las danzas de Pas-

Auca vuitcentista amb una parella de gegants i el tabaler durant la processó de Corpus.

tores, Mogiganga y otra delante de Palacio, con música de gaytas (: gralles), zampoñas y las demás acomodadas [...] Abrió la función el Dragón, tan celebrado en el País (: Catalunya), con cohetes y fuegos artificiales. Y como en todo se procuraba agasajo y lucir el festejo, no se excusó esta diversión tan antigua, como del gusto de los naturales [...] Es una diversión tan antigua, que en la relación manuscrita de las fiestas con que el año 1601 celebró la Villa la canonización de San Raymundo de Peñafort, escrita en versos catalanes por Salvador Comelles, se hace [ya] mención de ella

«És força sorprenent que, vint anys després dels decrets reials, el poble català acollís el fill de Carles III amb un correfoc»

en el modo siguiente: Cosa primera / viu que venia, / ab avalots / sinch diablots, / un bell Dracàs / de boca y nas / llansava foch / Ballant un poch / los sis plegats / ben enramats / tots de cuets / grossos ben fets / perquè fes lloch / tot-hom arreu.»

És força sorprenent que, tot i les constants mesures dels monarques de la casa de Borbó per tal d'eradicar les tradicions ancestrals i les mostres de religiositat popular (com la prohibició del

rei Carles III l'any 1780 de tota manifestació popular o festiva entorn de la processó de Corpus, referint-se principalment a la presència dels gegants i bestiar), la població de Catalunya s'oposés tossudament a les disposicions règies i que, escassament vint anys després dels decrets reials, el poble català acollís el fill de Carles III amb un correfoc on no mancava «un bell Dracàs, [que] de boca y nas, llansava foch, ballant un poch».

Acompanyem aquestes ratlles amb una il·lustració treta d'una auca vuitcentista, on hi ha una parella de gegants i un tabaler que formaven part dels entremesos de la processó de Corpus en la Catalunya del Barroc.

La història del nostre calendari

Sota Octavi August es fa un altre canvi al calendari

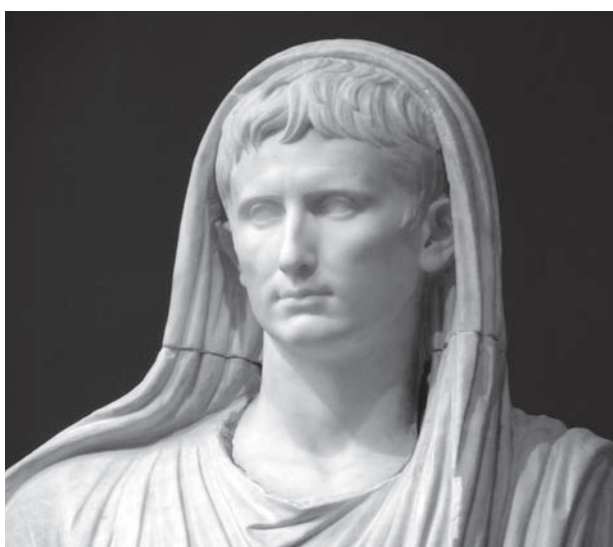
Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Com tots sabeu el dictador Juli Cèsar va morir assassinat (al 44 aC). Però es volgué honorar la seva memòria pel que havia fet per la reforma del calendari que va agradar molt. Com fer-ho? Sembla que va ser el senat, amb Marc Antoni al davant, que va voler posar-ho en obra, i es decidí de posar el seu nom a un dels mesos de l'any. Aquest mes va ser Quintilis, que prengué des d'aleshores el nom de *Julius* i d'aquí li ve la denominació en català de juliol (en castellà *julio*, i amb un derivat corresponent o semblant també en altres llengües europees). Fins aquí no hi ha res a dir.

Però passà també una cosa curiosa. A l'hora d'interpretar el que l'alexandri Sòsigenes havia dit, els encarregats romans de fer cada any el calendari s'equivocaren. Feien dos anys de 365 dies i un de 366, de manera que la intercalació d'un dia més era cada tres anys i no cada quatre. No cal dir que ben aviat es va notar que la cosa no anava, de tal manera que l'emperador Octavi August (64 aC-14 dC) va manar que es revisés allò, i s'acabà el desajust imposant que durant 12 anys no n'hi hagués cap de 366. I de fet, i bé, es tornà al que s'havia fet en temps de Juli Cèsar, amb l'inici real de la primavera el 25 de març (fixeu-vos que era el 25, no el 21 encara).

Ara bé, aquest reajustament originà una anomalia. El senat va dir que allò que l'emperador August havia fet fer també era ben important i que convenia posar igualment el seu nom a un dels mesos de l'any, com s'havia fet amb el del Cèsar. I així es va decidir que

August, com a Pontifex Maximus, com indiquen els plecs de la toga sobre el seu cap.

«Hem llegit que va ser l'orgull d'August que es queixà de tenir un mes més curt que el que tenia Juli Cèsar, però no ens consta amb certesa que ho manifestés»

es canviés el nom del mes següent que era *Sextilis* pel d'*Augustus*, cosa es va fer tot seguit, i d'aquí ve el nostre agost (*agosto* en castellà, i semblantment en altres llengües). Però la cosa no s'acabà aquí. El mes *Sextilis*, com recordareu, només tenia aleshores 30 dies, mentre que el *Julius* era de 31. Hem llegit que va ser l'orgull d'August que es queixà de tenir un mes més curt que el que tenia Juli Cèsar, però no ens consta amb certesa que ho manifestés. El que sí que sabem segur és que aquesta diferència de durada entre els dos mesos va ser tema de debat al senat que va decidir que l'August tingués el mateix que el seu antecessor, determinant que el mes *Augustus* fos de 31 dies, i així es va fer. Però com que mantenint el setembre de 31 dies, com tenia, resultaven tres mesos seguits amb aquesta durada, es canvià allò que estava establert fent el setembre de 30 dies, l'octubre de 31, el novembre de 30 i el desembre de 31, que és tal com ara tenim. Això feia que fossin set els mesos de 31 dies a l'any, i no sis com havia establert Juli Cèsar, o sigui que hi havia un dia més que s'havia afegit als mesos, però calia mantenir els 365 (o 366) dies a l'any. D'on treure aquest dia extra? Del pobre febrer que ja només en tenia 29 als anys de 365; i així acabà tenint-ne 28 i només 29 quan era any de traspàs. Oi que bé es pot dir que és una anomalia tenir un mes tan curt, ben diferent dels altres, per culpa d'uns senadors romans que van voler honorar l'Octavi August, no prou satisfets de concedir-li un mes de 30 dies?

Pelegrins a Terra Santa

L'acompanyament vers el Crist

Anna
Robert
Fustero

Cada cop queda menys per començar el nostre pelegrinatge! I encara que algú quedi estranyat quan s'anomena aquesta paraula és realment així, no es tracta d'un viatge qualsevol d'estiu que fan un grup de joves per trencar amb la rutina sinó un camí personal de fe seguint les petjades del Crist, un exercici que implica una asceta laboriosa, de preparació interior perquè l'experiència pugui transformar el nostre cor. Vivim el dia a dia atrafegats i immersos en els petits problemes quotidians. I necessitem temps per trobar-nos amb nosaltres mateixos i amb Déu. Temps de reflexió, meditació, com la que farem tot pujant al mont Tabor, pregària, examen de consciència i silenci. A aconseguir això, ens hi ajudarà fra Luis Quintana, franciscà, de l'orde que custodia des de fa segles els Llocs Sants a Terra Santa. De la mateixa manera ho faran els delegats de Joventut i preveres que ens hi acompanyaran.

Terra Santa sempre ha tingut una gran presència franciscana i cal agrair la seva aportació a l'Església catòlica tant en l'acollida dels pelegrins com en la cura dels Llocs Sants i les comunitats cristianes. Així ho va manifestar el beat Joan Pau II en una de les seves visites: «La Divina Providència va voler que en nom de la cristiandat d'Occident estiguessin especialment els fills de sant Francesc d'Assís, sant de la pobresa, la humilitat i la pau, interpretant, de manera genuïnament evangèlica, el legítim desig de custodiar els llocs, on es fonamenten les nostres arrels cristianes.»

Una de les maneres d'ajudar Terra Santa ha estat a través de la figura del comissari de Terra Santa. És una institució que té una llarga història i que sorgeix d'èpoques en les quals pràcticament no hi havia pelegrins i les ajudes a aquestes terres eren minses o bé inexistents. Avui dia, aquesta figura s'ha potenciat molt per l'extraordinari augment dels pelegrinatges, on són cridats a una dimensió evangelitzadora d'aquells a qui acompanyen.

Com ja ho va fer amb l'anterior grup de pelegrins del SIJ a Terra Santa, fra Luis Quintana ens guiarà i acompanyarà pels llocs que van veure néixer, créixer, viure, predicar, patir i morir Jesús. Llocs tan significatius com Betlem, Natzaret, Jerusalem, Getsemaní.... Ell ens ajudarà *in situ* que la Paraula que Déu té per a cadascun de nosaltres, per a la Marta, la Núria, el Jaume, la Inés... i per a mi mateixa, ressoni amb més força que mai en el nostre interior.

«Vivim el dia a dia atrafegats i immersos en els petits problemes quotidians. I necessitem temps per a trobar-nos amb nosaltres mateixos i amb Déu»

radioestel.cat

Espai de trobada, participació i diàleg

Actualitat Cultura Blogs Ràdio en directe a la carta

RUTES ESPIRITUALS PER CATALUNYA

Eduard
Brufau

Esglésies històriques de l'Alt Penedès (2)

L'Alt Penedès, terra històricament de frontera, conserva un bon nombre d'esglésies medievals no sempre prou conegudes.

En aquest número visitem l'antiga abadia benedictina de Sant Sebastià dels Gorgs, al municipi d'Avinyonet del Penedès. A l'edat

mitjana va ser un cenobi de primera importància que avui conserva l'església i el claustre, on conviuen l'art romànic i el gòtic.

Tot envoltat de vinyes trobem Sant Sebastià dels Gorgs, un poblet del Penedès de poques cases, tranquil i molt ben conservat. En una petita elevació del terreny s'alça l'antic monestir benedictí de Sant Sebastià, que avui fa funcions de parròquia, i que té la peculiaritat de conservar el cementiri adossat al temple.

Ens fa de guia Frederic Manzanares, regidor de cultura d'Avinyonet del Penedès, municipi al qual pertany Sant Sebastià. Manzanares ens fa saber que «ens trobem davant d'un cenobi molt antic, construït poc després de la reconquesta cristiana. Va arribar a ser el monestir més important d'aquesta zona i fins i tot va ser abadia abans que Montserrat. Amb el pas dels anys, però, Sant Sebastià va perdre importància i va passar a dependre primer de Sant Víctor de Marsella i finalment de Montserrat». Ens acostem a la façana principal, que conserva una bonica portalada romànica del segle XII. Al timpà hi veiem un Pantocràtor, flanquejat per dos àngels, que amb la mà dreta beneeix els qui entren a l'església. Una elegant sanefa vegetal envolta tota l'escena. Per damunt del timpà es veu clarament l'escut de Montserrat, esculpit durant l'època en què Sant Sebastià formava part dels dominis montserratins. Ens crida l'atenció que, tret de la portalada, tot l'exterior és d'una gran senzillesa, tant que es podria confondre fàcilment amb una gran casa pairal. Passem per sota del Pantocràtor i accedim a l'església.

Un temple gòtic

L'interior, malgrat que s'hi noten les reformes notables fetes en diferents èpoques, és fonamentalment gòtic. El sostre alt, l'espai que crea i la volta de creueria ajuden a crear una sensació d'esveltesa i amplitud. A mà dreta, protegit per un arc apuntat hi ha un Sant Crist il·luminat per la llum d'uns fanalets. A la part oposada hi veiem una petita capella amb diverses imatges de sants, i a terra una tomba. Frederic Manzanares ens explica que «és la tomba d'una abat de Montserrat del segle XVII que va ser enviat a la comunitat de Sant Sebastià dels Gorgs per ser-ne el prior». Caminem cap a l'altar, il·luminat per l'única gran obertura que hi ha a l'església. És una finestra

de forma apuntada, per bé que el vitrall, que representa sant Sebastià traspasat per les fletxes, és contemporani. El nostre guia ens fa alçar la mirada cap a la clau de volta, pintada amb colors vius: «Els experts no es posen d'acord sobre el personatge que hi ha esculpit. Normalment s'interpreta que és sant Sebastià, però com que està representat dalt d'un cavall, això ha fet pensar que potser ens trobem davant d'un sant Martí.»

A continuació fem cap a la sagristia. És petita, però té dos interessants sarcòfags gòtics, un d'ells de marbre, que s'aguanten sobre columnes. Sense cap element ornamental mostren una bellesa subtil, de formes essencials. En passar al claustre abandonem el món gòtic per tornar al romànic, en aquest cas a un romànic força primitiu, del segle XI. El claustre, que ha perdut una de

les galeries, té un aire rústic, amb unes columnes molts robustes i uns capitells esculpits amb motius vegetals i animals fantàstics. Tot aquest espai es veu ben restaurat de fa pocs anys. Les galeries s'han cobert amb un sostre molt funcional, que no té la intenció de confondre's amb la construcció medieval, i justament aquest contrast té la virtut de ressaltar encara més les parts romàniques. Al terra de les galeries observem uns orificis grossos amb unes tapes de fusta vella. Manzanares ens aclareix que són les antigues sitges del monestir, on es guardava el blat de les nombroses propietats agrícoles que posseïa la comunitat. Des del centre del claustre tenim una bona perspectiva del campanar romànic, alt i massís. A través d'una escala de cargol vella i estreta accedim als diversos pisos de la torre. Ens aturem en un d'ells i Frederic Manzanares ens assenyala el sostre: «És un sostre renaixentista de guix, realment excepcional, amb representacions paganes i mitològiques. Durant una època de decadència de la comunitat el campanar es va convertir en habitatge i aquest pis es va decorar segons els gustos del moment.»

Abans d'acomiar-nos de Sant Sebastià dels Gorgs mirem per les finestres d'aquesta curiosa habitació del campanar i gaudim d'una bona vista sobre el Penedès, sobre els antics dominis d'aquesta històrica abadia.

Troba't a Lourdes des de 39'99€

Stop flying,
start vueling.

El preu indicat fa referència a ofertes disponibles per vols directes des de determinats aeroports nacionals segons disponibilitat de destinacions en el moment de llançament d'aquesta promoció i fins el 17 de Setembre de 2012 i correspon al preu final per trajecte sense incloure càrrecs per serveis addicionals i pagament amb targeta. Per més informació sobre preus, reserves i resta de condicions consulta la nostra web www.vueling.com, app mòbil, truca al centre de serveis o apropa't a la teva agència de viatges. Vola!

Vacances Misses a llocs d’estiueig de la costa

ALDEA, L' Parròquia de Sant Ramon D.: 12.00 h. Parròquia de Sant Josep V.: 18.30 h. ALELLA Parròquia de Sant Feliu V.: 20.00 h, D.: 10.00h, 12.00 h, 20.00 h. ALTAFULLA Parròquia de Sant Martí V.: 19.00 h. D.: 11.00 h. Barri Marítim V.: 20.30 h. D.: 19.00 h, 20.00 h. AMETLLA DE MAR, L' Parròquia de la Purificació de Maria V.: 19.00 h. D.: 10.00 h, 19.00 h. AMPOLLA, L' Parròquia de Sant Joan Baptista V.: 19.30 h, D.: 8.30 h, 11.00 h, 19.30 h. AMPOSTA Parròquia de l'Assumpció V.: 19.30 h. D.: 11.30 h, 19.30 h. Parròquia del Sagrat Cor V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 11.30 h. Parròquia de Sant Josep V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 10.30 h. ARENYS DE MAR Parròquia de Santa Maria Assumpta V.: 19.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h. Convent dels Caputxins V.: 19.30 h. D.: 11.00 h, 19.30 h. BEGUR Parròquia de Sant Pere V.: 20.00 h. D.: 11.00 h, 20.00 h. BENICARLÓ Parròquia de St. Bartomeu: V.: 20.30 h. D.: 8.00 h, 11.00 h, 20.30 h. Parròquia de St. Pere, Apòstol V.: 19.30 h. D.: 11.030 h, 19.30 h. Parròquia de Sta. Maria del Mar V.: 19.30 h. D.: 10.30 h, 19.30 h. BLANES Parròquia de Sta. Maria V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 12.00 h, 19.30 h. Parròquia de la Sgda. Família (Els Pins) V.: 19.00 h. 20.00 h. D.: 10.00 h, 11.30 h, 20.00 h. Parròquia de Santa Teresa D.: 9.30 h, 11.30 h. Capella de Santa Anna V.: 19.00 h. CABRERA DE MAR Parròquia de Sant Feliu V.: 20.00 h. D.: 9.30 h, 12.00 h. Santa Helena d'Agell D.: 11.00 h. Joan XXIII, n. 1, V.: 18.30 CABRILS Parròquia de Santa Creu V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 12.00 h,19.30 h. CADAQUÉS Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 11.00 h, 20.00 h. CALAFELL Parròquia de la Santa Creu	V: 20.30 h. D. : 9.00 h, 11.00 h. Parròquia de Sant Pere (platja) V: 19.00 h, 20.00 h. D. : 10.00 h, 19.00 h, 20.00 h, 21.00 h. CALDES D'ESTRAC Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 9.00 h. Santuari del Carme V.: 18.45 h. D.: 11.00 h, 19.00 h, 20.00 h. CALELLA DE LA COSTA Parròquia de Santa Maria i Sant Nicolau V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 10.00 h, 12.00 h, 19.00 h. Agustins V.: 20.00 h. D.: 10.30 h, 12.30 h, 17.30 h. CALELLA DE PALAFRUGELL Parròquia de Sant Pere V.: 20.00 h, D.: 11.00 h, 20.00 h, CALONGE Parròquia de Sant Martí V.: 18.30 h. D.: 11.00 h, CAMBRILS Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 9.00 h. Parròquia de Sant Pere V.: 19.00 h, 20.00 h. D.: 8.30h, 12.00 h, 19.00 h. Santuari de la Mare de Déu del Camí, D.: 11.30 h, 19.00 h. CANET DE MAR Parròquia de Sant Pere i Sant Pau V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h. Santuari de la Misericòrdia D.: 11.00 h. Capella Residència Guillem Mas V.: 20.45 h. D.: 8.45 h. CASTELL D'ARO Parròquia de la Nativitat D.: 10.00 h. Ermita del Remei D.: 18.00 h. Capella del Pla de Sant Pol V.: 20.30 h. .D.: 11.00 h. CASTELLDEFELS Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h. 13.00 h, 20.00 h. Capella Bella Mar V.:19.00 h. D.: 11.00 h, 12.00 h, 19.00 h. Vista Alegre V.:19.00 h. D.: 10.00 h. Temple del Carme (Can Bou) V.: 20.00 h. D.: 10.00 h. CASTELLÓ D'EMPÚRIES Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 9.30 h, 11.00 h, 20.00 h. Empuriabrava: Centre Cívic V.:16.30 h. COMA-RUGA Parròquia de Sant Ramon V: 19.00 h, 20.00 h. D. : 12.00 h, 19.00 h, 20.00 h, Temple de Sant Salvador de Mar V.: 20.00 h, 21.00 h. D.: 10.30 h, 20.00 h, 21.00 h. CREIXELL Parròquia de Sant Jaume V.: 20.00 h. D.: 11.00 h, 13.00 h, 20.00 h.	CUBELLES Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h, 20.00 h. CUNIT Parròquia de Sant Cristòfol V.: 20.30 h. D.: 8.00 h, 11.00 h, 19.00 h, 20.00 h. DELTEBRE Parròquia de l'Assumpció de Maria (Jesús i Maria) V.: 19.00 h. D.: 9.00 h, 11.30 h. Parròquia de Sant Miquel Arcàngel (La Cava) V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.00 h, 20.00 h. EMPÚRIES Parròquia de Sant Martí D.: 12.00 h. ESCALA, L' Parròquia de Sant Pere V.: 19.00 h, 20.30 h. D.: 12.00 h, 20.30 h. ESTARTIT, L' Parròquia de Santa Anna V.: 19.00 h. D.: 11.00 h. HOSPITALET DE L'INFANT, L' Parròquia de Sant Pere, Apòstol V: 20.00 h. D.: 10.00, 20.00 h. LLANÇÀ Parròquia de Sant Vicenç V.: 19.00 h. (Grifeu), 19.30 h. (Port) D.: 8.30 h. (Port), 11.00 h. (Vila), 19.00 h. (Vila), 20.30 h. (Port) LLAFRANC Parròquia de Santa Rosa V.: 19.00 h. D.: 10.00 h LLORET DE MAR Parròquia de Sant Romà V.: 18.00 h, 20.00 h. D.: 10.30 h, 12.00 h, 18.00 h, 20.00 h. Sant Quirze V.: 21.15 h. MALGRAT DE MAR Parròquia de Sant Nicolau V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, Internaci-onal, 11.30 h, 20.00 h. Residència Natzaret V.: 19.30 h. D.: 11.00 h. MASNOU, EL Parròquia de Sant Pere V.:19.30 h. D.: 9.30 h, 11.30 h, 19.30 h. Casa Benèfica D.: 10.30 El Pilar V.:20.00 h. D.: 11.00 h, 19.00 h. Maricel V.:21.30 h. D.: 9.00 h, 12.30 h. PALAFRUGELL Parròquia de Sant Martí V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h. PALAFOLLS Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 10.00 h. Sant Lluís D.: 11.00 h. PALAMÓS Parròquia de Santa Maria del Mar V.: 19.00 h. D.: 9.00 h, 12.00 h. Parròquia de Santa Eugènia D.: 10.30 h. Capella de La Fosca D.:20.30 h.	PENÍSCOLA Parròquia de la Mare de Déu del Socors V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.00 h, Peñismar V.: 20.00 h. Cassal Socio-cultural D.: 19.30 h. PINEDA DE MAR Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h, 20.00 h. Parròquia Sant Joan Baptista V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h. Capella barri Les Creus D.: 10.00 h. PLATJA D'ARO Parròquia de Santa Maria V.: 18.30 h, 20.00 h. D.: 18.30 h, 20.00 h. PORT DE LA SELVA, EL Parròquia de la Mare de Déu de les Neus V.: 20.00 h. D.: 11.00 h, 19.00 h. PREMIÀ DE MAR Parròquia de Sant Cristòfol V.: 20.00 h. D.: 9.30 h, 12.00 h, 20.00 h. Parròquia de Santa Maria V.:19.00 h. D.: 11.00 h, 13.00 h, 19.00 h. ROSES Parròquia de Santa Maria Assumpta V.: 19.30 h, 20.30 h. D.: 9.00 h, 10.00 h, 11.00 h, 20.00 h. SALOU Parròquia de Santa Maria del Mar V.: 19.00 h, 20.00h, 21.00 h. D.: 9.00 h, 10.00 h, 12.00 h, 19.00 h, 20.00 h, 21.00 h. Parròquia de Sant Ramon V.: 18.30 h, 19.30 h, 20.30 h. D.: 8.30 h, 10.30 h, 11.30 h, 12.30 h, 18.30 h, 19.30 h, 20.30 h. El Pessebre V.: 19.00 h, 20.00 h. D.: 10.00 h, 19.00 h, 20.00 h. Sant Jordi, V.: 19.00 h. SANT ANTONI DE CALONGE Parròquia de Sant Antoni JULIOL - V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h. AGOST - V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 19.00 h, 20.00 h. SANT ANDREU DE LLAVANERES Parròquia de Sant Andreu V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.30 h, 20.00 h. Parròquia de Sant Pere V.: 18.450 h, D.: 10.00 h. SANT FELIU DE GUÍXOLS Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 19.00 h, 20.00 h. Parròquia de Sta. Maria Assumpta V.: 18.00 h. Parròquia de Sant Joan Baptista D.: 11.00 h. SANT GENÍS DE PALAFOLLS Parròquia de Sant Genís D.: 12.30 h.	SANT POL DE MAR Parròquia de Sant Jaume V.: 20.00 h. D.: 11.00 h. SANTA CRISTINA D'ARO Parròquia de Santa Cristina V.: 19.30 h. D.: 11.00 h. Monestir de Solius V.: 18.00 h. D.: 10.00 h. SANTA SUSANNA Parròquia de Santa Susanna V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 11.00 h, 12.00 h. SEGUR DE CALAFELL Parròquia de l'Assumpció V.: 19.00 h. D.: 9.00 h, 12.30 h, 19.00 h, 20.00 h. SELVA DE MAR, LA Parròquia de Sant Esteve D.: 20.30 SITGES Parròquia de Sant Bartomeu i Santa Tecla V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.30 h, 19.00 h, 20.00 h. Temple de Sant Joan Baptista V.: 19.00 h. D.: 11.00 h. Santuari El Vinyet V.: 20.30 h. D.: 10.00 h. TORREDEMBARRA Església Arxiprestal V.: 19.30 h, 20.30 h. D.: 9.00 h, 11.00 h, 19.00 h, 20.00 h. Barri Marítim V.: 19.30 h, 20.30 h. D.: 11.00 h. Capella Clarà D.: 10.00 TORROELLA DE MONTGRÍ Parròquia de Sant Genís V.: 20.00 h. D.:12.00 h, 20.00 h. La Providència D.: 9.00 h. Capella de l'Hospital D.: 12.00 h. Càmping Delfin Verde D.: 10.00 h. TOSSA DE MAR Parròquia de Sant Vicenç V.: 20.00 h. D.: 7.30 h, 10.00 h, 12.00 h, 19.00 h. VENDRELL, EL Parròquia de Sant Salvador V.: 19.00 h, 20.00 h. D. : 9.00 h, 10.30 h, 12.00 h, 20.00 h VILANOVA I LA GELTRÚ Parròquia de Santa Maria de la Geltrú V.:19.30 h. D.: 8.30 h, 11.30 h, 19.30 h. Parròquia de Sant Antoni Abat V.:20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h, 12.30 h, 20.00 h. Parròquia de la Immaculada V.:19.30 h. D.: 10.30 h, 11.30 h, 12.30 h, 19.30 h. Parròquia de Sant Joan Baptista V.:19.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h. VILASSAR DE MAR Parròquia de Sant Joan V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h, 12.30 h, 20.00 h. VINARÒS Parròquia de l'Assumpció de Maria V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 12.00 h, 20.00 h. Parròquia de Santa Magdalena V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 19.30 h.
---	--	---	--	--

Diari de bord

Vocacions al mar

A dos quarts de vuit del matí el creuer arribava puntualment a Copenhaguen. Després dels controls ordinaris, es va permetre el desembarcament. Desenes d'autocars esperaven el passatge per fer les excursions concertades. Aquell dia vaig decidir quedar-me al vaixell: volia descansar, banyar-me a la piscina, escriure... El vaixell va quedar pràcticament buit. De sobte, va sonar el telèfon de la meua cabina: hi havia un jove que m'esperava a recepció. Es tractava d'un noi camallarg que portava unes bermudes de colors i una samarreta negra. Les ulleres de sol no em permetien veure-li el rostre. Ens vam saludar i quan es va treure la «màscara» vaig poder veure uns ulls expressius, nets i penetrants. Un rostre jovial... «Em dic Manoel. Sóc portuguès, de Porto. Viatjo amb els meus pares i l'àvia materna. Ells passaran el dia a fora. Jo m'he quedat per pensar en el meu futur... Per això m'interessa parlar amb vostè per veure si em pot donar un cop de mà.» Vam anar a les terrasses, ens vam acomodar i va començar a parlar en un espanyol gairebé perfecte. «Tinc 18 anys acabats de fer. He acabat amb èxit l'escola secundària. Ara he d'escollir la carrera a fer en l'ensenyament superior públic. M'agrada fer de tot. No sé si estudiar medicina o veterinària... Però també em passa pel cap fer-me capellà com vostè...»

«Què fa la teua família?», vaig preguntar.

«Són bona gent, els meus pares no

són practicants. La meua àvia materna que viu a casa sí que ho és. De fet és el cascavell que dona vida a la família. Somriu sovint, està contenta... Va a missa molts dies. Sempre està disposada a ajudar. El meu pare és una persona molt avorrida. Treballa a la banca, gairebé no parla. La meua mare no és feliç però ho dissimula i l'aguanta. Sóc fill únic.»

«Has parlat del teu futur amb els teus pares?», vaig preguntar.

«No. Ni tinc ganes de fer-ho, em diran que faci el que vulgui... No n'he parlat mai, de coses serioses amb ells.»

«Per què t'ha passat pel cap això de ser sacerdot?»

«No ho sabria explicar... És una cosa molt profunda que sento dins meu des dels 9 o 10 anys, però no sé per què.»

Em va fer moltes preguntes sobre la pobresa i el celibat dels capellans, sobre el Vaticà... Escoltava les meves respostes amb gran interès, sense treure'm els ulls de sobre. Vam haver d'acabar la conversa perquè m'havia compromès a dinar amb dos mecànics del vaixell, a dos quarts de dues.

L'endemà vaig anar a sopar i mentre

buscava el maitre perquè m'indiqués el meu lloc, es va avançar en Manoel i em va convidar a compartir taula amb la seva família. Eren quatre i sempre hi havia lloc per a una o dues persones més. Vaig acceptar. Vaig seure entre l'àvia i en Manoel. El pare gairebé no va aixecar els ulls ni va dir res. La mare feia uns monòlegs avorrits sobre la crisi i els preus. Algunes intervencions de l'àvia resultaven divertides encara que només rèiem en Manoel i jo (que entenia amb dificultats el seu portuguès ple d'argot). Quan ens vam acomiadar l'àvia em va regalar dos entranyables petons a la galta i em va dir a cau d'orella: «*Meu neto Manoel é muito bom e tem um grande coração...* Serviria per a capellà.»

Li vaig respondre: «Si vostè l'ànima com ho ha fet fins ara, segur que en Manoel arribarà un dia a ser capellà.» I li vaig dir a en Manoel: «Crec que la teua àvia té la resposta als teus dubtes. Procura fer-li cas. Compta amb mi pel que necessitis, ja sigui durant el creuer com quan sigui a casa.» I li vaig donar el meu mail.

Un any després vaig rebre un correu d'en Manoel. Havia entrat al Seminari Major de Porto; i com que no acabava de trobar-s'hi, es plantejava ingressar en un orde més contemplatiu. Deia que tenia moltes ganes de lliurar-se a Déu d'una manera més plena.

Desitjo i demano de cor que l'Esperit Sant l'ajudi a trobar el seu camí a la vida.

Alfred Matas i Pericé

Sacerdot diocesà Col·laborador de l'Apostolat del Mar
alfred.matas@hotmail.com

Viatjant pel món

Armènia (1)

Voltant per les terres d'Armènia, reps molts missatges. Missatges de segles, de grandesa, de paraules, informacions històriques, tradicions... de fet, informació per tenir més coneixement. Un bon inici del nostre camí és a la terra fèrtil de la vall de l'Ararat, coberta de vinyes i esglésies per contemplar la preciosa muntanya de l'Ararat a l'altra banda de la fràgil frontera física amb Turquia. Es tracta d'una vall als peus de l'Ararat, un territori actualment dividit entre dos països. Els armenis no oblidaran mai la part occidental encara que ells estiguin a la part oriental. L'Armènia actual, la part oriental del que va ser l'Armènia històrica, conserva les tradicions, les esglésies, la fe de tot un poble, i el record... el record del que s'intenta esborrar en la part occidental, just allà on l'Ararat ha quedat com presoner d'unes fronteres polítiques, dins de Turquia.

A Khor Virap, on segons la tradició, sant Gregori l'Il·luminador va romandre empresonat durant més de dotze anys —el sant que va portar a la conversió al cristianisme el 301 el rei armeni Tiridat III— des d'aquest enclau es pot fer una de les fotos més boniques que us empor-

tareu. Simbòlicament hi és tot en aquest paisatge: les vinyes, l'església i l'Ararat. El que conforma la identitat del poble armeni: el treball, la fe i l'esperança en un futur millor.

En el nostre camí per les carreteres entre ports de muntanya, en el mes de juliol, pots arribar a contemplar catifes de flors silvestres que s'estenen entre els camps verds, taques de color rosat, lilàs, grocs alegres i esquitx de blancs i vermells. Els cirerers, als vorals de les cases dels pobles, esclaten amb branques

ria, al Líban, a França, a l'Argentina, per tots els països del món, i també a Barcelona, la nostra preciosa comunitat armènia.

Però seguint per les terres armènies, per arribar fins al monestir de Tatev hem de fer tot un camí, encara que arribem al vespre, i quan ja no queda cap més visitant que el silenci de les pedres a última hora del dia, descobrim un paisatge espectacular. Dormir a Goris, i després al matí desfer un tros de carretera, enmig d'una plana, per sentir la força del

que es recargolen pel pes del fruit, i els albercocs cauen madurs a terra i no et fa cap angúnia recollir-los i menjar-los directament. I si t'han agradat molt, sempre trobaràs les dones amb els seus davantals que et vendran en els camins o a les sortides de les esglésies els pots de melmelada de roses, de nous, de magranes... quina delícia! Em fa recordar les confitures casolanes d'Alep. I és que a Alep, a Síria, al barri cristià de Suleimania hi ha una de les més importants comunitats armènies en la diàspora. Armenis a Sí-

poderós indret de Karahunje, allà on els homes van mesurar el temps amb un observatori astronòmic de megalits, que han estat datat com el més antic del món. Unes pedres disposades de tal forma que per la seva situació donaven posició exacta dels planetes i les estrelles llunyanes. Només s'havia de saber «com observar» el cel des de la terra.

No només natura i patrimoni arquitectònic d'esglésies impressionants podem trobar a Armènia. Els museus de Ierevan, la capital actual, guarden els tresors de manuscrits meravellosos, antics evangelis amb miniatures pintades de delicadesa extrema. Sales d'art modern. Tallers d'artesans de la plata. Mercats de fruita i espècies. I a la nit, si encara voleu descobrir racons especials, demaneu a l'Ashot o a la Zara o a la Naira, alguns dels molts amics armenis que podeu fer, que us acompanyin pels carrers paral·lels a les grans avingudes transitades, i allà, enmig d'una placeta arribareu a l'església dedicada a Sant Ananies. Una petita església que tota la nit té les portes obertes i el cuidador del lloc, amb la seva barba blanca us farà una acollida especial oferint-vos tot el que té per compartir: l'albercoc més dolç de la temporada. Encendrem una candela i acabarem el dia pregant per la pau a Armènia i a tot el seu territori.

Bàrbara Virgil

Rutes bíbliques i expedicions culturals
Ruth Travel

Santuaris amb història / LA NOGUERA, BISBAT DE LLEIDA

Una de les ermites perdudes del Montsec

Joan
Pallarès-Personat

EL SANTUARI DE LA MARE DE DÉU DE PEDRA

Des d'aquesta secció estiuenca, parlem de santuaris i generalment ho fem dels, si no més coneguts, sí dels més accessibles, d'aquells que hi accedeixes amb comoditat motoritzada. Avui, però, en parlarem, de santuaris remots, als quals cal arribar-hi amb bones cames.

Francisco de Zamora (Villanueva de la Jara, 1757-1812) va ser un magistrat il·lustrat que va viatjar i anotar tot allò que veia i sentia. Entre el 1784 i el 1790 va viatjar per tot Catalunya i ens va deixar testimoni ben detallat de tot el que va visitar. Del 12 de setembre al 31 d'octubre del 1788 va fer un llarg viatge, sortint i tornant a Barcelona, però durant quaranta-vuit dies, visitant Manresa, Cardona, Solsona, Ollana, la Seu, Andorra, Castellbò, Gerri, vall d'Àneu, vall d'Aran, el Pont de Suert, la Pobla de Segur, Tremp, Àger, Balaguer, Lleida, Mollerussa, Igualada, Martorell... el cúmul de dades és extraordinari.

El 14 d'octubre De Zamora va sortir de Sant Esteve de la Sarga, al nord del Montsec, i pel coll d'Ares, féu el cim del Montsec, el Sant Alís, dient que des d'allà contemplà «a les faltes del Montsec Nostra Senyora de Colobor i Pedra, que són dues ermites famoses d'aquest entorn».

Fa quaranta o cinquanta anys, l'accés al Montsec i a aquestes ermites no era gaire diferent de com hi havia anat en Francisco de Zamora dos segles abans. Els practicants d'ala delta primer i un modern observatori astronòmic al cim del Montsec, han facilitat notablement els accessos a l'indret. Fa quaranta anys anar a Pedra o a Colobor no tenia cap altre accés que unes bones cames i uns bons pulmons.

L'ermita de la Mare de Déu de Pedra és d'origen romànic. En temps d'Arnau Mir de Tost, el noble guerrer que va establir la frontera al Montsec, tenim el primer esment del castell de Pedra. Era l'any 1042 quan Arnau Mir de Tost atorga carta de franquesa a Exabel i Garoca de tots els alous de la vall d'Àger, però exceptuant el castell de Pedra. Aquest el llegaren al fill, Ramon; d'ell passà als vescomtes de Cabrera i, el 1189, passava als hospitalers de coll d'Ares. De poc abans, el 1179, tenim el primer esment de la capella o església de Pedra, que ja fou modificada al segle següent.

En establir-se les fronteres amb l'islam més avall, conquerint-se Balaguer, el castell perdé valor estratègic i l'església continua en culte, convertint-

se en el principal santuari de la vall d'Àger. Entre els segles XVII i XVIII un gran casal fou annexat a la senzill ermita, donant-li l'aspecte actual, de gran balconada enmig de la serra, a 1.075 metres d'alçada emmascarant l'església original, d'una nau, amb volta de canó i dos arcs torals, orientada a llevant.

A la mateixa serra, a la mateixa alçada i una mica més cap a l'est, existí l'antic castell de Colobor, de la mateixa època que el de Pedra, que és esmentat el 1101, quan la consagració de Sant Nicolau d'Àger, que els homes de Ramon de Claramunt assolaren el 1187 i que, ja despoblat, pel 1375, la seva propietària, Brunissenda, vídua de Pere de Cervera, acabà venent a Guillem de Manaut.

El lloc era estratègic, en el camí que creuava el Montsec pel pas del mateix nom. L'origen del santuari de Colobor es perd en la nit del temps i entronca amb la llegenda que explica quan la Mare de Déu va ser trobada en aquest mateix indret i a dalt d'un arbre per un pastor. L'ermita tingué ermità i aquest es convertí en hostaler dels vianants i finalment pel 1964 en un refugi de muntanya freqüentat per muntanyencs però també per gent que deixà un mal record i pitjors estralls a la muntanya, fins al punt que el refugi fou anul·lat.

La gent de la vall d'Àger fita sempre les dues ermites, Pedra i Colobor,

«La gent de la vall d'Àger fita sempre les dues ermites, Pedra i Colobor, i indiquen aquesta dita: "Al Montsec hi ha dues estrelles, que sempre brillen d'esplendor, són la de la Mare de Déu de Pedra i també la de Colobor"»

i indiquen aquesta dita: «Al Montsec hi ha dues estrelles, que sempre brillen d'esplendor, són la de la Mare de Déu de Pedra i també la de Colobor.»

Encara no gaire lluny, dins de l'antic terme de Corçà, avui Àger, però no visible des de la vall, hi ha al coll de la Pertusa, a l'entrada del feréstec congost de Mont-rebei, l'ermita de la Mare de Déu de la Pertusa, romànica, d'una sola nau i coberta de lloses, documen-

tada des del 1162 com a Petrapertusa, un indret encimbellat, protegit de penya-segat per totes bandes, on hi havia l'antic castell de Sant Llorenç.

Francisco de Zamora no esmenta una altra ermita, la del Sant del Bosc, a l'altre Montsec, el de Rubiés, avui terme de Llimiana, per tant fora del bisbat que avui ens ocupa. De Zamora no va poder veure l'ermita tot i que sortí de Llimiana, on fan l'únic moscatell de tota la conca, diu, el 13 d'octubre, perquè plovia i era ple de boira.

Si Pedra i Colobor són soleies i miren al sud, Sant Salvador del Bosc, o el Sant del Bosc, mira al nord, al Pirineu, sent plenament romànic, probablement les traces primitives de l'absis són del segle X i alguns volen veure-hi rastres d'antics cultes ancestrals, malgrat que evidències arquitectòniques a part, el primer document que tenim de Sant Salvador del Bosc és del 1758.

Tot i ser un lloc allunyat, solitari, remot, feréstec, al qual s'accedeix pel camí dels cent revolts ja que va pujant en costeruda giragonsa, pel dret, encara conserva l'aplec anual, ara per finals de setembre.

Avui les quatre ermites de les quals hem parlat sobreviuen en el temps, la devoció popular les manté, alhora que ens recorden que hi ha un ric patrimoni cultural, religiós, històric i arquitectònic, envoltat d'un entorn que cal conservar i llegar a les noves generacions.

Paraula i vida

La santedat, font de renovació

Diumenge de Pentecosta, a l'hora de la pregària de l'Àngelus, el Sant Pare va fer un anunci que fóra bo de comprendre en la seva plenitud. Benet XVI va anunciar que el proper diumenge 7 d'octubre, dia en què obrirà l'assemblea del Sínode dels Bisbes sobre «La nova evangelització per a la transmissió de la fe cristiana», declararà dos nous doctors de l'Església, un home i una dona: sant Joan d'Àvila i santa Hildegarda de Bingen.

Què ens ha volgut dir el Sant Pare amb aquesta decisió? Em sembla que la resposta és clara i ens vol recordar allò que ja va afirmar el Sínode de l'any 1985, en el seu document final: «Els sants i les santes han estat sempre font i origen de renovació en les circumstàncies més difícils de la història de l'Església.»

Posar els esforços evangelitzadors de l'Església actual sota el signe de la santedat és una opció plena de conseqüències. I el Sant Pare n'és ben conscient. Com és ben conscient de la forta crisi de fe i de pràctica religiosa, sobretot als països d'Europa. Com va dir en el discurs davant la Cúria Romana

del passat 22 de desembre, en ocasió de les festes de Nadal: «No només els fidels creients, sinó també d'altres aliats, observen amb preocupació com els que van regularment a l'Església són cada vegada més ancians i el nombre disminueix contínuament; com hi ha un estancament de les vocacions al sacerdoci; com creixen l'escepticisme i la incredulitat».

Davant d'aquest diagnòstic ben realista, el Sant Pare es preguntava: «Què hem de fer aleshores? Hi ha infinitat de discussions sobre allò que cal fer per invertir la tendència. Certament, cal fer moltes coses. Però el fer, per ell sol, no resol el problema. Com vaig dir a Friburg —afegí el Sant Pare—, el nucli de la crisi de l'Església a Europa és la crisi de fe. Si no hi trobem una resposta, si la fe no adquireix nova vitalitat, amb una convicció profunda i una força real gràcies a la trobada amb Jesucrist, totes les altres reformes seran ineficaces».

Aquí tenim l'explicació de la iniciativa de Benet XVI de convocar a partir del proper 11 d'octubre per a tota l'Església un especial «Any de la Fe». I aquí tenim també el sentit de la proclamació d'aquests nous doctors de l'Església —que són com els grans

mestres de la fe cristiana— coincidint amb l'obertura dels treballs del Sínode sobre l'evangelització. Sant Joan d'Àvila, que visqué en el segle XVI, és un eminent representant de la reforma catòlica al nostre país; ell va unir santedat i evangelització. Va estar en contacte amb grans reformadors catòlics com santa Teresa de Jesús i sant Joan de la Creu i evangelitzà sobretot les terres d'Andalusia.

Santa Hildegarda de Bingen fou una monja benedictina dels temps medievals. També ella, des d'una espiritualitat profunda, inspirada en la Bíblia, va impulsar la reforma a la seva Renància natal. El seu nom s'uneix als noms femenins presents entre els doctors de l'Església: Teresa de Jesús, Caterina de Siena i Teresa de l'Infant Jesús.

Davant l'actual crisi de fe, ens cal prendre una renovada consciència que és de la santedat d'on neix l'autèntica renovació de l'Església. I la seva reforma, sempre necessària, depèn de l'enriquiment de la intel·ligència de la fe, camí necessari per tal que el cristianisme respongui a les necessitats dels homes i les dones d'avui.

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe
de Barcelona

Als quatre vents

Una guia: la Doctrina Social de l'Església

Konrad Adenauer, canceller d'Alemanya després de la II Guerra Mundial, va ser perseguit per Hitler, ja que havia desafiat el nazisme sent alcalde de Colònia. Per aquest motiu va haver de passar els anys de dominació nazi amagat per por de la seva detenció i afusellament. En un dels seus amagatalls, el monestir de Maria Laach, va entretenir el seu temps llegint documents de la biblioteca. Entre ells, les encíclics *Rerum novarum*, de Lleó XIII, de 1891, i *Quadragesimo anno*, de Pius XI, de 1931, de les quals va extreure idees que li van ser molt útils per a fundar el partit demòcrata-cristià alemany.

Les dues encíclics formen part principal del que s'anomena Doctrina Social de l'Església, documents d'inspiració cristiana basats en valors evangèlics i que es pronuncien sobre la societat de cada moment. Aquests documents es refereixen a les relacions laborals, a la pobresa en el món, a la pau, al progrés, al capitalisme i al marxisme, i són ben conegudes les seves aportacions sobre la llei natural,

el principi de subsidiarietat, la defensa de la vida humana, etc.

Els catòlics han llegit i meditat aquests textos que s'han divulgat molt, com les encíclics *Mater et Magistra* i la *Pacem in terris*, de Joan XXIII, i la *Laborem exercens* i *Centessimus annus*, de Joan Pau II, per citar-ne algunes.

Des de 2005 existeix un Compendi de la Doctrina Social de l'Església, que el cardenal Martino va presentar a diversos països i que resumeix aquesta doctrina que alguns veuen com una tercera via entre capitalisme i socialisme, però que en realitat va més enllà, ja que basa l'acció política en veritats últimes que li han de servir de guia, encara que poden tenir les lògiques concrecions pròpies d'un pluralisme saludable. La defensa de la vida i de la consciència personal estan en primer pla, ja que, com diu la *Centessimus annus* (n. 46): «Si no existeix cap veritat última que guii i orienti l'acció política, llavors les idees i les conviccions poden ser fàcilment

instrumentalitzades per a fins de poder. Una democràcia sense valors es converteix fàcilment en un totalitarisme visible o bé encobert, com ho demostra la història.»

Com a mostra de la doctrina social de l'Església, acabo recollint fragments del Compendi: «Déu ha destinat la terra amb tot el que conté a l'ús de tots els homes i pobles. [...] Tot home ha de tenir la possibilitat de fruit del benestar necessari per al seu desenvolupament ple. [...] El principi de la destinació universal dels béns [...] implica una definició precisa de les formes, els límits i els objectes. Destinació i ús universal no signifiquen que tot estigui a disposició de qualsevol o de tots. [...] Aquest principi no s'oposa al dret de propietat, sinó que indica la necessitat de reglamentar-lo. La propietat privada [...] és [...] tan sols un instrument amb vista al respecte del principi de la destinació universal dels béns, i per tant, en última instància, no un fi, sinó un mitjà.»

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona
i Primat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIA 2)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 4)

JULIOL

22. DIUMENGE

Diumenge XVI de durant l'any, Verd.

Lectures: Jeremies 23,1-6 / Salm 22 / Efesis 2,13-18 / Marc 6,30-34

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Teòfil, mr.; Menelau, ab.; Santes, Maria Magdalena.

23. DILLUNS

Santa Brígida (F), Blanc. Lectures: Gàlates 2,19-20 / Salm 33 / Joan 15,1-8. Urgell: *Beat Josep Sala Picó* (ML), Vermell.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Bernat d'Alzira, Maria i Gràcia, mr.; Santes, Cunegunda, rel.

24. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Miquees 7,14-15.18-20 / Salm 84 / Mateu 12,46-50. O bé: *Sant Xarbel Makluf* (ML), Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Víctor, mr.; Borís, mr.; Santes, Cristina, vg. i mr.; beates Pilar, Maria-Àngels i Teresa, rel. i mr.

25. DIMECRES

Sant Jaume (S), Vermell. Lectures: Fets 4,33;5,12.27-33;12,1b-2 / Salm 66 / 2 Corintis 4,7-15 / Mateu 20,20-28
ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Valentina, vg. i mr.

26. DIJOUS

Sant Joaquim i Santa Anna (MO), Blanc. Lectures: Jeremies 2,1-3.7-8.12-13 / Salm 35 / Mateu 13,10-17

27. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Jeremies 3,14-17 / Salm Jeremies 31,10-13 / Mateu 13,18-23. Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa: *Sant Cugat* (MO), Vermell.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Pantaleó, mr.; Celestí I, p.; Aureli, mr.; Aretes, mr.; Santes, Juliana i Semproniana, vg. i mr.

28. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: Jeremies 7,1-11 / Salm 83 / Mateu 13,24-30

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Víctor I, p. i mr.; beat Urbà II, p.; Nazari i Cels, mr.; Ursus, ab.; Santes, Caterina Thomàs, rel.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista

Retirada en un lloc desert

Les dues perícopes que llegim avui (Mc 6,30-31 i 32-34) preparen l'escena central de la compartició dels pans. La comentarem el proper diumenge, si bé seguirem el relat de Joan. El motiu de la retirada és el retorn dels missioners en olor de multituds: «S'anaven congregant els apòstols entorn de Jesús i li referiren tot, tant el que havien fet com el que havien ensenyat. Els *digué Jesús*: "Veniu, anem en un lloc desert i *reposeu* una mica."» Jesús no és aimant del brogit de multituds. Pretén fer-los reflexionar sobre l'èxit aparent del seu primer contacte amb les masses. L'imperatiu present del còdex Beza, «reposeu», té més força que l'aorist del text normal: estan profundament alterats. El desert és el lloc més indicat per apaivagar la torbació que els havien ocasionat aquells primers contactes i que havien donat peu a una sèrie d'opinions contradictòries sobre la persona de Jesús que havien arribat fins a oïdes d'Herodes (cf. 6,14-16). Marc descriu la situació en un incís parentètic: «És que els qui anaven i venien eren molts i ni per menjar tenien *cap oportunitat*.» Continua així: «*Havent pujat en la barca se n'anaren cap en un lloc desert i retirat*.» Jesús es retira amb el grup de deixebles aplegats a «la barca» en direcció a la ribera oposada del llac de Galilea pertanyent a la tetrarquia de Felip. Tem per la seva vida, després que Herodes ha fet decapitar Joan Baptista (cf. 6,17-29). «Els veieren marxar i molts ho van saber. A peu, de totes les ciutats anaren corrents cap a aquell indret i *convergiren allí*.» Les masses estan afamades. Els apòstols no han fet més que despertar-los la gana. No els han donat bon menjar. «En sortir i veure *Jesús* una multitud nombrosa, es compadí d'ells, perquè eren com ovelles que no tenen pastor, i es posà a ensenyar-los.» L'acció de «sortir» Jesús tan sols està molt marcada: abandona aquell recés clandestí i es posa a «ensenyar» ell a les multituds desconcertades.

Lectures bíbliques

Diumenge XVI de durant l'any

Lectura primera

Jr 23,1-6

Jo mateix recolliré totes les ovelles que em queden i els donaré pastors

Lectura del llibre de Jeremies:

Ai dels pastors que perden i dispersen les ovelles del meu ramat, diu l'oracle del Senyor. Per això el Senyor, Déu d'Israel, diu als pastors del meu poble: «Vosaltres heu dispersat les meves ovelles i les heu fetes fugir, en lloc de fer-ne el recompte. Doncs ara jo passaré comptes amb vosaltres per reclamar tot el mal que heu fet, diu l'oracle del Senyor. I totes les ovelles que em queden, jo mateix les recolliré de tots els països on les havia fet fugir, i les faré tornar als seus prats. Allà seran fecundes i s'hi multiplicaran. Els donaré pastors que les menin, i ningú no tornarà a fer-los por, ni a esfereir-les, ni en mancarà cap, diu l'oracle del Senyor.

»Vénen dies, diu l'oracle del Senyor, que faré germinar un rebrot legítim del llinatge de David, i serà un rei excel·lent que farà regnar en el país la justícia i el bé. En els seus dies Judà no sofrirà cap mal i Israel viurà segur. El seu nom serà: El-Senyor-és-el-nostre-bé.»

Salm responsorial

22

El Senyor és el meu pastor, no em manca res,
em fa descansar en prats deliciosos;
em mena al repòs vora l'aigua,
i allí em retorna.
Em guia pels camins segurs
Per l'amor del seu nom.

R. El Senyor és el meu pastor, no em manca res.

Ni quan passo per barrancs tenebrosos
no tinc por de res,
perquè us tinc vora meu;
la vostra vara de pastor,
m'asserena i em conforta. **R.**

Davant meu pareu taula vós mateix,
i els enemics ho veuen;
m'heu ungint el cap amb perfums,
ompliu a vessar la meva copa. **R.**

Oh, sí! La vostra bondat i el vostre amor
m'acompanyen tota la vida,
i viuré anys i més anys
a la casa del Senyor. **R.**

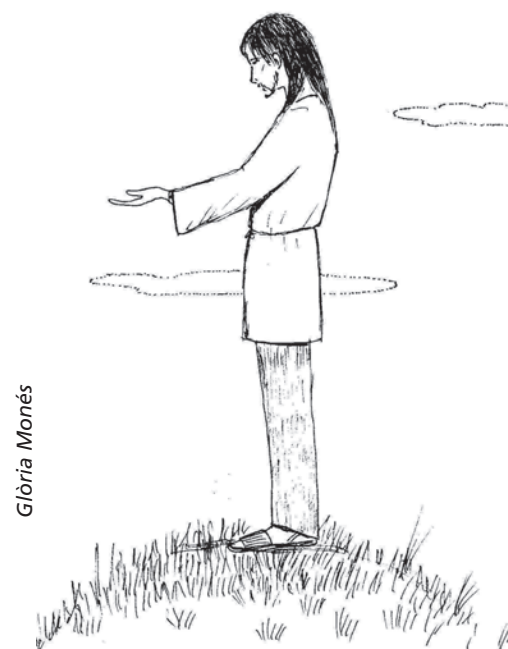
Lectura segona

Ef 2,13-18

*És ell la nostra pau.
De dos pobles, n'ha fet un de sol.*

Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes:

Germans, vosaltres abans éreu lluny de les promeses, però ara la sang del Crist us ha apropiat. Ell és la nostra pau. De dos pobles n'ha fet un de sol, ja que ell ha destruït la barrera que els separava i els mantenia enemics, abolint en el seu propi cos la Llei i els preceptes. Així ha posat pau entre tots dos pobles i ha creat una nova humanitat centrada en ell. Per la seva mort a la creu ha fet morir l'enemistat i, units en un sol cos, els ha reconciliat tots dos amb Déu. Per això ha vingut a portar-nos la bona nova de la pau: la pau a vosaltres, que éreu lluny, i la pau als qui eren a prop. Per ell uns i altres tenim entrada al Pare, guiats per un sol Esperit.

Glòria Monés

Al·leluia

Jn 10,27

*Les meves ovelles reconeixen la meua veu, diu el Senyor;
També jo les reconec i elles em segueixen.*

Evangeli

Mc 6,30-34

Eren com les ovelles sense pastor

Lectura de l'evangeli segons sant Marc:

En aquell temps, els apòstols es reuniren amb Jesús i li parlaren de tot el que havien fet i ensenyat. Ell els diu: «Veniu ara tots sols a un lloc despoblat i reposeu una mica.» Perquè molta gent anava i venia i no els deixava temps ni per menjar. Se n'anaren, doncs, tots sols amb la barca cap a un lloc despoblat. Però algú els veié quan marxaven; molts ho van saber, van córrer a peu de tots els pobles i arribaren primer que ells. Quan Jesús desembarcà veié una gran gentada i se'n compadí, perquè eren com ovelles sense pastor. I es posà a instruir-los llargament.

«Ets sacerdot per sempre...» (Salm 109,v. 4)

Pere Tena

Bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

Melquisedec

Després de les afirmacions sobre el caràcter diví del Messies, rei victoriós, acomplertes en plenitud de veritat en Jesucrist (vegeu l'article anterior), el salm segueix referint un jurament fet pel Senyor sobre el rei davídic: «Ets sacerdot per sempre, com ho fou Melquisedec.» Aquestes paraules han generat tota una reflexió teològica sobre el sacerdocí de Jesucrist. Però convé situar-les, per començar, en el context del salm.

Atès que el salm es refereix a un rei de la descendència davídica, i per tant rei a Jerusalem, l'al·lusió a Melquisedec, antecessor seu en el govern de la ciutat, és molt important. Aquest personatge apareix al Gènesi com a rei de Salem i sacerdot del Déu Altíssim; surt a l'encontre d'Abraham victoriós, el beneeix i ofereix pa i vi. És, doncs, un personatge que pertany a l'aliança de la creació, i concentra una mediació civil i religiosa alhora. La carta als Hebreus fa constar la seva precedència sobre Abraham: «Ningú no negarà que un que és beneït [Abraham, en aquest cas] és inferior al qui el beneeix [Melquisedec, en aquest cas]» (Hebreus 7,7). Afirmar que el rei davídic s'equipara a Melquisedec significa enllaçar-lo amb la tradició anterior a l'ocupació de Jerusalem per part de David, i, per tant, universalitzar la seva mediació.

Vist en la perspectiva messiànica, el Messies (Jesús) és Senyor i Sacerdot alhora, «com ho fou Melquisedec», és a dir, no pas per descendència

com el sacerdocí levític, sinó per la peculiar vocació de Déu, el seu Pare, que l'ha proclamat «gran sacerdot com ho fou Melquisedec... perquè tot i que era el Fill, aprengué en els sofriments què és obeir, i, arribat a la plenitud, s'ha convertit en font de salvació eterna per a tots els qui l'obeeixen» (Hebreus 5,10.8-9). Ell, Jesús, és alhora descendent d'Abraham (vegeu Mateu 1,1), i anterior a Abraham (vegeu Joan 8,56-58). És el misteri de l'encarnació del Fill de Déu.

«Sacerdot per sempre»

La carta als Hebreus parla llargament de Melquisedec, fent ressaltar alguns trets enigmàtics del personatge, que fan d'ell «una prefiguració del Fill de Déu, que és sacerdot per sempre» (Hebreus 7,3). La insistència en el «per sempre» vol mostrar el contrast amb el sacerdocí aarònic, on uns sacerdots succeïen els altres quan morien els primers. No eren, per tant, «sacerdots per sempre», perquè amb la mort acabava la seva missió. D'altra banda, els sacrificis que oferien no podien dur a terme la perfecta reconciliació. El sacerdocí de Jesús pertany essencialment a la seva identitat de Fill de Déu fet home, que s'ofereix a si mateix com a víctima pura, mogut per l'Esperit Sant, i feta la purificació dels pecats s'asseu a la dreta

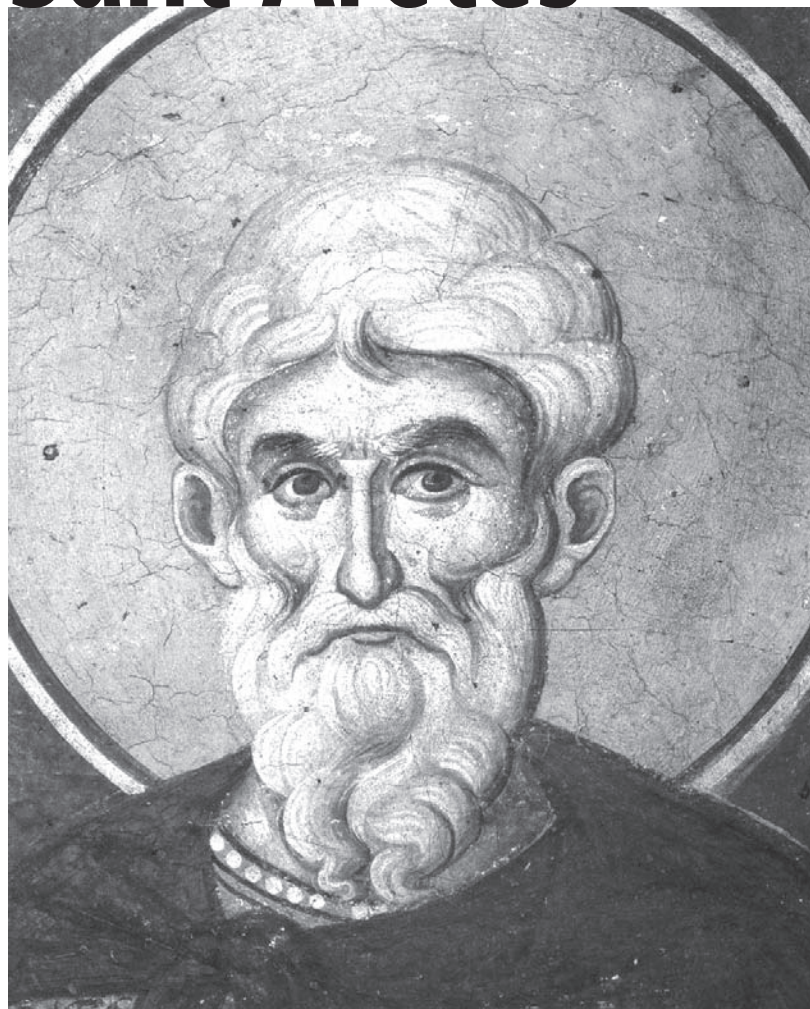
de la majestat divina, i és el vivent per sempre. La seva acció sacerdotal no acaba ni està lligada al temps, i continua essent eternament l'únic sacerdot, el sacerdot perfecte. «Jesús, que viu per sempre, no traspasa a ningú les funcions sacerdotals. Per això té el poder de salvar definitivament tots els qui per ell s'acosten a Déu, ja que viu intercedint per sempre a favor d'ells» (Hebreus 7,23-28). D'aquestes grans afirmacions de la carta als Hebreus, els reformadors del segle XVI van treure la conclusió que no es podia parlar de l'existència de sacerdots en l'Església, i que només es podia parlar de «ministres» o «pastors» de la comunitat. Els reformadors tindrien raó si el sacerdocí ministerial consistís en una mena d'afegit al sacerdocí de Crist, o fins i tot a una successió de la seva persona. Però la cosa no és en absolut d'aquesta manera. El sacerdocí ministerial que hi ha en l'Església és precisament «ministerial», és a dir, estar al servei de Crist gloriós per comunicar, per la Paraula i els sagraments, l'acció salvadora de l'únic Sacerdot per sempre: ministres de Crist, pastors a imatge de l'únic bon Pastor. Els qui, per aquesta gràcia de l'Esperit Sant, tenim en l'Església aquest «servei sagrat», no podem fer altra cosa que viure el més intensament possible en comunió amb aquell que ens ha consagrat i enviat al món: Jesucrist, el Senyor, gran sacerdot per sempre, com ho fou Melquisedec. Que l'oració de l'Església, poble sacerdotal per la comunió amb l'ofrena de Jesucrist el Pare, no deixi de pregar pels seus pastors.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sant Aretes

- ✓ Nascut al sud d'Aràbia al segle V
- ✓ Cap de la comunitat cristiana de la ciutat de Najran
- ✓ Màrtir sota la persecució del rei Du Nuwas
- ✓ Va morir l'any 523

Abans de l'eclosió de l'islam, al segle VII, Aràbia era un territori on vivien pagans, jueus i cristians. Les comunitats cristianes i jueves eren especialment nombroses al sud, el que avui és el Iemen i l'extrem sud d'Aràbia Saudita.

Sant Aretes era el cap de la comunitat cristiana de Najran, una pròspera ciutat comercial. La pau entre comunitats es va trencar quan el rei d'Axum, a Etiòpia, que era cristià, va travessar el mar Roig i va envair el Iemen. La conquesta va anar acompanyada d'una forta campanya d'evangelització cap als pagans i sobretot cap als jueus. La reacció no es va fer esperar i el rei iemenita Du Nuwas, de religió jueva, va començar una campanya contra els invasors etiòps i contra tots els cristians autòctons, sospitosos d'haver col·laborat amb l'enemic. En l'onada de repressió Aretes i centenars de cristians de Najran van ser arrestats i cominats a abandonar la fe cristiana si volien salvar la vida. Però el nostre sant i la seva família es van mantenir fidels a Crist. Finalment el rei els va fer decapitar públicament. Ben aviat la devoció al màrtir Aretes es va estendre per tota la cristiandat, i avui és especialment venerat a les Esglésies orientals.

Barcelona

Tres nous preveres en l'esperit de sant Ignasi

Pau Vidal, Òscar Fuentes i Lluís Miquel Muñoz van ser ordenats el 30 de juny

Redacció
Barcelona

Tres joves jesuïtes, cadascú amb la seva història i el seu particular procés vocacional, van ser ordenats com a preveres el 30 de juny passat a l'església del Sagrat Cor de Barcelona: Luis Miguel Muñoz, de 43 anys; Òscar Fuentes, de 33, i Pau Vidal, de 34. La consagració va ser presidida pel cardenal Lluís Martínez Sistach, acompanyat al presbiteri pel P. Lluís Magriñá, provincial dels Jesuïtes de Catalunya, i per un bon nombre de capellans i diaques concelebrants. «L'ordenació presbiteral d'aquests tres germans nostres —va afirmar el cardenal— és una manifestació més de l'amor que Déu ens té.»

En l'homilia, l'arquebisbe de Barcelona va manifestar la seva alegria, i la de tota la diòcesi, per l'esdeveniment que s'estava vivint: «L'amor i l'amistat de Jesús pels nostres germans és ben palès per atorgar-los el do del presbiterat. Ja que tot sacerdot esdevé un instrument viu del Crist, sacerdot etern, per continuar en el temps l'obra admirable del qui, amb eficàcia divina, reintegrà tot el gènere humà.» I va afegir adreçant-se directament als ordenands: «El Senyor us ha escollit per a aquesta vocació i aquest servei, i ho ha fet gratuïtament. Aquesta elecció demostra l'amor de Jesucrist al sacerdot, a cadascun de vosaltres.»

El cardenal Martínez Sistach va explicar-los també que l'amor presbiteral té una forta càrrega pastoral i que són cridats a viure amb intensitat la caritat pastoral: «Per l'ordenació presbiteral esdevindreu pastors del poble de Déu. La vostra vida i ministeri presbiteral us uneix més i més, sacramentalment, amb Jesucrist, sacerdot i pastor.» Per això els va animar a tenir una «vida espiritual intensa, rica d'aquelles qualitats i virtuts que són típiques de la persona que presideix i guia una comunitat; de l'ancià en el sentit més noble i ric de la paraula: com ara la fidelitat, la coherència, la fermesa doctrinal en les coses essencials, la llibertat sobre els punts de vista subjectius, el desprement personal, la paciència, el gust per l'esforç diari, la confiança en l'acció amagada de la gràcia que es manifesta en els senzills i en els pobres».

Finalment l'arquebisbe de Barcelona va agrair als familiars dels nous preveres la seva entrega i els va convidar a acollir el sacerdoti del seu fill com a «benedicció especial de Déu per a tota la família». «Les famílies cristianes —va acabar dient— són el millor seminari per a les vocacions sacerdotals i els pares cristians han de demanar al Senyor que, si ho desitja, cridi un fill seu per ser sacerdot.»

L'ordenació presbiteral d'aquests tres joves jesuïtes ha estat la culminació d'un llarg procés de formació que arrenca, anys enrere, en el noviciat que tots tres van iniciar als de la Companyia de Jesús. Tots tres també, segons han coincidit a afirmar, afronten aquesta

PAU VIDAL

«Per a mi el ministeri ordenat és un regal que la comunitat cristiana em confia, per fer camí, escoltar i consolar especialment aquells que més pateixen; i fer-ho a l'estil de Jesús que s'atansa amb amor als exclosos i als mal vistos de la seva època. No té res a veure amb privilegis o càrrecs, sinó amb el servei i el caminar juntament amb els meus germans i germanes vers el Regne. Per això visc l'ordenació com un desplegament de la meva vocació de jesuïta, de cercar i trobar Déu en totes les coses.»

LLUÍS MIQUEL MUÑOZ

«M'agradaria, en la meua tasca com a capellà, ajudar la gent que em trobi pel camí a créixer en confiança, a relativitzar els èxits i els fracassos de la vida, a trobar més sentit, més consol, més alegria enmig de les dificultats; a reconèixer la bondat amagada que hi ha al fons de tota realitat, a celebrar la Vida; a desprendre's de pors i d'egoismes per poder construir i compartir... També tinc il·lusió per contribuir que l'Església vagi adaptant el seu llenguatge, a fi que el seu missatge de creixement i d'humanitat arribi millor i a més gent.»

ÒSCAR FUENTES

«La meua major il·lusió és que el meu ministeri presbiteral vagi prenent forma, sentit, estimació, compromís... amb l'ajuda de la comunitat cristiana i dels meus companys jesuïtes. M'agradaria ser sacerdot per a tothom, també per a aquells que se senten allunyats de l'Església. Escoltant els seus dubtes, observacions, crítiques cap a l'Església i compartint les seves esperances i desitjos per trobar camins de col·laboració. I, d'una forma especial, al servei dels necessitats, perquè puguin recuperar la seva dignitat de fills i filles de Déu.»

nova etapa de la seva consagració com a aprofundiment de la seva vocació ignasiana.

Pau Vidal, llicenciat en Arquitectura i ara també en Teologia, va entrar a la Companyia de Jesús fa 12 anys. El que més el va atreure dels jesuïtes va ser «la seva vida entregada als altres, la seva lectura alliberadora de l'Evangeli i el seu testimoni creïble de ser homes de Déu a la recerca d'un món més just». Després de completar la seva formació els darrers anys als Estats Units, treballarà, a partir del setembre, amb el Servei Jesuïta als Refugiats a l'Àfrica.

Per la seva banda, Luis Miguel Muñoz,

llicenciat en Pedagogia, fa onze anys que va entrar al noviciat dels Jesuïtes. «Han estat anys de moltes experiències —explica—, de formació en teologia i espiritualitat, i també de formació i treball social en el camp de les migracions.» A la Companyia de Jesús, Muñoz ha trobat el lloc on mantenir «un bon equilibri entre la vida interior i l'acció exterior, amb la seva espiritualitat de trobar Déu en totes les coses, i la seva seriositat en la recerca». A partir d'ara dirigirà la Fundació Migra Studium, entitat de la Companyia de Jesús a Barcelona dedicada a l'estudi del fenomen de les migracions i a l'acompanyament de

persones immigrades. Finalment Òscar Fuentes, mestre i llicenciat en Antropologia Social, va entrar als 21 anys al noviciat dels Jesuïtes. Fill del barri de Bellvitge a l'Hospitalet de Llobregat, va conèixer la Companyia de Jesús treballant al barri, a l'escola i a la parròquia. «Em va atreure la seva forma de vida —confessa—, la seva senzillesa, la vivència i la comunicació de la fe en el dia a dia.» Després va descobrir la vida comunitària i la doble missió de la companyia: la defensa de la fe i la promoció de la justícia. Actualment està completant els seus estudis d'especialització en Pastoral a la Universitat Pontifícia Salesiana de Roma.

Girona

Una resposta social de l'Església: el Centre Joan Suñer

105 habitatges de lloguer per a persones autònomes de més de 65 anys

Víctor Gay
Girona

Al barri de Fontajau, el Patronat Santa Creu del bisbat de Girona ha aixecat el Centre Joan Suñer, que inclou 105 habitatges de lloguer (amb 145 places d'aparcament i 54 trasters) que estan destinats a persones autònomes de més de 65 anys.

El bisbe de Girona, Mons. Francesc Pardo, acompanyat dels membres del Patronat, en un recorregut inaugural ha dit que el Centre porta el nom de Joan Suñer en agraïment a la col·laboració desinteressada i eficient d'aquest membre del Patronat. Ha afegit que l'edifici vol ser, sobretot, un veïnat, amb els seus serveis i amb la gent que hi treballa, i que es vol precisament això: reforçar aquest tipus de relacions, per mitjà del diàleg amb les persones, l'ajuda mútua, projectes comuns, com ara la biblioteca, els audiovisuals, sense oblidar la mobilitat adequada a la gent gran i una atenció les 24 hores. No és cap edifici tancat, al contrari, està obert al barri i vol acollir iniciatives de la gent que viu a Girona.

El bisbe finalitzava dient: «Estem contents de presentar aquesta iniciativa que compleix una de les finalitats de l'Església: ajudar la gent gran a millorar la seva vida quotidiana.»

Els serveis del Centre Joan Suñer

El president del Patronat, Lluís Valls, va informar dels serveis que ofereix l'edifici creat per l'arquitecte i acadèmic Arcadi Pla.

A la planta baixa s'inclouen els serveis comunitaris, com ara el bar/restaurant, el gimnàs, les sales de reunions, la biblioteca (que mantenen dos dels residents en tasques de voluntariat), un petit servei d'economat de productes bàsics (el pa és subministrat per part del restaurant), l'autobugaderia, la perruqueria i el servei de consergeria les 24 hores.

La inversió econòmica necessària per portar a terme aquesta promoció ha pujat fins als 15.542.000 euros, dels quals el Patronat va fer una aportació inicial de tres milions, i n'assumeix nou més mitjançant préstec hipotecari a 25 anys. L'administració vinculada a la d'Habitatges de Protecció Oficial aporta la quantitat de 3.542.000 euros.

Els residents

En aquests moments, 71 dels 105 habitatges disponibles estan ocupats. També 37 dels 145 pàrquings i 45 dels 54 trasters. Els residents, segons ens ha informat la directora del Centre, paguen 320 euros mensuals de lloguer, per mitjà d'un contracte per a cinc anys, renovable. Aquest lloguer no inclou el pàrquing ni el traster, que són opcionals. Els habitatges es lloguen gairebé moblats, tret del llit i l'equipa-

Vista exterior del conjunt del Centre Joan Suñer.

El bisbe Francesc Pardo atén les explicacions de la directora en l'àmbit del gimnàs.

ment de la sala d'estar-menjador.

Per accedir a un d'aquests habitatges s'estableixen les normatives que assenyalen la llei respecte dels habitatges de protecció oficial. Igualment les despeses de manteniment (llum, aigua, telefonia, etc.) van a càrrec dels llogaters. El restaurant ofereix als residents un menú diari de 5 euros que es pot adaptar als règims dietètics corresponents. El públic pot trobar el mateix menú a 10 euros.

D'ençà que a la primavera passada s'hi van incorporar els primers residents, el procés d'integració ha estat del tot positiu. S'observa una millora psicològica i també física en molts dels usuaris del Centre, ja s'han establert contactes per promoure activitats com ara sessions de cinema, lectures compartides, cicles de conferències, xerrades, etc.

Característiques arquitectòniques i tècniques del Centre

L'arquitecte Arcadi Pla ens ha explicat les principals característiques del

conjunt que, segons va dir, «respon a l'arquitectura mediterrània», és a dir, amb prioritat a la llum natural i que s'estructura a l'entorn d'uns patis centrals. També s'ha hagut d'adaptar als pendents del terreny. En aquest sentit, mentre una part és de només un parell de pisos, altres són més alts.

També va assenyalar que no es tracta de cap residència per a ancians, «en tot cas s'aproparia a una suite d'hotel, però amb una cuina més gran», va afegir, ja que efectivament l'espai de la cuina és ampli i generós. Cada habitatge s'ha dotat de sistemes de comunicació amb la consergeria, distribuïts per diferents punts del conjunt. Igualment el Centre s'apropa a l'autosuficiència energètica, perquè empra materials aïllants i genera els propis recursos. Tots els sistemes de serveis, des de les sortides d'aigua, sistemes de subministrament i comunicacions estan degudament establerts, precisament per evitar, en cas d'avaries, haver d'actuar directament en els habitatges, fins on sigui possible. Els banys i ascensors tenen en compte les mesures aplicables a persones amb mobilitat reduïda.

El bisbe Francesc Pardo, en finalitzar aquesta visita, va compartir el dinar del dia amb els residents.

La feina del Patronat benèfic Santa Creu de la Selva

Constituït pel bisbe Josep Cartaà i Inglès, el dia 1 de juliol del 1957, el Patronat benèfic Santa Creu de la Selva va promoure en les dues primeres dècades del seu servei social un seguit d'habitatges protegits especialment destinats a les famílies immigrades a la diòcesi des de diferents punts de la península. Les primeres actuacions van ser a la ciutat de Girona, seguirien a Blanes i a altres poblacions, fins a arribar als tres mil habitatges.

Actualment el Patronat fa promocions d'habitatges, en règim de lloguer protegit i s'encarrega de tramitar i gestionar únicament els lloguers de les edificacions que promou i que li són pròpies. També col·labora amb administracions i entitats socials per oferir habitatges de lloguer a preus assequibles per a persones amb dificultats.

La Fundació Bisbe Tomàs de Lorenzana, creada pel Patronat de la Santa Creu, té com a objectiu principal la construcció i gestió d'habitatges protegits destinats a joves, persones de la tercera edat o col·lectius amb dificultats.

Actualment, el Patronat i la Fundació estan treballant per promoure més habitatge protegit a la ciutat de Girona, Olot, Figueres i Banyoles. Una propera promoció d'habitatges per a gent gran es podria fer a Banyoles.

«Estem contents de presentar aquesta iniciativa que compleix una de les finalitats de l'Església: ajudar la gent gran a millorar la seva vida quotidiana»

Lleida

Les Missioneres Esclaves de l'Immaculat Cor de Maria celebren el 150è aniversari

La lleidatana Esperança González va fundar la congregació el 19 de juny del 1862

Jordi Curcó
Lleida

El 19 de juny del 1862, la jove lleidatana Esperança González Puig fundava a la ciutat de Lleida la Congregació de Missioneres Esclaves de l'Immaculat Cor de Maria. La nova congregació es proposava la pròpia santificació, pregar per l'Església i exercitar la caritat, concretada en l'atenció a la dona marginada.

150 anys després d'aquella fita, les filles de la mare Esperança, declarada venerable pel papa Benet XVI el 28 d'abril del 2006, van celebrar el diumenge 17 de juny els 150 anys de la seva fundació.

Ho feren amb una solemne Eucaristia d'acció de gràcies, oficiada a l'església de Sant Joan de Lleida. L'església triada no ho era per casualitat, ja que en aquesta parròquia lleidatana va ser batejada la mare Esperança el 20 de maig del 1823, l'endemà del seu naixement. Una placa col·locada al baptisteri de l'església recorda aquest fet.

Les naus de l'església neogòtica eren plenes de gom a gom, amb una nombrosa representació de religioses de la congregació vingudes dels col·legis Cor de Maria de Figueres i Barcelona, així com de la Casa General de la Congregació, noviciat i col·legi Cor de Maria de Madrid. També de la Llar Santa Llúcia de la Corunya. Totes elles encapçalades per la superiora general de la congregació i acompanyant les dues comunitats de Lleida: la casa mare de l'avinguda de Catalunya i la Llar Mare Esperança, ubicada a la carretera d'Oscà.

Entre els fidels que omplien el temple hi havia una bona representació d'exalumnes de l'antic Col·legi Cor de Maria de Lleida, avui seu de la Casa Mare de la Congregació.

Les religioses amb el bisbe Joan Piris i la resta de concelebrants.

A l'Eucaristia va assistir l'alcalde de Lleida, Àngel Ros, acompanyat per diversos regidors i altres representacions com el delegat de Benestar Social de la Generalitat, Joan Saura.

L'alcalde va felicitar la congregació per aquest 150è aniversari fundacional. En va destacar que es tracti d'una fundació amb arrels lleidatanes i fundada per una lleidatana, nascuda curiosament al Palau de la Paeria, ja que el seu pare era recaptador municipal amb casa a l'Ajuntament de la ciutat. L'alcalde va comunicar a les religioses que la congregació rebrà la Placa de la Paeria en reconeixement a la seva tasca solidària i amb motiu de la celebració del 150è aniversari de la seva fundació a la ciutat de Lleida.

La celebració es va iniciar amb un muntatge audiovisual dedicat a la

«El bisbe Piris va qualificar la M. Esperança com una dona creativa pel fet d'haver donat sortida a la dona marginada»

vida i obra de la M. Esperança, que introduí molt bé l'Eucaristia presidida pel bisbe de Lleida, Mons. Joan Piris, i concelebrada pels vicaris general i de pastoral, Mn. Ramon Prat i Mn. Josep

Antoni Jové; el rector, Mn. Joan Mora, i altres preveres, com Mn. Jordi Pardell, que té una germana religiosa d'aquesta congregació.

A la seva homilia el bisbe Piris es va referir a la M. Esperança i la va qualificar com una dona creativa pel fet d'haver donat sortida a una realitat, que ara sembla molt moderna, com és l'atenció a la dona marginada. Alhora va convidar a contemplar les virtuts d'Esperança González i com ella, a la llum de la Paraula de Déu, va veure la vida i va actuar.

El bisbe de Lleida va agrair al Senyor «els 150 anys de misericòrdia i servei samarità de les Missioneres Esclaves del Cor de Maria», alhora que va constatar la coincidència d'aquest aniversari amb els 150 anys de l'Acadèmia Mariana de Lleida, fundada pel seu director espiritual, Mn. Josep M. Escolà, que animà i ajudà la M. Esperança en la fundació de la congregació. «És aquesta també una coincidència i complicitat amb la ciutat i amb la figura de Maria, la Verge Blanca de l'Acadèmia, patrona de la ciutat de Lleida, i l'Immaculat Cor de Maria», digué Mons. Piris.

Un moment prou simbòlic i important de la celebració fou el de les ofrenes, quan dues religioses aproparen fins a l'altar l'acta de baptisme de la M. Esperança i l'acta de fundació.

La celebració, joiosa, solemne i molt digna, va cloure amb el cant *Amiga de Déu*, cantat a la M. Esperança per alumnes d'un col·legi del Cor de Maria: «Amiga de Déu, Mare Esperança, la caritat et portà a la missió, donant esperança a la dona marginada, educant nens i joves amb amor.»

Abans, però, es va llegir de la seva autobiografia la visió que ella va tenir el 19 de setembre, festa de la Mare de Déu dels Dolors del 1851. Tenia 28 anys. Aquest dia va tenir una visió: Jesucrist lligat a la columna i maltractat per un gran nombre de dones que portaven una mala vida. Jesús li va dir: «Mira com em maltracten aquestes ànimes, salvales i alleuja'm.» Ell mateix li demanà la fundació d'un institut consagrat al Cor de Maria, la seva Mare, i li va donar el nom que havia de portar.

Finalitzada l'Eucaristia i quan els fidels anaven abandonant l'església, tots ells van rebre de les religioses i com a obsequi i record de la festa, un petit llibre on es recullen les gràcies i favors atribuïts a la M. Esperança, importants en el procés de la seva canonització. També una petita llanterna que il·lumina la foscor, símbol alhora del carisma de la congregació.

Les Missioneres Esclaves del Cor de Maria són presents també a Hispanoamèrica, concretament a l'Argentina, amb la Residència Juvenil Cor de Maria, a El Chaco, i la Casa del Niño Cor de Maria a Corrientes. També tenen una Escola Cor de Maria a la població de Coronel Oviedo, al Paraguai.

Terrassa

Els seminaristes catalans peregrinen a Terra Santa

Redacció / Terrassa

Del 21 al 29 de juny una vintena de seminaristes de tot Catalunya i alguns preveres ordenats recentment van peregrinar a Terra Santa. Presidia el pelegrinatge Mons. Josep Àngel Saiz, bisbe de Terrassa, i també hi van participar rectors i formadors dels diversos seminaris de les diòcesis catalanes. El grup va tenir com a guia privilegiat Mn. Ramon Sàrries, biblista i arxiprest de les valls d'Andorra, que els va explicar el context cultural, històric i bíblic dels Llocs Sants. La peregrinació va incloure Jerusalem, Betlem, Natzaret, el Llac de Tiberíades i altres indrets bíblics i evangèlics. Un dels moments més destacats va ser l'audiència amb el patriarca llatí de Jerusalem, Mons. Fouad Twal, amb qui van poder parlar de la situació dels cristians a Terra Santa.

La diversitat a debat a Sant Julià de Lòria

Celebrada la novena edició de la Càtedra de Pensament Cristià

Redacció

Sant Julià de Lòria

La diversitat que caracteritza les nostres societats apareix com un do que pot enriquir-les i a la vegada com una tasca, ja que cal gestionar-la en positiu. Així es va posar de manifest en la novena edició de la Càtedra de Pensament Cristià del bisbat d'Urgell, celebrada a Sant Julià de Lòria el 6 de juliol passat, amb la intervenció de l'antropòleg i monjo de Montserrat Lluís Duch, el periodista Vicenç Villatoro i el filòsof Francesc Torralba.

L'arquebisbe d'Urgell, Mons. Joan Enric Vives, va presentar els ponents i va oferir una introducció. Va recordar que la Bíblia parla en diferents moments de la realitat diversa dels éssers humans i demana al poble d'Israel que reconegui com a germans tots els altres pobles que habiten la terra, fins i tot aquells que els són hostils. «Déu mana que l'estranger sigui respectat, perquè tots hem estat estrangers en un moment o altre», destacà. També es va referir al darrer document de l'episcopat de Catalunya, *Al servei del nostre poble*, que, en parlar dels fluxos migratoris, demana que construïm plegats les bases d'una convivència en harmonia a partir del coneixement i la comprensió recíprocs de la realitat de l'altre.

El primer ponent, Lluís Duch, va tractar la qüestió del diàleg entre cultures, els seus límits i les seves possibilitats. Va constatar la creixent globalització cultural de les darreres dècades, i va assenyalar que aquest fenomen obliga a pensar novament el concepte d'identitat i la relació entre identitat i cultura. Va destacar que la condició humana finita implica sempre una cultura parcial i limitada. «Des d'una perspectiva antropològica, la realitat última de l'ésser humà no es pot copsar adequadament ni per mitjà de cap particularisme social, polític, religiós i econòmic ni tampoc amb el concurs d'un pretès universalisme, el qual, paradoxalment, mai no podrà deixar de ser una forma ben concreta de particularisme, atès que mai no podrà eludir els beneficis i els límits d'una articulació cultural concreta», va dir. I es va referir als «implícits submergits» que existeixen i condicionen la interacció entre persones de diverses cultures que conviuen a un mateix territori. Això, va constatar, pot ser font de conflicte, i provocar situacions tant de desafiliació com d'hiperafiliació. El benedictí va destacar la dificultat de trobar un equilibri: tenir una identitat pròpia i entrar en diàleg amb els altres sense oposar-s'hi.

Conviure a la plaça pública

Vicenç Villatoro va continuar la sessió amb la ponència *La plaça és de tots. Conviure en la diversitat*. El director de l'Institut Ramon Llull de Barcelona va destacar la importància de crear un espai comú compartit amb una llengua comuna per a tots, amb

uns referents socials per a tots que no esborrin els referents personals però que permetin un lligam amb les altres persones d'un mateix territori, per tal d'evitar una crisi de la cohesió social en un lloc on conviuen persones amb referents culturals molt diferents. «En les societats actuals necessitem més que mai compartir unes regles de joc que permetin la convivència de tots i al mateix temps acceptar que hi haurà coses no compartides, visions i actituds i referències diferents», assenyalà.

Segons el periodista, les persones, famílies i comunitats amb religions diverses i actituds diverses davant del fet religiós acudiran a la plaça pública, al lloc on es fixen les lleis i les normes de conducta, al lloc de les coses compartides, amb el seu propi bagatge i el seu propi punt de vista, i és en aquesta plaça pública compartida on s'ha de

Villatoro: «No hem de fingir que tots som el mateix per tal de poder conviure»

produir un diàleg sense imposicions, respectuós amb l'altre, organitzat a través de criteris civils i de normes consensuades. Villatoro va afirmar que la religió segurament no podrà presidir la plaça pública i esdevenir l'única norma de conducta universal, però destacà que les persones han de poder accedir a la plaça pública amb les seves

conviccions religioses, sense haver-les d'amagar ni haver-hi de renunciar. «No hem de fingir que tots som el mateix per tal de poder conviure; però tampoc no hem d'arribar a l'extrem d'haver de trencar la convivència per tal de poder continuar essent diferents», afirmà.

Finalment, Francesc Torralba destacà com a criteris ètics per viure en la diversitat la dignitat, la llibertat i la fraternitat. Va indicar la importància que les cultures siguin «permeables» i no aïllades, per tal que puguin interactuar i enriquir-se. També va assegurar que «la diversitat és positiva, embelleix la realitat», i per tant cal potenciar-la malgrat que això pugui comportar de vegades problemes de convivència entre persones que defensen sistemes de creences distints.

En opinió de Torralba, president del Consell Assessor per a la Diversitat Religiosa de la Generalitat de Catalunya i consultor del Consell Pontifici per a la Cultura, superar aquests problemes implica identificar les condicions de possibilitat mínimes per construir una convivència pacífica, i alhora deconstruir els tòpics i prejudicis amb què sovint ens apropem inicialment a l'altre. «Els prejudicis acaben sent mecanismes d'aïllament», va advertir, que ens empobreixen tant a escala social com a escala individual. Davant d'això, va suggerir identificar i reconèixer d'entrada els propis prejudicis per adonar-se que es basen en una inèrcia d'irracionalitat que cal trencar. Torralba va convidar a experimentar que la relació amb l'altre és una experiència alligadora perquè ens obre a un món nou, un sistema de creences nou que ens permet ampliar la ment i ens ofereix l'oportunitat de créixer, fins i tot en els casos en què aquesta relació ens pot violentar o espantar en un primer moment.

La bona notícia

Salvat del corredor de la mort

Paco Larrañaga porta 15 anys de presó, dos d'ells al corredor de la mort. Fou acusat erròniament, ell i sis joves més, d'assassinat. Fou condemnat a mort per injecció letal. Gràcies a la intervenció del govern espanyol, avui compleix condemna en la presó de San Sebastián, justament a la mateixa ciutat on s'ha estrenat la pel·lícula *Ríndete mañana* («Give up tomorrow»), que revela i defensa la innocència del protagonista.

Paco Larrañaga vivia a Manila (Filipines) on estudiava en una escola d'hostaleria. Un dia de l'any 1997 es van presentar a l'escola diversos policies i li atribuïren, sense cap prova, l'assassinat de dues noies. Malgrat no trobar cap vestigi sobre el crim, la policia, empena per una pressió social, va decidir acusar Paco del fet delictiu. Fou condemnat i romangué dos anys al corredor de la mort, esperant el dia i l'hora de l'execució. Avui, Paco Larrañaga, dorm en una presó del País Basc, tot i que fa pocs dies que ha obtingut un segon grau penitenciari que li permet sortir fora de la garjola. Aquest jove innocent ha estat darrerament entrevistat per la premsa. En una entrevista a *XL Semanal* confessa la seva fe en Déu: «Mai

no he tingut por de la mort. Sabia que em trobaria amb un Déu Creador, i que jo era innocent. El que em dolia més era el disgust de la meua família.»

Quan li pregunten si es pot aprendre alguna cosa positiva de la presó, respon: «Sí, la paciència. He après a no prendre decisions sense meditar-les abans. També hi pots trobar molta gent a qui pots ajudar.» Finalment, quan a Paco Larrañaga li pregunten què ha suposat la fe cristiana en la seva vida, respon: «Ha estat alguna cosa essencial en mi. Quan no veig una resposta a un problema, procuro deixar-ho a les mans de Déu. I Déu em dóna la llum per veure-hi més clar. Abans, tenia més devoció general en Déu; ara he après una actitud més propera a la Verge Maria; sento que no em deixa anar de la mà... També vull dir que el primer que faré quan em donin la llibertat completa, serà fer el Camí de Santiago. M'agradaria fer-lo tot sol, per poder pensar i meditar. Encara conservo la camisa que duia el 16 de juliol del 1997 quan vaig ser detingut, i l'altra camisa taronja del corredor de la mort. Totes dues les cremaré quan arribi a Santiago de Compostel·la...»

Francesc Gamissans

Emotiu homenatge literari a les mares

Josep M. Alimbau presenta el seu nou llibre «La Madre» (Editorial Claret)

Samuel Gutiérrez
Barcelona

«Ningú no t'estimarà mai amb l'amor d'una mare.» Vet aquí la síntesi del darrer llibre de Mn. Josep M. Alimbau, *La Madre (la tuya y la mía)*, presentat a Barcelona el 27 de juny passat. El prolífic escriptor i periodista barceloní acaba de publicar la seva obra més personal, més íntima, dedicada a la seva mare i a totes les mares del món. «Aquest llibre, amb aquesta portada tan blanca, evoca la puresa de la mare —va explicar Mn. Alimbau en la presentació—. He volgut donar gràcies a la meva mare per haver-me donat tant. Gràcies, mare, perquè vas posar en marxa i vas donar corda al motor del rellotge del meu cor, de la meva vida, de les meves esperances...»

La presentació del darrer llibre de Mn. Josep M. Alimbau va comptar amb el testimoni d'alguns bons amics de l'escriptor, com la Dra. Montserrat Pérez, el periodista Xavier Solà o el capellà Joan Guiteras. L'acte va ser presidit, en representació del cardenal Lluís Martínez Sistach, pel vicari episcopal de Barcelona Mn. Jesús Sanz, que també va oferir el seu testimoni. Tots ells van compartir amb els assistents les seves experiències familiars, els seus records filials, alguns

Agustí Codinach

La presentació va tenir lloc a la Sala Àmbit Cultural d'El Corte Inglés.

d'especialment emotius. En la seva intervenció, Xavier Solà, director i presentador a Catalunya Ràdio de *La nit dels ignorants 2.0*, va confessar la seva admiració per l'il·lustre Josep M. Alimbau. «El seu llegat —va assegurar Solà— perdurarà molts anys. Els seus llibres tenen cos, tenen profunditat, i permeten donar resposta a aquelles emocions que t'aclaparen i et deixen completament desorientat.» L'inquiet periodista va afirmar també que, per a ell, la imatge de la seva mare va associ-

ada a l'acció d'acotxar. «Ella sempre hi era —recorda— i no únicament tenia cura delicadament dels cinc fills, sinó que a més atenia amb diligència el negoci familiar.»

El Dr. Joan Guiteras, degà del Capítol Catedral de Barcelona i bon amic també de Mn. Alimbau, va aprofitar la seva intervenció per traçar algunes pinzellades de la seva nova obra. «Llegir Mn. Alimbau és entrar en contacte amb una persona que té molt clar que els valors de l'Evangeli donen plenitud als

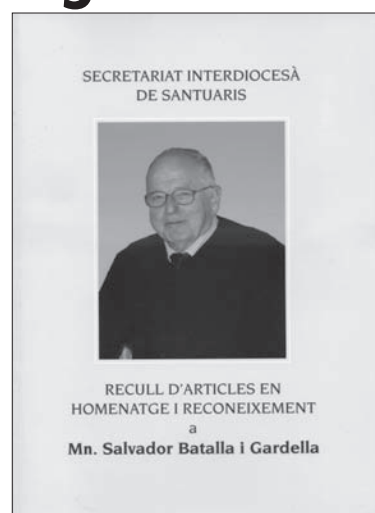
valors humans —va dir—. No hi ha un trencament entre valors humans i valors de l'Evangeli.» Guiteras va destacar també l'optimisme de l'autor, sempre animat, fins i tot davant les dificultats de la vida. I va afegir: «És molt bon escriptor, escriu amb transparència, i no de temes carrinclons, sinó molt actuals. No obstant això, cal dir que els seus llibres contenen una trampa que acceptem i valorem: l'autor no té cap altre objectiu que el de conduir-nos a Jesucrist.»

Finalment, Mn. Jesús Sanz va qualificar l'obra de simfonia «amb una matriu maternal». «Les mares tot ho fan bé —va afirmar—. No els hem de retreure els seus advertiments i correccions, perquè fins i tot quan ens diuen alguna cosa que ens molesta és perquè ens estimen.»

Com no podia ser d'altra manera, l'acte de presentació de *La Madre* va estar marcat per un to molt familiar. També van intervenir amb les seves experiències alguns dels assistents, com, per exemple, el germà Jaume Palom, de La Salle, que va recordar la seva generosa mare, o el capellà Manuel Tort, que va delectar els presents amb una emotiva poesia. «El meu únic desig ha estat presentar l'amor de la mare», va acabar dient emocionat l'autor del llibre, Mn. Josep M. Alimbau.

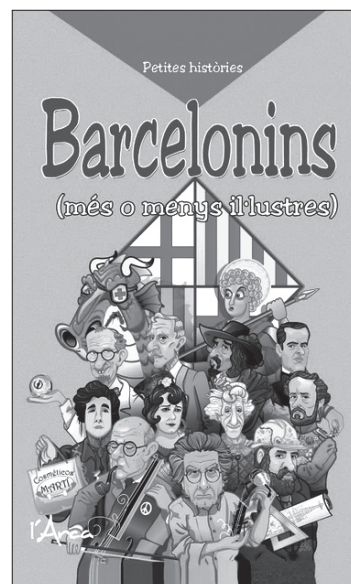
Llibres

Agraïment a Mn. Salvador Batalla

El Secretariat Interdiocesà de Santuaris ha recollit un seguit d'articles en homenatge i reconeixement a Mn. Salvador Batalla, en agraïment pel seu servei com a coordinador del Secretariat del 1980 al 2011. En aquest recull trobem, entre d'altres, articles del rector del santuari de Meritxell, Mn. Ramon Rossell, o del P. Bartomeu Pericàs, del santuari de la Mare de Déu de Lluc (Mallorca).

Autors diversos, Recull d'articles en homenatge i reconeixement a Mn. Salvador Batalla i Gardella. Secretariat Interdiocesà de Santuaris, 2012, 79 pàg.

Ciudadans de Barcelona

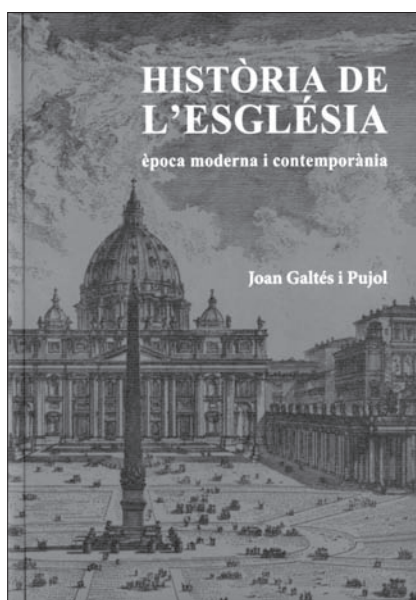
Són molts els barcelonins que amb el pas del temps han destacat en diversos àmbits, però també hi ha ovelles negres que han deixat la seva empremta pels camins de la delinqüència. Aquest llibre presenta històries curioses, aspectes poc coneguts, anècdotes en la vida de personatges que van influir i van donar vida a la Ciutat Comtal.

Martí de Sant Jordi, Barcelonins. Ediciones Robinbook, Col·lecció L'Arca, 2012, 182 pàg.

Visió històrica de l'Església

Aquest llibre aplega una col·lecció de fascicles d'història de l'Església, publicats des de l'any 1990 i destinats als alumnes que fan aquesta assignatura a l'Institut de Ciències Religioses de Barcelona. Aquest volum ens acostava a la visió de l'Església en el seu camí per l'època moderna i contemporània, al llarg de sis capítols.

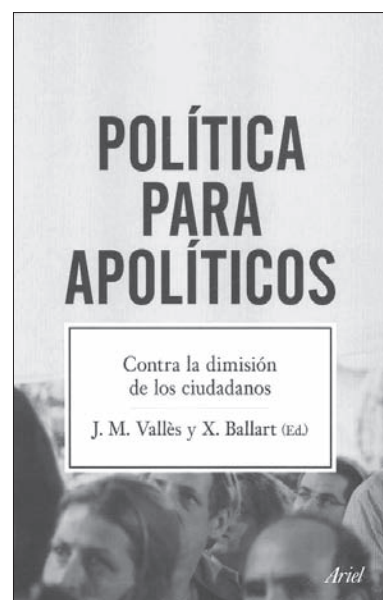
Joan Galtés, Història de l'Església. Època moderna i contemporània. Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona, Col·lecció Subsidia, 2012, 322 pàg.

Crítica sobre la pràctica democràtica

Aquest text ha estat escrit per experts en ciència política que han sentit la necessitat d'afinar la crítica sobre la pràctica democràtica per fer-ne més viable la millora. És un llibre que s'allunya de sofismes i eslògans superficials per aprofundir en les causes veritables de la desafecció i estimular el compromís polític dels ciutadans.

J. M. Vallès i X. Ballart (ed.), Política para apolíticos. Editorial Ariel, 2012, 183 pàg.

«La Doctrina Social de l'Església ha conformat moltes de les meves idees com a ciutadà»

Josep Fèlix Ballesteros, alcalde de Tarragona

Joan Boronat

Josep Fèlix Ballesteros i Casanova, militant del Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC), és alcalde de Tarragona des del 2007, càrrec que va revalidar a les eleccions municipals de l'any 2011. Ha complert cinc anys al capdavant de l'alcaldia. Aquest tarragoní va néixer el 27 de desembre del 1959. Està casat i té dos fills. Va cursar primària i batxillerat al Col·legi del Seminari de Tarragona, on va adquirir formació religiosa i profundes conviccions cristianes. Durant anys ha exercit la seva activitat professional com a piscopedagog. Llicenciat en Ciències de l'Educació a la Universitat Rovira i Virgili passà a formar part de la plantilla de professors d'Educació Integrada de l'Organització Nacional de Cecs d'Espanya (ONCE). L'11 de febrer d'aquest 2012 va ser escollit primer secretari de la Federació del PSC a Tarragona, en el cinquè congrés de la formació, on va obtenir el 98% dels vots dels delegats representants de totes les agrupacions socialistes del Camp de Tarragona.

Creu que falta valor a l'hora de declarar-se públicament creient?

No, som en una societat lliure en la qual cadascú pot expressar lliurement les seves idees religioses. Per tant, hi ha llibertat tant per declarar-se creient com per no fer-ho, i en aquest sentit jo em sento lliure.

Vostè no se n'amaga i en dona testimoni...

Sí, però no és cap mèrit. De la mateixa manera com jo ho faig, ho fan cada dia milions de persones sense que això cridi l'atenció. El meu cas és el mateix.

Sempre ha estat catòlic i practica?

Sí, sempre ho he viscut en el si de la meua família i, a més, hi ha valors de l'Església, en els seus aspectes socials, que sempre m'han cridat l'atenció. Fins i tot la Doctrina Social de l'Església i la seva idea de justícia són les que després han conformat moltes de les meves idees com a ciutadà.

Els alcaldes han d'anar oficialment a les processons?

Institucionalment cal no oblidar que la nostra cultura està basada en una sèrie de tradicions d'arrel religiosa, començant per les festes locals. Això són, independentment de la religiositat o de la consciència individual, fets històrics. Perquè si el diumenge és festiu és per un fet religiós, de la mateixa manera que les festivitats locals sempre coincideixen amb la festivitat d'un sant. La Setmana Santa, tant si ho volem com si no, no deixa de ser una festivitat de celebració religiosa. En aquest sentit, queda justificada la presència de l'alcalde a les processons, però entenc i respecto l'alcalde o el regidor que, per qüestions de la seva consciència, entengui que no hi ha d'assistir i no ho faci. Per tant, els càrrecs institucionals en un acte religiós ocupen, d'una banda, una funció de representació institucional i, de l'altra, personalment poden sentir-se o no participants del fet religiós.

«No és un debat afortunat i, si el plantejem, hauríem de fer-ho en tota la seva extensió, en lloc de debatre únicament i exclusiva l'anomenat IBI de l'Església»

«Els canvis a la Casa de Transeünts no han suposat cap desatenció, sinó simplement una modificació de model que, per cert, està funcionant»

Hi ha recança a dins del PSC envers la religió catòlica?

No, el meu partit respecta la llibertat de consciència. Això vol dir que hi ha respecte cap a qui és creient i també cap a qui no ho és. En aquest sentit, l'Església hauria de ser la primera defensora d'aquesta idea. Cal respectar el creient tant com aquest ha de respectar el no creient o aquell que tingui unes altres creences religioses diferents de les nostres.

Li ha comportat incomoditat i discrepàncies?

El meu és un partit d'homes i dones lliures i, per tant, hi convivim persones que no necessàriament hem de coincidir en tots els punts de vista. El debat i la discrepància, per tant, no ha de ser vist com un conflicte sinó com un enriquiment. Per descomptat que he tingut discrepàncies, però no només en temes religiosos, sinó en qualsevol altre tema de la vida. En qualsevol cas, sempre he notat respecte cap a les meves idees, igual com es respecten les idees dels altres. Amb tot, considero que no és positiu que el catòlic tingui una sensació que qui discrepa amb ell el persegueix. Crec que el respecte que demanem a les nostres idees hem d'aplicar-lo també a les idees dels altres.

Diuen que Josep Fèlix Ballesteros és l'instigador que el PSC no demani el pagament de l'IBI a l'Església.

No, personalment penso que no és

un debat afortunat i que, si el plantejem, hauríem de fer-ho en tota la seva extensió, en lloc de debatre únicament i exclusiva l'anomenat IBI de l'Església. En qualsevol cas, caldria plantejar si les exempcions actuals estan justificades en tots els termes. Particularment entenc que els centres de culte, ja siguin d'assistència religiosa o no, n'han d'estar exempts, mentre que la resta de propietats no haurien d'estar-ne. De fet, a Tarragona no n'estan.

En el context de crisi i de dificultats ha dit que calen més idees d'esquerres. L'Ajuntament de Tarragona va retirar la subvenció a la Casa de Transeünts i el Punt d'Atenció Municipal no cobreix el servei social que allí es donava.

Sí, i mantinc l'afirmació, però al mateix temps he de rectificar la dada: en els darrers tres anys, l'Ajuntament ha reduït el seu pressupost i ha fet una important contenció de la despesa, però per contra, cada any ha incrementat les partides corresponents a polítiques socials. Això és fer polítiques d'esquerres i això és combatre les injustícies socials i donar suport als febles. Els canvis a la Casa de Transeünts no han suposat cap desatenció, sinó simplement una modificació de model que, per cert, està funcionant.

L'Església de Tarragona és seu històrica. Això obliga més a una entesa entre Ajuntament i arquebisbat?

La història de Catalunya, la d'Espanya i per descomptat la de Tarragona estan impregnades de la història de l'Església i, per tant, avui hi ha lloc per a la col·laboració tant de les institucions com de l'Església. Una gran quantitat de catedrals i edificis religiosos no són avui dia només llocs de culte. Són també monuments plens de cultura i elements d'atracció turística, que constitueixen no tan sols un patrimoni de l'Església, sinó també un patrimoni col·lectiu. Això és subjacent de manera permanent en la relació de la ciutat amb l'arquebisbat i he de dir que el diàleg és fluid i constant.

Participa a la portada de l'aigua de Sant Magí a Tarragona, i un any va fer, a peu, un bocí del camí amb Mons. Jaume Pujol. És més fàcil entendre's caminant que no pas als despatxos?

Per tots és conegut que una de les virtuts de l'arquebisbe Pujol és la seva capacitat d'empatia i jo, personalment, presumeixo de ser obert en el diàleg amb tothom. Si vostè uneix aquestes dues característiques entendrà que Mons. Pujol i jo ens podem entendre perfectament ja sigui fent un camí o asseguts en un despatx.

Si un dia va a missa i veu una dona celebrant l'eucaristia, com reaccionarà?

La meua reacció seria de satisfacció. Significaria que el debat intern de l'Església hauria resolt una de les qüestions que avui estan pendents. El paper que la dona té actualment en la nostra societat no s'assembla gens al que tenia en el passat i, per tant, el paper de la dona dins de l'Església també està subjecte a evolució.

Crítica literària

Recomanacions literàries

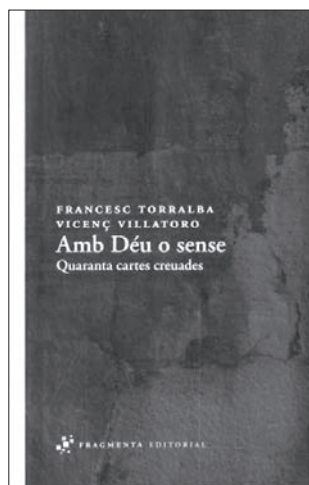
ELOGI DE LA PREGÀRIA
(I DE LES CARTES)

Té una presència menuda, però literàriament, no: els seus prop de 80 llibres s'escampen per tot Brasil i altres països del món. Ara també per Espanya. Ediciones Obelisco distribueix l'obra del brasiler Lauro Trevisan, un autor polifacètic que reivindica el poder miraculós —i sense límits— de l'oració.

De l'oració entesa com un acte de convicció profunda en allò que desitgem veure aconseguit. Home polifacètic, Trevisan (ahora escriptor i conferenciant), ha conjuminat la teologia i el futbol entre d'altres facetes ben diferents. La seva veu és pausada, docta. S'esmerça a posar-se sempre al lloc de l'interlocutor per tal de fer-ne entendre els missatges.

Lauro Trevisan és autor, entre d'altres, d'*El poder infinito de la oración*. La seva prosa és reiterativa. És un autor conscient que aprenem per repetició. Les seves afirmacions són com el continu d'ones del mar. Un batec constant que impregna el dic fins que s'esquerda i s'obre a la seva visió de les coses.

Ras i curt, l'autor afirma que «creure és crear». Que allò que la ment visualitza, la realitat ens ho porta. Que els poders de la ment són fastuosos. Que

la pregària ben feta té efectes miraculosos, puix que activa les energies més poderoses de la ment: la força omnímoda del pensament.

CARTES SOBRE LA FE

L'intercanvi epistolar ha estat un gènere clàssic que han practicat poetes, filòsofs i científics. Darrerament s'hi han apuntat dos pensadors de casa nostra: el fruit és *Amb Déu o sense. Quaranta cartes creuades*, de Francesc Torralba i Vicenç Villatoro, publicat per Fragmenta Editorial.

És un llibre suggestiu. Un diàleg entre «un agnòstic amic de les religions» (sic, Villatoro) i «un cristià escèptic; un cristià que cerca» (sic, Torralba). Una manera desacomplexada de parlar del dia a dia de les creences, dels valors i del misteri a l'entorn de la religió. De posar nous territoris en comú. De mantenir un diàleg que crea addicció. Del desig de saber més del que pensa l'altre. D'atiar la reflexió entre dos grans reflexionadors de mena i autors prolífics. El resultat: un llibre sucós.

DIÀLEG ORIENT-OCCIDENT

Està de moda parlar del diàleg entre filosofies i religions: com les unes poden aprendre de les altres, si la voluntat és generosa i es fuig del dogma.

Explorar les conviccions de l'altre pot ser una activitat espiritualment fèrtil. Són exploracions que ha dut a terme, per exemple, Jacques Scheuer. Les seves reflexions al voltant d'Orient i Occident estan recollides al llibre *Un cristiano en la senda de Buda*, publicat per Editorial Herder. El llibre és una aproximació al missatge budista a càrrec d'un jesuïta belga, professor d'Història de les Religions Asiàtiques i expert en el diàleg interreligiós.

AFORISMES PER FER-NOS MILLORS

El psicòleg i escriptor Antoni Bolinches publica a Cossetània Edicions *Tu i jo som sis*, el seu darrer llibre de reflexió, ben farcit d'aforismes, i en què reivindica el desig de ser nosaltres millors... com a manera de ser millors en la relació amb el proïsme.

Bolinches, humanista de mena i psicòleg de referència sobre la parella, és un gran encunyador de màximes. Segons el seu darrer còmput, supera ja la xifra de 20.000 aforismes de collita pròpia. Gran fertilitat intel·lectual la seva!

Miquel Àngel Violan

Periodista i escriptor

Crítica cinematogràfica

Interrogats per tanta bondat

LA DELICADEZA

DIRECTORS: David Foenkinos, Stéphane Foenkinos.
INTÈRPRETS: Audrey Tautou, François Damiens, Bruno Todeschini, Mélanie Bernier.
MÚSICA: Emilie Simon.
Comèdia romàntica.
108 minuts.
França, 2011.

De tant en tant, arriba a les pantalles una pel·lícula senzilla, aparentment sense pretensions que, a través d'una història humana i ben explicada, aconsegueix emocionar i reflexionar sobre la fragilitat bella i la grandesa de l'ésser humà. Aquest és el cas de *La delicadeza*.

La pel·lícula, dirigida per David Foenkinos i Stéphane Foenkinos, adapta la novel·la escrita pel primer d'aquests germans, i explica la història de la Nathalie (Audrey Tautou), una dona bonica a la qual no li manca res: l'amor del seu jove i ben plantat marit, l'amor dels seus pares i dels seus sogres, una salut excel·lent i una feina molt ben remunerada. També els amics de la Nathalie són persones rellevants, modernes, molt d'acord amb els temps i als quals també els somriu l'èxit. Valoren l'amistat i la bona vida i tot els somriu.

Aquesta alegria benestant es trenca el dia en què François, el marit de la Nathalie, perd la vida en un accident de

trànsit. Tot aquest benestar s'esquerda. La Nathalie té tot l'amor de la seva família i dels seus amics però res no li omple la vida. Com fugint d'ella mateixa, es refugia en la feina i es converteix en una professional exigent a la qual tothom respecta i en reconeix la vàlua.

En aquest moment, molts li donen consells: «Ja trobaràs algú», «Hi ha molts homes...» i, fins i tot, el seu cap, malgrat que està casat, la persegueix permanentment en un enamorament apassionat i adolescent. Però ella ho rebutja tot i tothom. Amb tot, un dia arriba un treballador a l'empresa (Markus), poc agraciat, emigrat de Su-

ècia, senzill, delicat i vestit pobrament, de qui la Nathalie es comença a sentir atreta. Aquest enamorament provoca la por de tots dos de la qual volen fugir, però que hauran d'afrontar. Davant del desconsort propi i el dels seus amics, el Markus i la Nathalie comencen un idil·li tan net i tendre que farà renèixer l'amor a la vida de la Nathalie.

La història està explicada amb una correcció excepcional. Aconsegueix que la narració d'aquest enamorament impossible sigui cada vegada més creïble. La seva història d'amor es converteix en una profecia d'autenticitat en tots els que envolten la parella. El Markus escandalitza els amics de la Nathalie perquè és educat i bo. Tots xafardegen i el miren amb un menyspreu aparent però n'envegen la capacitat de tendresa i d'autenticitat. El cap intenta trencar aquest idil·li i li apuja el sou astronòmicament i el porta a la seva Suècia natal. La puresa d'aquest enamorament descol·loca tots els posicionaments falsos en els qui els envolten.

Quan l'amor entre tots dos es consolida, la Nathalie, en una recerca d'autenticitat extraordinària, porta Markus al cementiri on hi ha enterrat el seu marit, i després l'acompanya a casa de la seva àvia. Aquesta, amb senzillesa i desprovista de convencionalismes, acull amb una tendresa exquisida el Markus. Tots dos es vesteixen amb roba passada de moda i juguen a fet i amagar al jardí que ha estat el refugi de la intimitat de la Nathalie durant tota la seva vida.

Quan el cap pregunta al Markus

per què està enamorat de la Nathalie, aquest contesta: «Ella em permet treure la millor versió de mi mateix.» Vivim en una cultura que ha envoltat la idea de relació amorosa de passió, de sexe, d'infidelitat, d'èxit i d'aparença. Idees com ara respecte, tendresa, família, educació i fidelitat semblen avui passades de moda i, fins i tot, reaccionàries. *La delicadeza* posa en dubte aquesta concepció banal de l'amor.

Al film conviuen situacions emocionants, amb seqüències divertides i amb moments onírics en els quals els personatges pensen i imaginem en veu alta. Tot això fet amb contenció, sense buscar la llàgrima fàcil ni la rialla sonora. La banda sonora amb cançons d'Emile Simon és estupenda i està en sintonia amb una fotografia molt acurada en la qual prevalen tons càlids que transmeten aquesta idea de delicadesa.

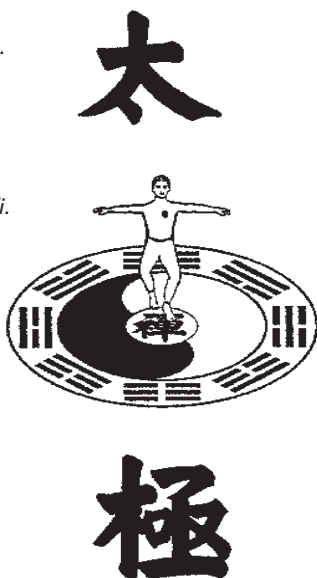
Per descomptat que la feina actoral és molt bona. Audrey Tautou il·lumina la pantalla amb el seu rostre, tan bonic com expressiu, i el gairebé desconegut François Damiens transmet una bondat i una tendresa que conquisten l'espectador des que apareix en escena.

La delicadeza, sens dubte, és una comèdia magnífica. A més de proporcionar un entreteniment assegurat, es converteix en un elogi de la bondat i de l'autenticitat. És possible estimar quan vivim a contracorrent dels convencionalismes del món. En les relacions de parella necessitem la tendresa, la senzillesa, el respecte, la familiaritat. Cal, en definitiva, la delicadesa.

Josan Montull

Salesià

Des del carrer

ÀNGELS CIVIT, MEZZOSOPRANO I RESPONSABLE DEL I CICLE DE CONCERTS MÚSICA I ESPIRITUALITAT DE BARCELONA

«La religiositat sempre ha anat acompanyada de música»

Samuel Gutiérrez

Des del 6 i fins al 26 juliol se celebra a Barcelona el I Cicle de Concerts Música i Espiritualitat. Són les primeres passes d'un projecte ambiciós que vol convertir la parròquia major de Santa Anna en espai privilegiat per al diàleg entre fe i cultura. La mezzosoprano Àngels Civit, responsable del festival, ens explica més coses sobre una iniciativa cridada a consolidar-se com a atri dels gentils a Barcelona. Més informació i venda d'entrades: www.parroquiasantaanna.org.

Com a responsable del I Cicle de Concerts de Santa Anna, quina primera valoració fa de la posada en marxa, el 6 de juliol passat, del nou certamen?

És una activitat que comença i com a tal encara no es beneficia d'un coneixement ampli del públic, però en principi el resultat és bo: en primer lloc pel nivell artístic d'excel·lència dels concerts i, en segon lloc perquè, malgrat que és una activitat innovadora, sense una tradició o marca consolidada, la resposta del públic ha estat molt bona.

Per què s'ha optat per l'espiritualitat com a fil conductor?

El festival ve a satisfer la necessitat d'obrir espais de diàleg entre l'espiritualitat i la cultura, d'articular i dignificar a la ciutat el recinte de Santa Anna, espai patrimonial de bellesa única, ben dimensionat, guardant la seva integritat original, al centre de Barcelona. La dimensió del cicle és artística i cultural, ja que les diferents propostes estan en la intersecció entre l'art, la música i l'espiritualitat, però és també social, ja que pretén establir ponts de diàleg entre les cultures i les religions, i entre creients i no creients.

Què enteneu per espiritualitat?

L'espiritualitat és la vivència interior de l'home, els seus sentiments, afanys i dubtes més profunds. A través de la vivència i la recerca espiritual trobem

resposta a estats de l'ànim i de les creences de les persones, i sobretot trobem la pau, reparació i consol del que la vida diària ens provoca. El retrobament amb nosaltres mateixos ens porta a trobar-nos amb els altres, refermant un sentiment d'unió amb altres homes i amb diversitat de creences. El cicle de concerts de músiques espirituals aposta per la interculturalitat i l'enteniment entre cultures a través de les seves manifestacions musicals singulars. Es pretén posicionar el festival com a cicle musical d'excel·lència, al qual assisteix un públic heterogeni i no necessàriament creient. La idea és posicionar el festival lluny de la imatge de l'Església per obrir-se a un públic més generalista i consolidar-se a la ciutat com a referent quan parlem del concepte «festival de música».

La música és un camí privilegiat per a la transcendència?

La música, més que cap altra disciplina artística, es resol en el temps i en l'espai. Tant els creadors com els intèrprets expressen emocions i sentiments que sorgeixen del fons del nostre esperit i de la nostra sensibilitat, de tal manera que és innegable que la música sempre és l'expressió d'una activitat de l'esperit, tant si parlem d'una missa de J. S. Bach com si parlem del repertori d'un conjunt de gospel. A través de la música sempre arribem als sentiments més profunds de l'home. És per això que la religiositat i la recerca del més enllà sempre han anat acompanyades de música, en totes les cultures.

El cicle es tancarà el dia 26, festivitat de Santa Anna, amb un concert de música vocal amb orgue en el qual vostè hi intervindrà com a mezzosoprano. Com afronta la interpretació de textos bíblics de Bach i Händel?

Els grans compositors de la història han creat gran part de la seva obra a l'empara de l'Església catòlica, protestant o anglicana. Dos dels exemples més evidents són J. S. Bach i G. F. Händel.

Gràcies als bisbes i rectors que els van promoure i contractar, ells van crear gran part de les immenses obres que han arribat a nosaltres. És per a mi un plaer descobrir pàgines escrites pels grans creadors, de gran qualitat artística, i poder-les mostrar a un públic heterogeni, mostrant una vegada més la vigència del nostre llegat artístic i fent que el públic tingui un record inoblidable d'un vespre d'estiu al monestir de Santa Anna, al centre de Barcelona.

Pensant-ho millor

Jesús Renau
Jesuïta

Aquella noia d'ulls blaus

Devia tenir uns 22 anys. Ja feia estona que estava al carrer com beguda, fent ziga-zagues. Es veia venir que cauria a terra. Era al passeig de Gràcia. Ningú no es va moure; molts ni ho veieren, o no els interessava. Vosaltres dues vau córrer cap a ella.

Al cap de poca estona sèieu totes tres a l'escala d'una porta senyorial, potser la d'un banc o d'una mansió important. Ella es deia Jennifer, i era de les de la vida. Tenia uns ulls preciosos, blau transparent.

«Estic molt malament. Estic embarassada. Ja tinc un fill, que no viu amb mi. Me l'han pres. Què serà de mi?»

La conversa, el berenar, el somriure, les explicacions, certa complicitat... i l'adéu. Va marxar. Semblava contenta.

Cap solució, certament, però aquella tarda segur que va ser un parèntesi, unes hores molt diferents. Va trobar justament quan era a terra dues persones que li van dedicar el que tenien. Si no hagués caigut, no us hauríeu conegut. Segurament en aquells moments era la millor possibilitat d'ella, i també la vostra.

Algun crític entès en sociologia o ciències civils podrà preguntar-vos amb aire de suficiència sobre què heu arreglat amb una «bona obra». Cap solució radical. Un entrepà de pernil, això sí. Ella deu ser ara al lloc de sempre, i vosaltres també, a la universitat de sempre.

Jesús té la seva mateixa opinió. De fet us inspirava. D'humanitat en sap força, és expert en aquestes qüestions, no de les grans teories, sinó de l'acció concreta. Segurament per això quan explicàveu aquest fet a la gent del vostre grup no deixàveu de plorar.

«I qui són els altres que haig d'estimar?»

«Un home baixava de Jerusalem a Jericó.»

«El veí i se'n compadié.»

«Vés, i tu fes igual.»

(Lluc 10,25-37).

Rauxa

Preservar el saber

Una de les mesures que es considera indispensable per atenuar els efectes de la crisi és donar prioritat a l'economia productiva. Aquesta aposta és lògica i necessària perquè és evident que s'ha de tornar a un model econòmic més real, que estigui al servei de la societat i que fugi de les acrobàcies financeres. Però aquesta recerca de la utilitat, totalment indispensable en l'àmbit de l'economia, pot arribar a ser molt perniciosa en altres terrenys. La situació actual pot ser el pretext perfecte per aplicar els criteris econòmics de productivitat i utilitat a la cultura, sobretot als coneixements humanístics, de per si ja prou

desprestigiats. És evident que la teologia, la filosofia, la filologia —sobretot el llatí i el grec—, la història de l'art o la música no acostumen a generar guanys econòmics, però això no vol dir que siguin inútils. Totes aquestes branques del saber són el fonament de la nostra civilització des de fa milers d'anys, són indispensables per entendre i interpretar el món actual i permeten tenir una visió completa i profunda del sentit de la vida humana. Si la mentalitat que considera sobers aquests coneixements acaba triomfant socialment, tindrem tots els números perquè la nostra societat derivi en barbàrie.

Eduard
Brufau